

ਲੋਕਤਾ

ਅਗਸਤ - 1988

August - 1988

ਇਹ ਪੀ ਡੀ ਐਫ ਫਾਈਲ ਸੁਖਵੰਤ ਹੁੰਦਲ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਸ਼ਿਵਦੇਵ ਸਿੰਘ ਹੁੰਦਲ ਅਤੇ ਮਾਤਾ ਹਰਬੰਸ ਕੌਰ ਹੁੰਦਲ ਦੀ ਯਾਦ ਵਿੱਚ
ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ।

ਸ੍ਰੋਤ: ਅਮਰਜੀਤ ਸੂਫੀ ਦੀ ਨਿੱਜੀ ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀ।

ਇਨਸਾਨੀਅਤ ਸਭਨਾ
ਧਰਮਾਂ ਤੋਂ ਉਪਰ ਹੈ
ਇਨਸਾਨ ਬਣੇ

ਮਾਸਿਕ

Price 25¢ Out of Greater Vancouver 50¢

ਲੋਕਤਾ

The

Lokta

Monthly Magazine

2nd class Mail Reg. No. 6794

VOL. 12 NO. 9

ਅਗਸਤ August 1988

ਸ਼ਹੀਦ ਭਗਤ ਸਿੰਘ

ਸੇਵਾ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਜਿੰਦੜੀਏ ਬੜੀ ਔਖੀ | ਜਿਨਾ ਦੇਸ਼ ਸੇਵਾ ਵਲੇ ਪੈਰ ਧਰਿਆ
ਗੱਲਾਂ ਕਰਨੀਆਂ ਢੇਰ ਸੁਖੱਲੀਆਂ ਨੇ । ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੱਖ ਮੁਸੀਬਤਾਂ ਝੱਲੀਆਂ ਨੇ ।

(1976 ਤੋਂ ਛਪਦਾ ਆ ਰਿਹਾ ਪੰਜਾਬੀ ਦਾ ਸਾਹਿਤਕ ਅਤੇ ਆਮ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਮਾਸਿਕ ਪੱਤਰ)

ਮਾਸਕ ਲੋਕਤਾ — 2
LOKTA BOARD

MANAGER

Harkewal S. Dhaliwal 588-4279

PUBLISHER

Piara Singh Basi

588-7573

EDITORIAL BOARD

Jit. S. Ankhi 596-6984

Soofi Amarjit 581-7811

Surinder S. Sangha 588-5217

Mohinder S. Soomel 327-6461

Gurnam S. Sanghera 325-1662

CIRCULATION

Jasdeep S. Sandhu

ADVERTISEMENT

Amarjit Chatha

ਲੇਖਕ ਦੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹੋਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ।

The

Lokta

P.O. BOX 67534 STN. 'O'
VANCOUVER, B.C. V5W 3T9

Monthly Magazine — 2nd class Mail Reg. No. 6794

ਅਗਸਤ/August 1988

VOL. 12 NO. 9

ਭਾਗ ਨੰਬਰ : ਸਾਲਾਨਾ ਚੰਦਾ 10 ਡਾਲਰ
ਪੁੱਲ - 25 ਸੈਂਟ

LOKTA REPRESENTATIVE

Ranjit S. Sandhu	Williams Lake (392-7405)
Surinder S. Johal	Edmonton (461-6073)
Nirmal S. Dhindsa	Brampton (453-8149)
Lehamber S. Pooni	Toronto (671-2296)
Rajinder S. Dhaliwal	Winnipeg (633-5229)
Surjit S. Bopanrai	Quesnel (992-3849)

ਕੀ ਕਿੱਥੇ ਹੈ ?

- ਭਾਰਤ ਵਿਰੁੱਧ ਸਾਮਰਾਜੀ ਸਾਜ਼ਸ਼ਾਂ — 3
- ਦੇਸ਼ ਭਗਤੀ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ ਧਰੋਹ - ਸੂਫੀ ਅਮਰਜੀਤ — 5
- ਪੰਜਾਬ ਮਸਲਾ ਲਟਕਾਉਣਾ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਹਿਤ ਵਿਚ ਨਹੀਂ — 6
ਸਾਥੀ ਹਰਕਿਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਸੁਰਜੀਤ
- ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਕੰਪਲੈਕਸ — 10
- ਸੱਜ ਪਿਛਾਖੜੀ ਫਿਰਕੂ ਸੋਚ ਲਈ ਭੁਗਤਦੇ 'ਸਿਧਾਂਤਕਾਰ'
ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਮਸਲਾ — 26
- ਕਹਾਣੀ — 22
- ਚੋਣ ਸੁਧਾਰਾਂ ਦੀ ਫੇਰ ਗੱਲ ਚੱਲੀ — 29

CALL US FIRST

Express International Travel (1986) Ltd.

Authorised Agents for All Major
Airlines of the World.

ਧਮਾਕੇਦਾਰ ਸੇਲ ਲੱਗ ਗਈ ਹੈ।

ਸਿੰਘਾਪੁਰ	\$1050.00	ਟਰੰਟੋ	\$299	ਰਿਟਰਨ	ਕੈਲਗਰੀ	\$148
ਹਾਂਗਕਾਂਗ	\$870	RT ਇੰਗਲੈਂਡ	\$648	ਰਿਟਰਨ	ਐਡਮੰਟਨ	\$164

● ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਸਪੈਸ਼ਲ ਇੰਮੀਗਰੈਂਟ ਕਿਰਾਏ ਲਈ ਟਿਕਟਾਂ ਮਿਲਦੀਆਂ ਹਨ।

● ਵੀਜ਼ਾ ਅਤੇ ਪਾਸਪੋਰਟ ਲੈਣ ਵਿਚ ਅਸੀਂ ਬਿਨਾਂ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਤੁਹਾਡੀ ਮੱਦਦ ਕਰਦੇ ਹਾਂ।

● ਇੱਕ ਟਿਕਟ ਲੈਣ ਦੇ ਨਾਲ 1 ਲੱਖ ਡਾਲਰ ਦੀ ਟਰੈਵਲ ਇੰਸ਼ੂਰੈਂਸ Free ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ

● ਭਾਰਤ, ਪਾਕਿਸਤਾਨ, ਲੰਡਨ, ਫੀਜ਼ੀ, ਹਵਾਈ ਤੇ ਦੁਨੀਆਂ ਤੇ ਹਰ ਕੋਨੇ ਵਿਚ ਸਪੈਸ਼ਲ ਸਰਵਿਸ ਦਿੱਤੀ ਤੋਂ ਵੈਨਕੂਵਰ ਤੱਕ ਸਸਤੇ ਕਿਰਾਏ ਲਈ ਸਾਨੂੰ ਮਿਲੇ

5787 Victoria Drive, Vancouver, B.C. V5P 3W5

Ph. 321-8777

AJIT KANG

ਸੰਪਾਦਕੀ

ਨੈਲਸਨ ਮੰਡੇਲਾ ਅਤੇ ਦੱਖਣੀ ਅਫਰੀਕਾ

ਦੱਖਣੀ ਅਫਰੀਕਾ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਨੁਮਾਇੰਦਾ, ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਲਈ ਜਦੋਂ ਜਹਿਦ ਦਾ ਅਸਲੀ ਤੇ ਅਮਲੀ ਚਿੰਨ੍ਹ ਅਤੇ ਅਫਰੀਕਨ ਨੈਸ਼ਨਲ ਕਾਂਗਰਸ ਦਾ ਨੇਤਾ, ਨੈਲਸਨ ਮੰਡੇਲਾ ਦੀ 18 ਜੁਲਾਈ 1988 ਨੂੰ 70ਵੀਂ ਜਨਮ ਵਰ੍ਹੇਗੰਢ ਸੀ। ਇਸ ਲੋਕ ਪ੍ਰੀਆ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੇ ਘੁਲਾਟੀਏ ਦਾ ਜਨਮ ਦਿਨ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਮਨਾਇਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਲੰਡਨ ਆਦਿ ਵਿਚ ਕਨਸਰਟ (Concern) ਹੋਏ। ਦੱਖਣੀ ਅਫਰੀਕਾ ਦੀ ਫਾਸ਼ੀ ਤੇ ਨਸਲਵਾਦੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਬਰਸੀ ਮਨਾਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਮੀਟਿੰਗਾਂ ਨੂੰ ਤੋੜਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਲਾਈ। ਪਰ ਫਿਰ ਭੀ ਦੱਖਣੀ ਅਫਰੀਕਾ ਦੇ ਸੈਂਕੜੇ ਪਿੰਡਾਂ, ਗਿਰਜਿਆਂ, ਸਕੂਲਾਂ ਅਤੇ ਘਰਾਂ ਵਿਚ ਮਨਾਇਆ ਗਿਆ।

ਨੈਲਸਨ ਮੰਡੇਲਾ ਪਿਛਲੇ 26 ਸਾਲ ਤੋਂ ਪੋਲਜ਼ਮੇਰ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿਚ ਇਸ ਲਈ ਬੰਦ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਦੱਖਣੀ ਅਫਰੀਕਾ ਦੀ ਫਾਸ਼ੀ ਤੇ ਨਸਲਵਾਦੀ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਆਪਣੇ ਦੇਸ਼ — ਦੱਖਣੀ ਅਫਰੀਕਾ ਨੂੰ ਆਜ਼ਾਦ ਕਰਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਕਿ ਲੋਕ ਆਪਣੀ ਹੋਂਦ, ਆਪਣੇ ਹੱਕ, ਆਜ਼ਾਦੀ ਮਾਣ ਸਕਣ ਅਤੇ ਅਜੋਕੀ ਗੈਰ ਮਨੁੱਖ ਹਕੂਮਤ ਦਾ ਭੋਗ ਪਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਉਹ ਜਮਹੂਰੀ, ਆਜ਼ਾਦ ਅਤੇ ਲੁੱਟ ਖਸ਼ੂਟ ਤੇ ਵਿਤਕਰੇ ਰਹਿਤ ਸਮਾਜ ਉਸਾਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਚਿੰਨ੍ਹ ਹੈ। ਉਹ ਦੱਖਣੀ ਅਫਰੀਕਾ ਦੇ ਅਸਲੀ ਵਸਨੀਕਾਂ ਤੇ ਮਾਲਕਾਂ ਦਾ ਗਾਈਡ ਅਤੇ ਚਾਨਣ ਮੁਨਾਰਾ ਹੈ ਜੋ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸ਼ਾਂਤਿ ਨਾਲ ਆਜ਼ਾਦੀ ਲਈ ਲੜੀ ਜਾ ਰਹੀ ਲੜਾਈ ਨੂੰ ਹੌਂਸਲਾ ਦੇ ਚੜ੍ਹਦੀ ਕਲਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਦਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਹੈ ਕਿ ਦੱਖਣੀ ਅਫਰੀਕਾ ਦੀ ਹਿੰਸਕ ਤੇ ਫਾਸ਼ੀ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਹਾਰ ਦੇਣ ਲਈ ਹਰ ਸੰਭਵ ਢੰਗ ਅਪਨਾਉਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ।

ਲੱਖਾਂ ਅਫਰੀਕੀ ਲੋਕ ਜੇਲ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਹਨ ਅਤੇ ਇਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ 14 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਤੋਂ ਬੱਲੇ ਦੇ ਸੈਂਕੜੇ ਹੀ ਬੰਦੇ ਜੇਲ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਬੰਦ ਹਨ। ਅਫਰੀਕੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਤਾਂ ਇਨਸਾਨ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ।

ਪਰ ਅਫਰੀਕੀ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਲਹਿਰ ਅਗੇ ਵਧਦੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਭੀ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿਚ ਉਠ ਰਹੀ ਹੈ। ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਸਾਮਰਾਜ ਦੇ ਆਗੂ ਅਮਰੀਕੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਰੋਗਨ ਅਤੇ ਬ੍ਰਿਟਾਨੀਆ ਦੀ ਅਤਿ ਪਿਛੇਖਿਚੂ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਥੈਚਰ ਆਦਿ ਫਾਸ਼ੀ ਦੱਖਣੀ ਅਫਰੀਕੀ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਦੇ ਹਨ ਪਰ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਜਮਹੂਰੀਅਤ ਪਸੰਦ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਨੈਲਸਨ ਮੰਡੇਲਾ ਅਤੇ ਦੱਖਣੀ ਅਫਰੀਕੀ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਆਜ਼ਾਦੀ ਸੰਗਰਾਮ ਨਾਲ ਹੈ। ਕਨੇਡਾ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਮਲਰੂਨੀ ਵਲੋਂ ਉਸ ਦੇ ਜਨਮ ਦਿਨ ਤੇ ਸ਼ੁਭ ਇਛਾਵਾਂ ਭੇਜਣਾ ਭੀ ਸੰਕੇਤ ਹੈ ਕਿ ਦੱਖਣੀ ਅਫਰੀਕਾ ਦੇ ਘੁਲਾਟੀਆਂ ਦੀ ਜਦੋਂ ਜਹਿਦ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਅੰਦਰ ਤੇ ਬਾਹਰ ਭੀ ਅੱਗੇ ਵਧ ਰਹੀ ਹੈ।

ਅੱਜ ਟਰੇਡ ਯੂਨੀਅਨ ਫਰੰਟ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਆਮ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਜੀਵਨ ਦੇ ਹਰ ਫਰੰਟ ਤੇ ਜੰਗ ਜਾਰੀ ਹੈ ਅਤੇ ਫਾਸ਼ੀ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਹਰ ਮਾਧੂ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿਰੁਧ ਲੜਾਈ ਚਾਲੂ ਅਤੇ ਇਹ ਉਨੀ ਦੇਰੀ ਤਕ ਚਾਲੂ ਰਹੇਗੀ ਜਿਨੀ ਦੇਰ ਤੱਕ ਨੈਲਸਨ ਮੰਡੇਲਾ, ਅਫਰੀਕਨ ਨੈਸ਼ਨਲ ਕਾਂਗਰਸ ਅਤੇ ਦੱਖਣੀ ਅਫਰੀਕੀ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਪੂਰਨ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦਾ ਮੰਤਵ ਪੂਰਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਅਤੇ ਨੈਲਸਨ ਮੰਡੇਲਾ ਇਸ ਆਜ਼ਾਦੀ ਲਈ ਲੜਾਈ ਦਾ ਚਿੰਨ੍ਹ ਅਤੇ ਚਾਨਣ ਮੁਨਾਰਾ ਹੈ। ਅਤੇ ਅਫਰੀਕਨ ਨੈਸ਼ਨਲ ਕਾਂਗਰਸ ਇਸ ਜਦੋਂ ਜਹਿਦ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ ਜੋ ਕਾਲੇ ਗੋਰੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਬਰਾਬਰੀ ਅਤੇ ਜਮਹੂਰੀ ਆਧਾਰ ਤੇ ਨਵੇਂ ਸਮਾਜ ਦੀ ਸਿਰਜਣਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ।

ਅਮਰੀਕਾ ਦਾ ਤੀਜਾ ਕਾਤਲਾਨਾ ਹਮਲਾ

ਅਮਰੀਕੀ ਸਾਮਰਾਜ ਆਪਣੇ ਨੀਚ ਮਨੋਰਥਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਲਈ ਮਨੁੱਖੀ ਜਾਨਾਂ ਦੀ ਬਲੀ ਦੇਣ ਤੋਂ ਕਦੇ ਵੀ ਗੁਰੇਜ਼ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। ਉਹ ਆਪਣੇ ਜੰਗੀ ਮਨਸ਼ੁਬਿਆਂ ਨੂੰ ਸਦਾ ਅਗੇ ਰਖਦਾ ਹੋਇਆ, ਸੰਸਾਰ ਅਮਨ ਨੂੰ ਲਾਭ ਲਾਉਣ ਲਈ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਛੁਪਾ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ। ਇਸੇ ਲਈ ਅੱਜ ਦੇ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਇਹ ਇਨਸਾਨੀਅਤ ਦਾ ਇਕ-ਨੰਬਰ ਦੁਸ਼ਮਣ ਹੈ।

ਅਮਰੀਕੀ ਸਾਮਰਾਜੀਆਂ ਦੀਆਂ ਦੋ ਖਤਰਨਾਕ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ — ਪੈਂਟਾਗਨ (ਫੌਜੀ ਹੈਡ ਕੁਆਟਰ) ਅਤੇ ਸ਼ੁਹੀਆ ਜਥੇਬੰਦੀ ਸੀ ਆਈ ਏ ਨੇ 1983 ਵਿਚ ਕੋਰੀਅਨ ਮੁਸਾਫਰ ਜਹਾਜ਼ 007 ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਨੀਚ ਮਨੋਰਥਾਂ ਲਈ ਵਰਤ ਕੇ, ਸੋਵੀਅਤ ਯੂਨੀਅਨ ਦੇ 5000 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਅੰਦਰ ਭੇਜ ਕੇ, ਫੌਜੀ ਟਿਕਾਣਿਆਂ ਦਾ ਪਤਾ ਲਾਉਣ ਦਾ ਯਤਨ ਕੀਤਾ। ਸੋਵੀਅਤ ਦੇ ਵਲੋਂ ਹਰ ਯਤਨ ਕਰਨ ਉਪਰ ਵੀ ਉਸ ਜਹਾਜ਼ ਨੇ ਨਾ ਤਾਂ ਜਹਾਜ਼ ਨੂੰ ਉਤਾਰਿਆ, ਨਾ ਹੀ ਸੋਵੀਅਤ ਜਹਾਜ਼ਾਂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿਚ ਠੀਕ ਰਾਹ ਤੇ ਪੈਣ ਦਾ ਯਤਨ ਕੀਤਾ। ਕੋਰੀਅਨ ਜਹਾਜ਼ ਵਿਚ ਲੱਗੇ, ਅਤੀ ਸੁਫਿਸਟੀਕੇਟਿਡ ਕੈਮਿਕਲਾਂ, ਸੋਵੀਅਤ ਫੌਜੀ ਟਿਕਾਣਿਆਂ ਦੇ ਫੋਟੋ ਲਏ। ਜਿਸ ਦਾ ਸਿਟਾ ਸੋਵੀਅਤ ਹਵਾਈ ਸੈਨਾ ਵਲੋਂ ਉਸ ਜਹਾਜ਼ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਨਿਕਲਿਆ। ਜਿਸ ਵਿਚ ਢਾਈ ਸੌ ਦੇ ਕਰੀਬ ਬੇਗੁਨਾਹਾਂ ਦੀਆਂ ਜਾਨਾਂ ਗਈਆਂ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਬੇਗੁਨਾਹਾਂ ਦੀਆਂ ਜਾਨਾਂ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਅਮਰੀਕਨ ਸਰਕਾਰ ਸਿਰ, ਸੰਸਾਰ ਨੇ ਪਾਈ। ਭਾਵੇਂ ਕਿ

ਅਮਰੀਕਨ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਫੌਜੀ-ਜੇਟੀਦਾਰ ਸਰਮਾਏਦਾਰ ਦੇਸ਼, ਇਸ ਲਈ ਸੋਵੀਅਤ ਯੂਨੀਅਨ ਉਪਰ ਇਲਜ਼ਾਮ ਲਾ ਰਹੇ ਸਨ। ਪ੍ਰੰਤੂ ਛੇਤੀ ਹੀ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਨਿਤਾਰਾ ਹੋ ਗਿਆ ਕਿ ਇਸ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਅਮਰੀਕਨ ਸੀ। ਆਈ. ਏ. ਸਿਰ ਹੀ ਆਉਂਦੀ ਹੈ।

1985 ਵਿਚ ਇਕ ਭਾਰਤੀ ਹਵਾਈ ਜਹਾਜ਼ ਨੂੰ ਆਇਰਲੈਂਡ ਦੇ ਲਾਗੇ, ਉਡਾਇਆ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਮਰੀਕਨ ਸਾਮਰਾਜ ਦੇ ਖਾਲਿਸਤਾਨੀ-ਏਜੰਟਾਂ ਨੇ ਬੰਬ ਰੱਖਿਆ ਸੀ। ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਹਾਲੇ ਤੱਕ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਇਸ ਸੰਬੰਧ ਵਿਚ ਸਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਦਿਤੀ ਜਾ ਸਕੀ। ਪਰ 329 ਬੇਗੁਨਾਹ, ਬੱਚੇ, ਔਰਤਾਂ ਅਤੇ ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ, ਪਰਵਾਰਾਂ ਦੇ ਪਰਵਾਰ ਸਦਾ ਲਈ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤੇ। ਇਥੇ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਪੁਲੀਸ ਅਤੇ ਖੁਫੀਆ ਏਜੰਸੀ “ਸੀਸਸ” ਦੀ ਨਾਅਹਿਲੀਅਤ ਵੀ ਜ਼ਾਹਰ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਫੜਨ ਵਿਚ ਅਜੇ ਤਕ ਅਸਫਲ ਰਹੀ ਹੈ। ਪ੍ਰੰਤੂ ਇਨ੍ਹਾਂ 329 ਬੇਗੁਨਾਹ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਕਤਲ ਦੀ ਅਸਲ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ, ਖਾਲਿਸਤਾਨੀ-ਵੱਖਵਾਦੀਆਂ-ਦਹਿਸ਼ਤਪਸੰਦਾਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਰਗਨਾ ਅਮਰੀਕੀ ਖੁਫੀਆ ਏਜੰਸੀ ਸੀ। ਆਈ. ਏ. ਜ਼ਿੰਮੇ ਹੀ ਆਉਂਦੀ ਹੈ।

ਲੰਘੇ ਮਹੀਨੇ ਅਮਰੀਕੀ ਫੌਜੀ ਨੇਵੀ ਨੇ ਈਰਾਨ ਦੇ ਇਕ ਮੁਸਾਫਰ ਜਹਾਜ਼ ਨੂੰ ਮਾਰ ਡੋਰਿਆਂ, ਜਿਸ ਵਿਚ 290 ਲੋਕ ਸਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ 252 ਈਰਾਨੀ, 10 ਭਾਰਤੀ, ਇਕ ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਅਤੇ ਬਾਕੀ 27 ਹੋਰਨਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਸਨ। ਹੁਣ

ਅਮਰੀਕਾ ਕੋਈ ਬਹਾਨਾ ਬਣਾ ਕੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਤੋਂ ਭੱਜ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ। ਇਹ ਕਿੱਡੀ ਢੀਠਤਾਈ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਅਮਰੀਕਨ ਪ੍ਰਧਾਨ ਰੋਗਨ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੁੱਖ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਐਕਸੀਡੈਂਟ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਪ੍ਰੰਤੂ ਇਸ ਵਿਚ ਅਮਰੀਕਾ ਦਾ ਕੋਈ ਕਸੂਰ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਨੋਵੀ ਦੇ ਫੌਜੀ ਜਹਾਜ਼ ਦੇ ਇਨਚਾਰਜ ਨੇ ਜੋ ਕੀਤਾ ਹੈ ਉਹ ਦਰੁਸਤ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਗਲਤੀ ਅਤੇ ਦਰੁਸਤੀ, ਦੋਵੇਂ ਇਕ ਸਮੇਂ ਕਿਵੇਂ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। 290 ਬੇਗੁਨਾਹ ਮੁਸਫਰਾਂ ਦੀਆਂ ਜਾਨਾਂ ਦਾ ਅਜਾਈ ਘੱਟੋ ਰਲਣਾ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ 60 ਬੱਚੇ ਵੀ ਸਨ। ਕਿਵੇਂ 290 ਮੁਸਾਫਰਾਂ ਦਾ ਕਤਲ ਕਰਕੇ ਵੀ ਕੋਈ ਬੇਕਸੂਰ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਮਰੀਕੀ ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਮਾਰੇ ਗਏ ਮੁਸਾਫਰਾਂ ਦੇ ਲਈ ਇਵਜ਼ਾਨਾ ਦੇਣ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰਨਾ, ਅਸਲ ਵਿਚ ਆਪਣੇ ਕਸੂਰ ਨੂੰ ਮੰਨਣਾ ਹੈ। ਇਹ ਕਸੂਰ ਕਿਸੇ ਇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਜਾਂ ਉਸ ਸਮੁੰਦਰੀ ਜਹਾਜ਼ ਦੇ ਕੰਪਿਊਟਰ ਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਇਹ ਤਾਂ ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਉਸ ਜੰਗੀ ਬਦੇਸ਼ ਨੀਤੀ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਕਾਰਨ ਅਮਰੀਕੀ ਜੰਗੀ ਜਹਾਜ਼ ਫਾਰਸ ਦੀ ਖਾੜੀ ਵਿਚ ਪੁਲਸੀਏ ਦਾ ਰੋਲ ਕਰਨ ਪੁਜੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਅੱਜ ਸੰਸਾਰ ਇਹ ਮੰਗ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਅਮਰੀਕਾ ਉਥੋਂ ਆਪਣੇ ਜੰਗੀ ਬੇੜੇ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੱਢੇ।

ਸੰਸਾਰ ਦਾ ਕਿਹੜਾ ਅਜਿਹਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ ਜਿਸ ਬਾਰੇ ਅਮਰੀਕਾ ਇਹ ਨਾ ਕਹਿੰਦਾ ਹੋਵੇ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਉਸ ਹਿੱਸੇ ਵਿਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਹਿਤ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਇਹ ਸੰਸਾਰ ਉਪਰ ਗਲਬੇ ਦੀ ਸਾਮਰਾਜੀ ਨੀਤੀ ਹੈ। ਅਮਰੀਕੀ ਸਾਮਰਾਜ ਇਹ ਸਮਝਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਸੰਸਾਰ ਭਰ ਉਪਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਥਾਂ ਕੁਝ ਵੀ ਆਪ ਹੁਦਰਾ ਕਰਨ ਦਾ ਪੂਰਨ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਇਹ ਭਾਵੇਂ ਵੀਅਤਨਾਮ ਹੋਵੇ ਭਾਵੇਂ ਕੋਰੀਆ, ਅਫਗਾਨਿਸਤਾਨ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਅੰਗਲੋ ਜਾਂ ਨਿਕਾਰਗੋਆ ਇਹ ਭਾਵੇਂ ਲਿਬੀਆ ਹੋਵੇ ਕਿ ਇਹ ਜਾ ਕੇ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਉਪਰ ਬੰਬਾਰੀ ਕਰ ਦੇਵੇ। ਇਹ ਚਾਹੇ ਲਿਬਨਾਨ ਹੋਵੇ ਜਿਥੇ ਇਸ ਦਾ ਹੱਥ ਠੱਕਾ ਅਸਰਾਈਲ ਘੁਮੰਡੀ ਵੈਲੀਆਂ ਵਾਲੀ ਗੁੰਡਾਗਰਦੀ ਜਾਰੀ ਰੱਖ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਫਲਸਤੀਨੀ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਲਹੂ ਵਹਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਅਖੌਤੀ ਮਨੁੱਖੀ ਹੱਕਾਂ ਦਾ ਅਲੰਬਰਦਾਰ ਅਮਰੀਕਾ ਇਹੋ ਹੀ ਨਹੀਂ ਕਿ ਦੁੱਖਣੀ ਅਫਰੀਕਾ ਦੇ ਲਈ ਢਾਈ ਕਰੋੜ ਕਾਲੇ ਰੰਗ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਉਪਰ ਨਸਲਵਾਦੀ ਬੋਧਾ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਉਹ ਮਨੁੱਖੀ ਜਾਨਾਂ ਨਾਲ ਖੇਲਕੇ ਆਪਣੀ ਗੈਰਮਨੁੱਖੀ ਹੈਂਕੜ ਨਾਲ ਸੰਸਾਰ ਉਪਰ ਪੌਂਸ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਅਸੀਂ ਈਰਾਨੀ ਮੁਸਾਫਰ ਜਹਾਜ਼ ਉਪਰ ਨਿਦਾਇਤਾਪੂਰਨ ਹਮਲੇ ਲਈ ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਸਖਤ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ ਨਿਖੇਧੀ ਕਰਦੇ ਹਾਂ !!!

ਗੋਰਖਾ ਸਮੱਸਿਆ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ

ਪੰਜਾਬ ਵਾਂਗੂ, ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਦੇ ਦਾਰਜੀਲਿੰਗ ਜ਼ਿਲੇ ਵਿਚ ਗੋਰਖਾ-ਵੱਖਵਾਦੀਆਂ ਨੇ ਵੱਖਰੇ ਗੋਰਖਾਲੈਂਡ ਦੀ ਮੰਗ ਲਈ ਹਿੰਸਕ ਰਾਹ ਅਖਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਭਾਰਤ ਦੀਆਂ ਹੋਰਨਾਂ, ਵੱਖਵਾਦੀਆਂ ਅਤੇ ਫਿਰਕੂਆਂ ਦੀ ਜਿਥੇ ਮੁਦਲੀ ਹੌਂਸਲਾ ਅਫਜ਼ਾਈ, ਕੇਂਦਰ ਦੀ ਕਾਂਗਰਸ ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਅਰੰਭ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਰਹੀ ਹੈ, ਉਥੇ ਉਸ ਦਾ ਅੰਤ ਸਾਮਰਾਜੀ ਏਜੰਸੀਆਂ ਦੇ ਹੱਥੀਂ ਚੜ੍ਹਨ ਵਿਚ ਨਿਕਲਿਆ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਇਸ ਦੀ ਉਘੜਵੀਂ ਮਿਸਾਲ ਹੈ।

‘ਗੋਰਖਾਲੈਂਡ’ ਦੀ ਵੱਖਵਾਦੀ ਮੰਗ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਗੋਰਖਿਆਂ ਵਲੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜੋ ਨਿਪਾਲ ਤੋਂ ਆ ਕੇ ਉਥੇ ਵਸੇ ਹੋਏ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਮੰਗਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਬੋਲੀ ਅਤੇ ਸਭਿਆਚਾਰ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਸਨ, ਜਿਸ ਦਾ ਹੱਲ ਭਾਰਤੀ ਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅੱਠਵੇਂ ਸੈਡੀਊਲ ਦੇ ਅੰਦਰ ਲੱਭਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ।

ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਦੀ ਖੱਬੇ ਮੋਰਚੇ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਗੋਰਖਿਆਂ ਦੀਆਂ ਮੰਗਾਂ ਦੇ ਇਸ ਵਿਧਾਨਿਕ ਹੱਲ ਲਈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜਥੇਬੰਦੀ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਵਾਰ ਵਾਰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਠਵੇਂ ਸੈਡੀਊਲ ਦੇ ਅੰਦਰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜ਼ਿਲਾ ਕੇਂਸਲ ਬਣਾ ਕੇ ਗੋਰਖਿਆਂ ਨੂੰ ਅੰਦਰੂਨੀ ਰਾਜ ਪ੍ਰਬੰਧ ਦੀ ਖੁਦਮੁਖਤਿਆਰੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਜ਼ਿਲੇ ਵਿਚ ਵਰਤੋਂ, ਪੜ੍ਹਾਈ ਆਦਿ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਅਸਲ ਵਿਚ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਗੋਰਖਾਲੈਂਡੀਆਂ ਦੀ ਗੁੰਡਾਗਰਦੀ ਅਤੇ

ਕਤਲੋਗਾਰਤ ਨੂੰ ਬਹਾਨਾ ਬਣਾ ਕੇ ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਦੀ ਮਾਰਕਸੀ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਾਲੀ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਤੋੜਨਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਸੀ। ਪ੍ਰੰਤੂ ਖੱਬੇ ਮੋਰਚੇ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਚੇਤਨਤਾ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਲਾਮਬੰਦੀ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਅਗੇ ਵੱਖਵਾਦੀ ਗੋਰਖਾਲੈਂਡੀਆਂ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਮਜਬੂਰ ਹੋਣਾ ਪਿਆ ਕਿ ਉਹ ਪ. ਬੰਗਾਲ ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਹੱਲ ਨੂੰ ਪਰਵਾਨ ਕਰਨ।

ਗੋਰਖਾਲੈਂਡੀਆਂ ਨੇ ਦਾਰਜੀਲਿੰਗ ਜ਼ਿਲੇ ਵਿਚ ਮਾਰਕਸੀ ਕਮਿਊਨਿਸਟ ਵਰਕਰਾਂ ਦੇ ਸੈਂਕੜੇ ਕਤਲ ਕੀਤੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਘਰਾਂ ਨੂੰ ਪਰਵਾਰਾਂ ਸਮੇਤ ਅੱਗਾਂ ਲਾ ਕੇ ਸਾੜਿਆ ਪ੍ਰੰਤੂ ਕਮਿਊਨਿਸਟਾਂ ਨੇ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਲੋਕ ਵਿਰੋਧੀ ਲਹਿਰ ਦੇ ਵਿਰੁਧ ਤਕੜੇ ਹੋ ਕੇ ਖੜ੍ਹਨ ਦੇ ਸਮਰਥ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ।

ਦਾਰਜੀਲਿੰਗ ਜ਼ਿਲਾ ਸੰਸਾਰ ਭਰ ਵਿਚ ਚਾਹ ਦੇ ਬਾਗਾਂ ਲਈ ਮਸ਼ਹੂਰ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਬਾਗਾਂ ਵਿਚ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਲੱਖਾਂ ਕਾਮਿਆਂ ਦੀ ਯੂਨੀਅਨ ਦੇ ਆਗੂ ਵੀ ਗੋਰਖਾਲੈਂਡੀਆਂ ਦੀ ਦਹਿਸ਼ਤਗਰਦੀ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਚਾਹ-ਬਾਗਾਨ ਕਾਮਿਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਕੰਮ ਤੋਂ ਜਾਣ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ। ਪ੍ਰੰਤੂ ਜਨਤਕ ਲਹਿਰ ਨੇ ਸਾਮਰਾਜੀਆਂ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰ ਦੀ ਸ਼ਹਿ ਉਪਰ ਟੇਕ ਦੇ ਪੈਰ ਉਖਾੜ ਦਿਤੇ। ਜਿਸ ਦਾ ਸਿਟਾ ਸਮੱਸਿਆ ਦੇ ਵਾਜਬ ਹੱਲ ਵਿਚ ਨਿਕਲ ਆਇਆ ਹੈ।

ਗੋਰਖਾਲੈਂਡ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਦਾ ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਸੁਝਾਏ

ਲੇਕ ਵੀਊ ਰੀਅਲਿਟੀ ਦੇ ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਰੀਅਲ ਇਸਟੇਟ

ਕੇ. ਐਸ. (ਕਾਲ) ਬਾਸੀ

LAKEVIEW REALTY LTD.
7909 Scott Road,
Delta, B.C. V4C 6P6

ਤੁਹਾਡੀ ਹਰ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ, ਘਰ ਆਦਿ ਖਰੀਦਣ ਵੇਚਣ ਵਿਚ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ

Bus:

ਫੋਨ : 590-3231

K.S. (KAL) BASSI

ਹੱਲ ਉਪਰ ਹੱਲ ਹੋਣਾ, ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਵਖਵਾਦੀਆਂ, ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਸਾਮਰਾਜੀਆਂ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਹਾਰ ਹੈ। ਇਹ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਜਮਹੂਰੀ ਲਹਿਰ ਦੀ ਜਿੱਤ ਹੈ। ਇਹ ਕਮਿਊਨਿਸਟਾਂ ਦੀ ਦਰਿੜਤਾ, ਈਮਾਨਦਾਰੀ ਅਤੇ ਲੋਕ ਹਿਤਾਂ ਵਿਚ ਖੜ੍ਹਨ ਦੀਆਂ ਨੀਤੀਆਂ ਦੀ ਜਿੱਤ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਅਤੇ ਬਾਹਰ ਬਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਦੀ ਉਸ ਦੇਸ਼ ਪਰੋਗੀ ਲਹਿਰ ਅਤੇ ਇਸ ਲਹਿਰ ਦੇ ਸਮਰਥਕਾਂ ਦੀ ਲੋਕ ਤੋੜਵੀਂ ਹਾਰ ਵੀ ਹੈ।

ਅਸੀਂ ਇਹ ਆਸ ਰੱਖਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਮੱਸਿਆ ਦਾ ਹੱਲ ਵੀ ਏਸੇ ਰੋਸ਼ਨੀ ਵਿਚ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਵੱਖਵਾਦੀਆਂ ਵਿਰੁਧ ਜੋ ਲੜਾਈ, ਆਪਣਾ ਖੂਨ ਡੋਲ ਕੇ ਕਮਿਊਨਿਸਟ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ, ਉਸ ਦੀ ਜਿੱਤ ਵੀ ਜ਼ਰੂਰ ਹੋਵੇਗੀ। ਫਿਰਕੂ ਜਨੂੰਨ ਦੇ ਕਾਲੇ ਬੰਦਲ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਆਕਾਸ਼ ਤੋਂ ਜ਼ਰੂਰ ਦੂਰ ਹੋ ਜਾਣਗੇ। ਪੰਜਾਬੀ ਮੁੜ ਕੇ ਸਦਭਾਵਨਾ ਦੇ ਵਾਤਾਵਰਨ ਵਿਚ ਵਿਚਰ ਸਕਣਗੇ।

ਵਲਾਦੀਮੀਰ-ਮਾਇਆਕੋਵਸਕੀ

ਅਸੀਂ ਕਮਿਊਨਿਸਟ ਹਾਂ

ਅਸੀਂ ਕਮਿਊਨਿਸਟ ਹਾਂ
ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਿ
ਸਾਡੀਆਂ ਜੜ੍ਹਾਂ ਵਰਤਮਾਨ ਵਿਚ ਹਨ
ਪਰ ਤੱਕਦੇ ਅਸੀਂ
ਆਉਣ ਵਾਲੀ ਕਲ ਦੀ ਹੱਦ ਤੋਂ ਪਰੇ ਹਾਂ
ਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਫੜ ਕੇ ਨਾਲ ਲੈ ਕੇ ਰੁਧੇ ਹਾਂ।
ਅਸੀਂ ਕਮਿਊਨਿਸਟ ਹਾਂ
ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਿ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ
ਵਰਗ ਦੀ ਧੜਕਣ ਸੁਣ,
ਤਰੇਜ਼ ਮਿਟਾ
ਇੱਕੋ ਹੋੜ ਵਿਚ ਗਾਉਂਦੇ ਤੁਰ ਪੈਂਦੇ ਹਾਂ।
ਅਸੀਂ ਕਮਿਊਨਿਸਟ ਹਾਂ
ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਿ ਸਹਿਜ ਨਾਲ ਰਾਹ ਬਦਲ ਕੇ
ਆਉਂਦੇ ਝੱਖੜ ਦੀ ਗੁੰਜ ਸੁਣ ਲੈਂਦੇ ਹਾਂ
ਪਰ ਪਿਛੇ ਨਹੀਂ ਸੁਣਦੇ।
ਅਸੀਂ ਕਮਿਊਨਿਸਟ ਹਾਂ
ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਿ
ਨਵਾ, ਨੁਕਸਾਨ ਪਰਖਦੇ,
ਪਿਛੇ ਹਟਾਂਗੇ, ਪੈਰ ਅੜਾਵਾਂਗੇ
ਤੇ ਫਿਰ ਸਿੱਧੇ ਮੂੰਹ ਹੱਲਾ ਬੋਲ ਦਿਆਂਗੇ।

ਦੇਸ਼-ਭਗਤੀ ਅਤੇ ਦੇਸ਼-ਧਰੋਹ

ਸੁਫੀ ਅਮਰਜੀਤ

15 ਅਗਸਤ ਭਾਰਤ ਦੀ ਰਾਜਸੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦਾ, ਸਿਰਫ ਰਾਜਸੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦਾ, ਕੌਮੀ ਦਿਨ ਹੈ। ਇਹ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਆਰਥਿਕ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੀਆਂ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਲੈ ਕੇ ਆਇਆ ਸੀ, ਜੋ ਅਸਲ ਵਿਚ ਸਾਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕੀਆਂ। ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ, ਲੱਖਾਂ ਦੇਸ਼ ਭਗਤਾਂ ਨੇ ਬਰਤਾਨਵੀ ਸਾਮਰਾਜ ਵਿਰੁੱਧ ਜਲਸੇ ਜਲੂਸਾਂ ਵਿਚ ਭਾਗ ਲੈਣ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ, ਪੁਲਸ ਦੀਆਂ ਭਾਂਗਾਂ ਖਾਧੀਆਂ, ਸਾਮਾਨ ਅਤੇ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਦੀਆਂ ਕੁਰਕੀਆਂ ਕਰਵਾਈਆਂ, ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਉਮਰ ਕੈਦਾਂ ਕੱਟੀਆਂ, ਕਾਲੇ ਪਾਣੀਆਂ ਦੀਆਂ ਡਰਾਉਣੀਆਂ ਲੰਮੀਆਂ ਕੈਦਾਂ ਖਿੜੇ ਮੱਥੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕਰਕੇ ਝੱਲੀਆਂ ਅਤੇ ਸਭਨਾਂ ਕੁਰਬਾਨੀਆਂ ਦੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਕੁਰਬਾਨੀ ਜੀਵਨ ਬਲੀਦਾਨ ਕਰਕੇ ਸ਼ਹਾਦਤਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀਆਂ। ਇਨ੍ਹੀਆਂ ਅਸਹਿ ਸਖਤੀਆਂ ਨੂੰ ਜਿਸ ਦਰਿੜਤਾ ਨਾਲ ਝੱਲਿਆ ਉਹ ਸੀ — ਦੇਸ਼ ਭਗਤੀ ਦਾ ਮਹਾਨ ਜਜ਼ਬਾ।

ਦੇਸ਼ ਭਗਤੀ ਦਾ ਇਹ ਮਹਾਨ ਜਜ਼ਬਾ ਦਿਲ-ਦਿਮਾਗ ਉਪਰ ਕਿਉਂ ਹਾਵੀ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਸਵਾਲ ਆਮ ਕਰਕੇ ਹੀ ਬੜਾ ਘਟ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਸਾਧਾਰਨ, ਪਰ ਬੜਾ ਹੀ ਭਾਵਪੂਰਤ ਸਵਾਲ ਹੈ।

ਦੇਸ਼ ਭਗਤੀ ਦੇ ਜਜ਼ਬੇ ਦੇ ਸੰਕਲਪ ਬਾਰੇ ਇਥੇ ਅਸੀਂ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨੀ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ। ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਮਹਾਨ ਜਜ਼ਬਾ ਸਾਰੇ ਸੰਸਾਰ ਉਪਰ ਹੀ ਹਰ ਦੇਸ਼ ਦੇ, ਦੇਸ਼ ਭਗਤਾਂ ਵਿਚ ਲਗਪਗ ਇੱਕੋ ਹੀ ਵੇਗ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਦੇਸ਼ ਭਗਤੀ ਦਾ ਜਜ਼ਬਾ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਦਿਲ-ਦਿਮਾਗ ਉਪਰ ਰੰਗ ਚਾੜ੍ਹਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਜੀਵਨ ਨੂੰ ਹਰ ਪੱਖੋਂ ਸੰਪੰਨ ਦੇਖਣਾ ਲੱਚਦੇ ਹਨ। ਮਨੁੱਖ ਹੱਥੋਂ ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਲੁੱਟ ਦਾ ਖਾਤਮਾ ਦੇਖਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ ਕਿਉਂ ਕਿ ਇਹੋ ਹੀ ਗਰੀਬੀ ਦੀ ਮਾਂ ਹੈ। ਸਮਾਜ ਦੇ ਹਰ ਮੈਂਬਰ ਦੀ ਬਿਨਾਂ ਵਿਤਕਰੇ ਬਰਾਬਰਤਾ ਦੇ ਇੱਛਕ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਦੇਸ਼ ਭਗਤੀ ਦਾ ਸੰਕਲਪ ਅਸਲ ਵਿਚ ਉਚੀਆਂ ਮਨੁੱਖੀ ਕਦਰਾਂ-ਕੀਮਤਾਂ, ਸਚਾਈ, ਇਨਸਾਫ, ਬਰਾਬਰਤਾ, ਪਰਉਪਕਾਰ, ਕੁਰਬਾਨੀ, ਧਰਮ ਨਿਰਪੱਖਤਾ, ਮਿਲਵਰਤਨ, ਸਦਭਾਵਨਾ ਆਦਿ ਦੇ ਉਚੇ ਸੁਚੇ ਮਨੁੱਖੀ ਗੁਣਾਂ ਦੇ ਸਮੁੱਚੇ-ਸੰਗ੍ਰਹਿ ਦਾ ਭਾਵ-ਅਰਥ ਹੈ।

ਅਜਿਹੇ ਮਹਾਨ ਮਨੁੱਖੀ ਜਜ਼ਬੇ ਵਾਲੇ ਦੇਸ਼ ਭਗਤਾਂ ਦੇ ਲੋਕ-ਹਿਤ ਅਮਲਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਦੇਸ਼-ਭਗਤਾਂ ਦੇ ਦੇਸ਼ ਵਿਰੁਧ, ਜੋ ਵਿਚਾਰ, ਸਾਜ਼ਸ਼ਾਂ ਜਾਂ ਸੁਆਰਥਾਂ ਕਾਰਨ, ਅਮਲ ਵਿਚ ਆਉਂਦੇ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੇਸ਼-ਧਰੋਹ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ASHOKA TRADING CO. LTD.

6621 MAIN STREET, VANCOUVER, B.C.

324-7521

• ਕਦਾਈ ਵਾਲੀਆਂ ਅਤੇ ਸਿਲਕ ਦੀਆਂ ਵਧੀਆ ਸਾੜੀਆਂ ਭਾਰਤ ਤੋਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਿੰਟਡ ਅਤੇ ਪਲੇਨ ਸਾੜੀਆਂ ਜਾਪਾਨ ਤੋਂ ਸਿੱਧੀਆਂ ਮੰਗਵਾਈਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। **ਕੋਵਲ ਹੋਲ ਸੇਲ ਤੇ ਪ੍ਰੀਦਟ ਲਈ ਫੂਨ ਕਰੋ**

INDIAN SILK SAREES & SUITS
JAPANESE SUITS & SAREES
COSTUME JEWELLERY

WAREHOUSE ADDRESS:
102 - 8185 MAIN ST., VANCOUVER, B.C.
TEL: (604) 321 - 4506

WORLD WIDE IMPORTS IN FABRICS,
SAREES & JEWELLERY WHOLESALE &
RETAIL

WELL DISPLAYED & MOST DECORATED STORE IN TOWN

ਪੰਜਾਬ ਮਸਲਾ ਲਟਕਾਉਣਾ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿਚ ਨਹੀਂ

ਹਰਕਿਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਸੁਰਜੀਤ

ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਦਿਨੋਂ ਦਿਨ ਖਰਾਬ ਹੋ ਰਹੀ ਅਵਸਥਾ ਬਾਰੇ ਚਿੰਤਾ ਪ੍ਰਗਟਾਉਂਦਿਆਂ ਹਿੰਦ ਕਮਿਊਨਿਸਟ ਪਾਰਟੀ (ਮ) ਦੇ ਉਘੇ ਆਗੂ ਸਾਥੀ ਹਰਕਿਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਸੁਰਜੀਤ ਨੇ ਜਿਥੇ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਪੰਜਾਬ ਮਸਲਾ ਲਟਕਾਉਣ ਦੀ ਪਾਲਸੀ ਦੀ ਸਖਤ ਨੁਕਤਾਚੀਨੀ ਕੀਤੀ ਹੈ ਉਥੇ ਸਾਰੇ ਹੀ ਅਕਾਲੀ ਗਰੁਪਾਂ ਉਤੇ ਜੋਰ ਦਿਤਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਮਰਹੂਮ ਸੰਤ ਹਰਚੰਦ ਸਿੰਘ ਦੇ ਪਰੋਗਰਾਮ ਅਤੇ ਨੀਤੀਆਂ ਦਵਾਲੇ ਏਕਤਾ ਉਸਾਰਨ ਅਤੇ ਅੰਤਵਾਦ ਵੱਖਵਾਦ ਵਿਰੁਧ ਡਟਵਾਂ ਸਟੈਂਡ ਲੈਣ।

ਸੀ.ਪੀ. ਆਈ (ਐਮ) ਦੇ ਕੇਂਦਰੀ ਬੁਲਾਰੇ 'ਪੀਪਲਜ਼ ਡੈਮੋਕਰੇਸੀ' ਵਿਚ ਲਿਖੇ ਇਕ ਲੇਖ ਵਿਚ ਜੀ. ਪੀ. ਆਈ. (ਐਮ) ਆਗੂ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਸਮਸਿਆ ਦੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਪਹਿਲੂਆਂ ਨੂੰ ਲਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਮਸਲੇ ਦੇ ਲਟਕਣ ਨਾਲ ਇਸ ਦਾ ਨਾ ਕੇਵਲ ਸੂਬੇ ਦੀ ਸਮਾਜੀ ਆਰਥਕ ਅਤੇ ਸਿਆਸੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਉਤੇ ਹੀ ਅਸਰ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੈ ਸਗੋਂ ਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਏਕਤਾ ਖ਼ਤਰਾ ਉਤੇ ਵੀ।

ਲੇਖ ਵਿਚ ਅਕਾਲੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਸਮਿਆਂ ਵਿਚ ਰੋਲ ਦਾ ਵੀ ਵਿਲੇਸ਼ਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਗਲ ਨੋਟ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮਸਲੇ ਦੇ ਹੁਣ ਤਕ ਕਿਸੇ ਬੰਨੇ ਨਾ ਲਗਣ ਦੀ ਮੁਖ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਸਿਰ ਆਉਂਦੀ ਹੈ।

ਲੇਖ ਵਿਚ ਸਾਥੀ ਸੁਰਜੀਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ : 'ਜੇ ਪੰਜਾਬ ਸਮਸਿਆ ਦਾ ਹੱਲ ਲਭਿਆ ਜਾਣਾ ਹੈ ਤਾਂ ਪਹਿਲੀ ਅਤੇ ਸਭ ਨਾਲੋਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਗਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜੇ

ਅਕਾਲੀ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਆਪਣੀ ਉਚਿਤਤਾ ਕਾਇਮ ਰਖਣੀ ਹੈ ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਏਕਤਾ ਮੁੜ ਉਸਾਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਦਹਿਸ਼ਤਵਾਦ ਤੇ ਵੱਖਵਾਦ ਵਿਰੁਧ ਲੜਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਇਕਮੁੱਠ ਹੋ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਨੂੰ ਬਾਕੀ ਪੰਜਾਬੀ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਏਕਤਾ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਸੰਤ ਲੋਗੋਵਾਲ ਦੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਅਤੇ ਨੀਤੀਆਂ ਨੂੰ ਅਗੇ ਤੋਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਉਤੇ ਦਬਾਅ ਪਾਉਣ ਲਈ ਇਕਮੁੱਠ ਯਤਨ ਕਰਨੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ।'

'ਹੁਣ ਤਕ ਅਕਾਲੀਆਂ ਨੂੰ ਇਹ ਸਮਝ ਆ ਚੁਕੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਸਮੁੱਚੀ ਜਮਹੂਰੀ ਲਹਿਰ ਦੀ ਹਿਮਾਇਤ ਦੇ ਬਗ਼ੈਰ ਉਹ ਆਪਣੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੰਗ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਵਾਉਣ ਵਿਚ ਸਫਲ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੇ। ਇਸ ਹਿਮਾਇਤ ਦੇ ਬਗ਼ੈਰ ਉਹ ਆਪਣੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੰਗ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਵਾਉਣ ਵਿਚ ਸਫਲ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੇ। ਇਹ ਹਿਮਾਇਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਇਹ ਪ੍ਰਮਾਣ ਸਿੱਧ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ ਕਿ ਉਹ ਦਹਿਸ਼ਤ-ਗਰਦਾਂ ਅਤੇ ਵੱਖਵਾਦੀਆਂ ਵਿਰੁਧ ਲੜਾਈ ਵਿਚ ਫ਼ੀਰੀ ਹਨ ਜਿਹਨਾਂ ਨੇ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਏਕਤਾ ਅਤੇ ਅਖੰਡਤਾ ਅਤੇ ਐਸ. ਜੀ. ਪੀ. ਸੀ ਵਰਗੀਆਂ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀਆਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਵਫ਼ੀ ਚਣੌਤੀ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਇਹ ਸਿੱਖ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਇਕ ਲੰਬੇ ਸੰਘਰਸ਼ ਪਿਛੋਂ ਸਥਾਪਿਤ ਹੋਈਆਂ ਸਨ। ਹੁਣ ਪੁਲਿਸ ਦਾਖਲੇ ਨੂੰ ਮਸਲਾ ਬਣਾਉਣ ਦਾ 'ਏਦੀ ਲਾਭ ਨਹੀਂ' ਹੈ ਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇਹ ਸਿਧਾਂਤ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਹੀ ਕੋਈ ਲਾਭ ਹੈ

ਕਿ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਤੇ ਰਾਜਨੀਤੀ ਇਕੱਠੇ ਚਲਣਗੇ। ਇਹ ਉਹਨਾਂ ਨੀਤੀਆਂ ਸਦਕਾ ਹੀ ਹੈ ਕਿ ਅੱਜ ਅਕਾਲੀ ਲੀਡਰਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਜਾਨਾਂ ਦਾ ਵੀ ਖਰਚਾ ਹੈ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤ ਏਥੋਂ ਤਕ ਪੁੱਜ ਚੁਕੇ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ ਵਿਚ ਵੀ ਖੁਲੇਆਮ ਤੇ ਬਿਨਾਂ ਡਰ ਦੀ ਜਾਣ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਹਨ।

ਰਾਜਨੀਤਕ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਕਾਰਜ ਦਾ ਵਿਲੇਸ਼ਨ ਕਰਦਿਆਂ ਸਾਥੀ ਸੁਰਜੀਤ ਨੇ ਕਿਹਾ : 'ਕੌਮੀ ਰਾਜਨੀਤਕ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਸਮਸਿਆ ਸਿਰਫ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦੀ ਹੀ ਸਿਰਦਾਰੀ ਸਮਝਣਾ ਬੰਦ ਕਰ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੀ ਬਜਾਏ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਸਮਸਿਆ ਦੇ ਹੱਲ ਨੂੰ ਇਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਰਾਜਨੀਤਕ ਕਾਰਜ ਵਜੋਂ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਕਿਸੇ ਇਕ ਪਾਰਟੀ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਇਸ ਦਾ ਉਹਨਾਂ ਸਾਰੇ ਭਾਰਤੀਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧ ਹੈ ਜਿਹੜੇ ਏਥੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ।

ਸਾਰੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਸਮਝੋਤੇ ਨੂੰ ਅਮਲ ਵਿਚ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਅਤੇ ਸਾਰੀਆਂ ਮੰਗਾਂ ਦਾ ਤਰਕਸ਼ੀਲਤਾ ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹੱਲ, ਜਿਹੜਾ ਦੁਸਰੇ ਸੂਰਿਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਰਕੇ ਹਰਿਆਣੇ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਪਰਕਾਰ ਦੀ ਹਾਨੀ ਪਹੁੰਚਾਏ ਬਗ਼ੈਰ ਪੰਜਾਬੀ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਸਚੀਆਂ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕਰ ਸਕੇ, ਲਿਭਣ ਲਈ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਉਤੇ ਰਲ ਕੇ ਦਬਾਅ ਪਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

JESSIE FABRICS LTD.

ਜੈਸੀ ਫੈਬਰਿਕ ਲਿਮਟਿਡ

ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਕਢਾਈ ਵਾਲੇ ਸੂਟ, ਸਿਲਕੀ ਸਾੜੀਆਂ, ਬਣੇ ਬਣਾਏ ਸੂਟ ਅਤੇ ਅਨੇਕਾਂ ਰੰਗਾਂ ਅਤੇ ਡੀਜ਼ਾਈਨਾਂ ਵਿਚ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੱਪੜੇ ਸਾਡੇ ਕੋਲੋਂ ਬਾਜਬ ਕੀਮਤਾਂ 'ਤੇ ਲਵੋ

SPECIALITIES

EMBRODED SUITS, SILK SAREES

READYMADE SUITS & FABRICS

UNIT #1+2, 9305-120th St.
DELTA B.C.
V4C 6R8

JASKANWAL SINGH

Bus. (604) 585-3656

Res. (604) 276-2417

ਸਾਥੀ ਸੁਰਜੀਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਲਈ ਇਹ ਸਮਝ ਲੈਣਾ ਵੀ ਉਚਿਤ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਇਸ ਸਰਹੱਦੀ ਸੂਬੇ ਵਿਚ ਇਹ ਸਥਿਤੀ ਬਣੀ ਰਹਿਣ ਦਿਤੀ ਤਾਂ ਇਹ ਬਿਮਾਰੀ ਸਿਰਫ ਪੰਜਾਬ ਤਕ ਹੀ ਸੀਮਿਤ ਨਹੀਂ ਰਹੇਗੀ ਸਗੋਂ ਸਮੁੱਚੇ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਫੈਲ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਸ ਨਾਲ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਏਕਤਾ ਭੰਗ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ ਤੇ ਇਸ ਦੀ

ਅਖੰਡਤਾ ਲਈ ਗੰਭੀਰ ਖਤਰਾ ਪੈਦਾ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਨੂੰ ਸਮਝਿਆ ਨੂੰ ਇਸ ਸੋਚੀ ਸੋਚ ਨਾਲ ਲੈਣਾ ਛੱਡ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਾਂਗਰਸ (ਆਈ) ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਤਾਕਤ ਵਿਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਨੂੰ ਸਗੋਂ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਿਸ਼ਾਲ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਹਿੱਤਾਂ ਵੱਲ ਦੇਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਵਿਲਮੰਨ ਦੀ ਨੀਤੀ ਫੌਰੀ ਤੌਰ ਤੇ ਤਿਆਗ ਦੇਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਸਮਝਿਆ ਦਾ

ਫੌਰੀ ਰਾਜਨੀਤਕ ਹੱਲ ਲਭਣ ਲਈ ਰਾਹ ਕਢਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਰਾਜ-ਨੀਤਕ ਹੱਲ ਦੇ ਬਗੈਰ ਮਸਲੇ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਕ ਕਦਮਾਂ ਰਾਹੀਂ ਹੀ ਹੱਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਅਤੇ ਇਸ ਮਨੋ-ਰਥ ਲਈ ਸਰਕਾਰ ਵਿਰੋਧੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦਾ ਸਹਿਯੋਗ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਿਹ-ਡੀਆਂ ਕਿ ਹਾਂ-ਪੱਖੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਹੁੰਗਾਰਾ ਭਰਨ ਲਈ ਪਿਛੇ ਨਹੀਂ ਰਹਿਣਗੀਆਂ। ਹੋਰ ਸਮਾਂ ਬੇਅਰਥ ਗੁਆਉਣ ਨਾਲ ਸਥਿਤੀ ਹੋਰ ਜ਼ਿਆਦਾ ਖਰਾਬ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਖਤਰਨਾਕ ਸਿਟੇ ਨਿਕਲਣਗੇ।

ਪੰਜਾਬ ਮਸਲੇ ਦੇ ਹੱਲ ਵਲ ਵਧ-ਦਿਆਂ ਸਾਥੀ ਸੁਰਜੀਤ ਨੇ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਪਹਿਲੇ ਕਦਮ ਵਜੋਂ ਜ਼ੋਰਪੂਰ ਦੇ ਬੇਕਸੂਰ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਬਿਨਾਂ ਹੋਰ ਦੇਰੀ ਦੇ ਰਿਹਾਅ ਕਰ ਦਿਤੇ ਜਾਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ, ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਗਿਆਂ ਦੇ ਸ਼ਿਕਾਰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਲੜੀਂਦਾ ਮੁਆਫਜ਼ਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਹਨਾਂ ਦਾ ਇਹਨਾਂ ਦੇ ਗਿਆਂ ਪਿਛੇ ਹੱਥ ਹੈ ਜਾਂ ਜਿਹਨਾਂ ਨੇ ਇਹ ਦੰਗੇ ਉਕਸਾਏ, ਉਹਨਾਂ ਉੱਤੇ ਮੁਕ-ਦਮੇ ਚਲਾਏ ਜਾਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਪਾਣੀ ਦੇ ਝਗੜੇ ਨੂੰ ਇਕ ਅਜਿਹੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਹੱਲ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸਮਝੌਤੇ ਵਿਚਲੀ ਬਚਨਬਧਤਾ ਅਨੁਸਾਰ ਸਾਰੇ ਸੂਬਿਆਂ ਵਲੋਂ ਇਸ ਸਮੇਂ ਵਰਤੇ ਜਾਂਦੇ ਪਾਣੀ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ, ਹਰਿਆਣੇ ਨੂੰ ਇਸ ਦਾ ਬਣਦਾ ਹਿੱਸਾ 3.5 ਐਮ. ਏ. ਐਫ ਦਿਤਾ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਨਹਿਰ ਦਾ ਕੰਮ ਵੀ ਮੁਕੰਮਲ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਵੀਂ ਰਾਜਧਾਨੀ ਬਣਾ-ਉਣ ਲਈ ਹਰਿਆਣੇ ਦੀ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਦਦ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇਲਾਕਾਈ ਝਗੜੇ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਦੇਰੀ ਦੇ ਹੱਲਕਰਨ ਲਈ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ

ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਵਿਰੋਧੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦਾ ਸਹਿਯੋਗ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਇਕਸਰਬ-ਪਾਰਟੀ ਮੀਟਿੰਗ ਸੱਦੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜਿਹਨਾਂ ਵਿਰੋਧੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੇਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਹੱਲ ਲੱਭਣ ਵਿਚ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਇਆ ਹੈ।

ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕ ਅਮਨ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਗੱਲ ਦਾ ਸੋਹਰਾ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਸਿਰ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਿਛਲੇ ਪੰਜ ਸਾਲਾਂ ਦੇਰਾਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪਿੰਡ ਵਿਚ ਕੋਈ ਫਿਰਕੂ ਢੰਗ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਜਿਥੇ ਕਿ ਬਹੁ-ਗਿਣਤੀ ਵਿਰੋਧੀ ਲੋਕਘੱਟ-ਗਿਣਤੀ ਵਿਰੋਧੀ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਉੱਤੇ ਹਮਲੇ ਕਰਸਕਦੇ ਸਨ। ਉਹ ਅੱਤਵਾਦ ਅਤੇ ਖਾਲਿਸਤਾਨ ਦੇ ਵੱਖਵਾਦੀ ਨਾਹਰੇ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹਨ। ਪਰ ਉਹ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਵੀ ਏਨੀ ਤਿੱਖੀ ਅਲੋਚਨਾ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਕਿ ਉਹ ਵਰਤਮਾਨ ਸੰਕਟ ਅਤੇ ਗੁੰਝਲਦਾਰ ਸਥਿਤੀ ਲਈ ਜ਼ੁਮੇਂਵਾਰ ਨਹਿਰਾਉਂਦੇ ਹਨ।

ਉਪਰੋਕਤ ਵਰਨਣ ਸੁਝਾਵਾਂ ਨੂੰ ਜੇਕਰ ਅਸਲ ਵਿਚ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਇਸ ਨਾਲ ਅੱਤਵਾਦੀਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਰਫਰਮ ਕਰਨ, ਸੂਬੇ ਵਿਚ ਫਿਰਕੂ ਇਕਸੁਰਤਾ ਬਹਾਲ ਕਰਨ ਅੱਤਵਾਦੀਆਂ ਨੂੰ ਨਿਖੇੜਨ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਅਸਥਿਰ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਸਾਮਰਾਜੀ ਚਾਲਾਂ ਦਾ ਮੂੰਹ ਭੰਨਣ ਵਿਚ ਮਦਦ ਮਿਲੇਗੀ।

ਖੱਬੀਆਂ ਤਾਕਤਾਂ ਦੇ ਹੱਲ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਬਰਦਿਆਂ ਸਾਥੀ ਸੁਰਜੀਤ ਨੇ ਲਿਖਿਆ ਹੈ:—

‘ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਤੇ ਬੜਾ ਮਾਣ ਹੈ ਕਿ ਖੱਬੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਅੱਤਵਾਦੀਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਲਗਾਤਾਰ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਸਮਝਿਆ ਦਾ ਕੋਈ ਰਾਜ-ਨੀਤਕ ਹੱਲ ਲੱਭਣ ਲਈ ਕੇਂਦਰ ਸਰ-ਕਾਰ ਉੱਤੇ ਦਬਾਅ ਪਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਲੜਾਈ ਵਿਚ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਕੀਮਤਾਂ ਕੋਭਰਾਂ ਦੀਆਂ ਜਾਨਾਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਰਹੀਆਂ ਪਰ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਆਪਣਾ ਇਹ ਕੰਮ ਪੂਰੀ ਲਗਨ ਤੇ ਦ੍ਰਿੜਤਾ ਨਾਲ ਜਾਰੀ ਰੱਖਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਤਜਰਬਾ ਦੂਸਰਿਆਂ ਲਈ ਵੀ ਬਹੁਤ ਬਿਆਦਾ ਮਦਦਗਾਰ ਸਾਬਤ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੁਚੇਤ ਹਾਂ ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਯਤਨ ਵਿਚ ਇਕੱਲੇ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਖੱਬੀਆਂ ਤਾਕਤਾਂ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਦੇਸ਼ ਭਗਤ ਅਤੇ ਸਮੁੱਚੇ ਦੇਸ਼ ਦੀਆਂ ਜਮਹੂਰੀ ਤਾਕਤਾਂ ਦੀ ਮੁਕੰਮਲ ਮਦਦ ਹਾਸਿਲ ਹੈ। ਅੱਤ-ਵਾਦੀਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਇਹਨਾਂ ਯਤਨਾਂ ਨੂੰ ਹੋਰ ਤਿੱਖਾ ਕੀਤਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

★ — ★
ਕੋਣ ਕਰ ਸਕਦੇ
ਚੇਤਨਾ ਨੂੰ ਕਤਲ ?
ਚੇਤਨਾ ਦਾ ਵਜੂਦ—
ਲੋਕਾਂ
ਦੇ ਰੋਹ ਵਰਗਾ ਹੈ।

ਬੰਬ ਪਮਾਕਿਆ ਵਿਚ

ਹੁਣ ਤਕ 110 ਹਲਾਕ

ਜੰਡਿਆਲਾ ਗੁਰੂ—ਸਾਲ 1988 ਵਿਚ ਦਹਿਸ਼ਤਗਰਦਾਂ ਵਲੋਂ ਹੁਣ ਤਕ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵਿਚ ਕੁਲ 15 ਬੰਬ ਪਮਾਕੇ ਕੀਤੇ ਜਿਹਨਾਂ ਵਿਚ 110 ਵਿਅਕਤੀ ਮਾਰੇ ਗਏ ਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਬੰਬ ਪਮਾ-ਕਿਆਂ ਵਿਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਬੰਬ ਪਮਾਕਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੇ ਕਟੜਾ ਆਹਲੂਵਾਲਿਆਂ ਵਿਚ ਹੋਇਆ ਜਿਸ ਵਿਚ ਹੁਣ ਤਕ 36 ਵਿਅਕਤੀ ਮਾਰੇ ਜਾ ਚੁਕੇ ਹਨ।

ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਇਕੱਠੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਨੁਸਾਰ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲੇ 19 ਫਰਵਰੀ 1988 ਨੂੰ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੀ ਕਚਹਿਰੀ ਵਿਚ ਬੰਬ ਪਮਾਕਾ ਹੋਇਆ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿਚ ਇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਮਾਰਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜਦਕਿ ਇਸੇ ਦਿਨ ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ ਵਿਚ 5, ਪਟਿਆਲਾ ਵਿਚ 4, ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਵਿਚ 4 ਵਿਅਕਤੀ ਮਾਰੇ ਗਏ ਸਨ। ਇਹ ਸਾਰੇ ਬੰਬ ਪਮਾਕੇ ਇਕ ਹੀ ਦਿਨ ਹੋਏ ਸਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ 21 ਅਪ੍ਰੈਲ ਨੂੰ ਜਲੰਧਰ ਦੀ ਬੇਂਸ ਮਾਰ-ਕੀਟ ਵਿਚ ਹੋਏ ਬੰਬ ਪਮਾਕੇ ਵਿਚ 4, 29 ਅਪ੍ਰੈਲ ਨੂੰ ਬਟਾਲਾ ਵਿਚ ਹੋਏ ਬੰਬ ਪਮਾਕੇ ਵਿਚ 5, 20 ਮਈ ਨੂੰ ਹਿਮਾਚਲ ਰੋਡ ਟ੍ਰਾਂਸਪੋਰਟ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਦੀਆਂ ਬੱਸਾਂ ਵਿਚ 8 ਵਿਅਕਤੀ ਮਾਰੇ ਗਏ ਜਿਹਨਾਂ ਵਿਚ 3 ਕੰਡਕਟਰ ਨੇੜੇ, 2 ਪਠਾਨਕੋਟ ਨੇੜੇ ਅਤੇ 3 ਪਠਾਨਕੋਟ ਬੱਸ ਆਂਡੇ ਤੇ ਮਾਰੇ ਗਏ, ਇਸੇ ਦਿਨ ਹੀ ਪਠਾਨਕੋਟ ਜੀ. ਟੀ. ਰੋਡ ਤੇ ਹੋਏ ਬੰਬ ਪਮਾਕੇ ਵਿਚ 2 ਵਿਅਕਤੀ ਮਾਰੇ ਗਏ। 22 ਮਈ ਨੂੰ ਲੁਧਿਆਣਾ ਰੇਲਵੇ ਸਟੇਸ਼ਨ ਤੇ ਹੋਏ ਬੰਬ ਪਮਾਕੇ ਵਿਚ 3 ਵਿਅਕਤੀ, 30 ਮਈ ਨੂੰ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੇ ਭਾਈਆਂਵਾਲਾ ਸ਼ਿਵਾਲਾ ਵਿਚ ਹੋਏ ਬੰਬ ਪਮਾਕੇ ਵਿਚ 30 ਵਿਅ-ਕਤੀ, 31 ਮਈ ਨੂੰ ਚਿਲਾ ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ ਦੇ ਕਸਬਾ ਦੀਨਾਨਗਰ ਵਿਚ ਹੋਏ ਬੰਬ ਪਮਾਕੇ ਵਿਚ 5 ਵਿਅਕਤੀ ਅਤੇ 21 ਜੂਨ ਨੂੰ ਕਟੜਾ ਆਹਲੂਵਾਲਿਆਂ ਵਿਚ ਹੋਏ ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਬੰਬ ਪਮਾਕੇ ਵਿਚ ਮੌਕੇ ਤੇ 30 ਵਿਅਕਤੀ ਮਾਰੇ ਗਏ ਅਤੇ 6 ਦੀ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਹੁਸਪਤਾਲ ਜਾ ਕੇ ਮੌਤ ਹੋਈ ਤੇ ਕੁਲ ਮਿਲਾ ਕੇ 110 ਵਿਅਕਤੀ ਮਾਰੇ ਗਏ।

ਇਸ ਦੇ ਇਲਾਵਾ ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਚਿਲਾ ਕੁਰੂਕਸ਼ੇਤਰ ਵਿਚ 16 ਅਤੇ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਤਿਲਕ ਨਗਰ ਖੇਤਰ ਵਿਚ 3 ਵਿਅ-ਕਤੀ ਬੰਬ ਪਮਾਕਿਆਂ ਕਾਰਨ ਮਾਰੇ ਗਏ। ਅਪ੍ਰੈਲ ਕਾਪੀਗਰਥ ਦੇ ਬਾਅਦ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿਚ 30 ਮਈ ਅਤੇ 21 ਜੂਨ ਦੇ ਬੰਬ ਪਮਾਕਿਆਂ ਕਾਰਨ ਕੁਲ 66 ਲੋਕ ਮਾਰੇ ਗਏ। ਇਹ ਬੰਬ ਪਮਾਕੇ ਕਾਫੀ ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਬੰਬ ਦੇ ਝਟਕੇ ਕਾਰਨ ਹੋਏ।

ਨੀਂਹ ਪੱਥਰ ਜੋ ਕੇਵਲ ਪੱਥਰ ਸਾਬਤ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ

—ਜਦੋਂ ਵੀ ਕੋਈ ਲੋਕ ਪ੍ਰਿਯ ਸਰਕਾਰ ਨਿਯੁਕਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਜੰਤਾ ਨਾਲ ਕੀਤੇ ਵਾਅਦਿਆਂ ਤੇ ਕਦੇ ਨਾ ਕਦੇ ਬਹੁਤ ਨਜ਼ਰ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਲਈ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਨਵੀਆਂ ਸਰਕਾਰੀ ਸਹੂਲਤਾਂ ਮੁਹਈਆ ਕਰਨ ਦੇ ਨੀਂਹਪੱਥਰ ਰੱਖਕੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਖੁਸ਼ ਕਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਨੀਂਹ ਪੱਥਰਾਂ ਦੀ ਤਾਂ ਸੁਣੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਨੀਂਹ ਪੱਥਰ ਇਕ ਪੱਥਰ ਦਾ ਰੂਪ ਧਾਰਨ ਕਰਕੇ ਹੀ ਰਹਿ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਪਿੰਡ ਲੋਂਗੋਵਾਲ ਵਿਖੇ ਮੰਦਰ ਕਾਲੀ ਦੇਵੀ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਸਬ ਤਹਿ-ਸੀਲ ਤਕ ਲਗਭਗ ਛੇਤ ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਲੰਬੀ ਸੜਕ ਦਾ ਨੀਂਹ ਪੱਥਰ 1979 ਵਿਚ ਉਸ ਸਮੇਂ ਮੁਖ ਮੰਤਰੀ ਸਰਦਾਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਨੇ ਰੱਖਿਆ ਸੀ।

ਇਹ ਨੀਂਹ ਪੱਥਰ ਉਹਨਾਂ ਵਿਚੋਂ ਇਕ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਸਿਰਫ ਇਕ ਪੱਥਰ ਦਾ ਰੂਪ ਧਾਰਨ ਕਰਕੇ ਹੀ ਰਹਿ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਬੜਾ ਸਮਾਂ ਬੀਤਣ ਤੇ ਸ੍ਰੀ ਬਾਦਲ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਟੁਟ ਗਈ ਅਤੇ ਬਸ ਇਸ ਪੱਥਰ ਦੀ ਕਿਸਮਤ ਫੁਟ ਗਈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ

ਇਕ ਮਿਸਾਲ ਕਸਬਾ ਧਨੌਤਾ ਵਿਖੇ 50 ਬਿਸਤਰਿਆਂ ਦੇ ਹਸਪਤਾਲ ਦੇ ਨੀਂਹ ਪੱਥਰ ਬਾਰੇ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਕਾਫੀ ਸਮਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬਰਨਾਲਾ ਨੇ ਰੱਖਿਆ ਸੀ।

ਮਿਲੀ ਖਬਰ ਅਨੁਸਾਰ ਬਸ ਸਟੇਂਡ ਲੋਂਗੋਵਾਲ ਤੋਂ ਸਿਵਲ ਹਸਪਤਾਲ ਚਕ ਤਕਰੀਬਨ 2 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਲੰਬੀ ਸੜਕ ਦਾ ਨੀਂਹ ਪੱਥਰ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਚੀਫ ਸੈਕਟਰੀ ਸ੍ਰੀ ਪੀ. ਐਚ. ਚੋਸਨਵ ਨੇ 27 ਫਰਵਰੀ 1988 ਨੂੰ ਰੱਖਿਆ ਸੀ

ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਨ ਭਰੋਸਾ ਦਿਵਾਇਆ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਸੜਕ ਦਾ ਹਾਲ ਆਮ ਨੀਂਹ ਪੱਥਰਾਂ ਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਇਹ ਸੜਕ ਮਾਰਚ 1988 ਵਿਚ ਬਣ ਜਾਵੇਗੀ ਪ੍ਰੰਤੂ ਕੁਝ ਦੇਰ ਬਾਅਦ ਚੋਸਨਵ ਸਾਹਿਬ ਬਦਲਕੇ ਦਿਲੀ ਚਲੇ ਗਏ ਤੇ ਇਸ ਸੜਕ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਅਜੇ ਤਕ ਵੀ ਸ਼ੁਰੂ ਨਾ ਹੋਣ ਦੀ ਖਬਰ ਹੈ। ਪਿੰਡ ਵਾਸੀਆਂ ਨੇ ਪੁਰਜ਼ੋਰ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਸੜਕ ਨੂੰ ਜਲਦੀ ਤੋਂ ਜਲਦੀ ਬਣਾਕੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਬਾਝ ਸਾਲ ਦੀ ਮੰਗ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਕੁਝ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਨੀਂਹ ਪੱਥਰ ਵੀ ਕਦੇ ਉਹਨਾਂ ਨੀਂਹ ਪੱਥਰਾਂ ਦੀ ਕਤਾਰ ਵਿਚ ਨਾ ਆ ਪਏ ਜੋ ਕਿ ਇਕ ਪੱਥਰ ਦਾ ਰੂਪ ਧਾਰਨ ਕਰਕੇ ਹੀ ਰਹਿ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

ਪੰਜਾਬ ਮਸਲੇ ਦੇ ਸਿਆਸੀ ਹੱਲ ਲਈ

ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਪੰਜਾਬ ਮਸਲੇ ਦੇ ਸਿਆਸੀ ਹੱਲ ਨੂੰ ਲਗਾਤਾਰ ਲਟਕਾਉਂਦੀ ਚਲੀ ਆ ਰਹੀ ਹੈ। ਕਾਲੀ ਗਰਜ ਕਾਰਵਾਈ ਛਾਲ ਜਿਵੇਂ ਅੱਤਵਾਦੀ-ਵੱਖਵਾਦੀ ਤੱਤਾਂ ਦਾ ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਛਪੜਾ ਹੋਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹਨਾਂ ਦੇ ਕਾਲੇ ਕਾਰਨਾਮੇ ਲੋਕਾਂ ਸਾਹਮਣੇ ਆਏ ਸਨ ਉਸ ਸਮੇਂ ਇਹਨਾਂ ਤੱਤਾਂ ਨੂੰ ਹੋਰ ਵੀ ਨਖੇ-ਭਨ ਲਈ ਚੰਗਾ ਮੌਕਾ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਉਦੋਂ ਲੋੜ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਸੀ ਕਿ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਪੰਜਾਬ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਸ਼ੇਧ ਵਿਚ ਕੁਝ ਸਿਆਸੀ ਪਹਿਲ ਕਦਮੀਆਂ ਲੈਂਦੀ। ਅਬਰਾ ਜੋਧਪੁਰ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਨਬਰਬੰਦਾਂ ਨੂੰ ਰਿਹਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ, 1984 ਦੇ ਦਿੱਲੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਥਾਵਾਂ ਉੱਤੇ ਹੋਏ ਸਿੱਖ ਵਿਰੋਧੀ ਦੰਗਿਆਂ ਦੇ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਕੁਝ ਹੋਰ ਅਜਿਹੇ ਕਦਮ ਪੁੱਟੇ ਜਾਂਦੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਪੰਜਾਬ ਮਸਲੇ ਦਾ ਸਿਆਸੀ ਹੱਲ ਨੇੜੇ ਆਉਂਦਾ। ਪਰ ਕਾਲੀ ਗਰਜ ਕਾਰਵਾਈ ਤੋਂ ਪਿੱਛੋਂ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇਸ ਸ਼ੇਧ ਵਿਚ ਕੋਈ ਵੀ ਕਦਮ ਨਹੀਂ ਪੁਟਿਆ ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਗਵਰਨਰ ਸ੍ਰੀ ਐਸ. ਐਸ. ਰੇਅ ਇਹ ਆਖ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਪਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਕੇਂਦਰ ਪੰਜਾਬ ਮਸਲੇ ਦਾ ਹੱਲ ਹੈ ਅਤੇ ਪਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਰਾਜੀਵ ਗਾਂਧੀ ਇਹ ਆਸਾਂ ਪ੍ਰਗਟਾ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਮਸਲਾ ਛੇਤੀ ਹੱਲ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ।

ਕੇਂਦਰੀ ਦੀ ਨੀਤੀ ਦਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਏਹੀ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਣ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਪੰਜਾਬ ਮਸਲੇ ਦੇ ਸਿਆਸੀ ਹੱਲ ਨੂੰ ਲਟਕਾਉਣ ਦੀ ਨੀਤੀ ਹੀ ਧਾਰਨ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਉਸਦੇ ਨਿਸ਼ਾਨੇ ਕੀ ਹਨ ਇਸ ਬਾਰੇ ਕਈ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਨੁਮਾਨ ਲਾਏ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ ਪਰ ਕੇਂਦਰ ਦੀ ਪੁਰਾਣੀ ਪਹੁੰਚ ਤੋਂ ਇਹ ਸ਼ੱਕ ਹੀ ਪੱਕਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਪੰਜਾਬ ਮਸਲੇ ਨੂੰ ਲਟਕਾ ਕੇ ਕਿਸੇ ਯੋਗ ਸਮੇਂ ਇਸ ਨੂੰ ਵਰਤਣਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ।

ਪੰਜਾਬ ਮਸਲੇ ਨੂੰ ਲਟਕਾਉਣ ਦੀ ਕੇਂਦਰ ਦੀ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਾਲਸੀ ਨਾਲ ਸਿੱਧ ਹੋਰ ਕਈ ਨਵੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਪੈਦਾ ਹੋ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਓਥੇ ਅੱਤਵਾਦੀ ਵੱਖਵਾਦੀ ਤੱਤਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਸਰਗਰਮੀਆਂ ਦਾ ਪਸਾਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਆਧਾਰ-ਖੇਤਰ ਵਧਾਉਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਮਿਲ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਜਦੋਂ ਪੰਜਾਬ ਮਸਲੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਪਹੁੰਚ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਅਕਾਲੀਆਂ ਵਲੋਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਰਕੇ ਸੰਯੁਕਤ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਵਲੋਂ ਆਪਣੀ ਬਣਾਈ ਭੂਮਿਕਾ ਨਹੀਂ ਨਿਭਾਈ ਜਾ ਰਹੀ।

ਸੰਯੁਕਤ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਵਾਲੇ ਨਾ ਹੀ ਅੱਤਵਾਦੀ-ਵੱਖਵਾਦੀ ਤੱਤਾਂ ਨਾਲੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਨਖੇੜਾ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਚੋਸ ਦੀ ਏਕਤਾ ਅਖੰਡਤਾ ਦੀ ਰਾਖੀ ਅਤੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸਦਭਾਵਨਾ ਲਈ ਕੋਈ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸਟੇਂਡ ਲੈ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਇਹਨਾਂ ਵਲੋਂ ਬੇਦੋਸ਼ੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਕਤਲਾਂ ਦੀ ਵੀ ਨਿੰਦਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ। ਉਪਰੋਕਤ ਪੌੜਤਾ ਲੋਕੇ ਹੀ ਅਕਾਲੀ ਆਗੂ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਸਿੱਖ ਜਨ ਸਮੂਹਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਜਮਹੂਰੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਹਮਾਇਤ ਜਿੱਤ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਚੋਸ ਦੀ ਏਕਤਾ ਅਖੰਡਤਾ ਦੀ ਰਾਖੀ ਦੇ ਸੁਆਲ ਉੱਤੇ ਅਤੇ ਅੱਤਵਾਦੀ-ਵੱਖਵਾਦੀ ਤੱਤਾਂ ਵਲੋਂ ਪਹੁੰਚ ਦੇ ਸੁਆਲ ਉੱਤੇ ਅਕਾਲੀ ਦਲ (ਲੋਂਗੋਵਾਲ) ਦੀਆਂ ਪੁਚੀਬਨ ਹਾਂ-ਪੱਖੀ ਹਨ ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਇਹਨਾਂ ਵਿਚ ਵੀ ਸਮੇਂ ਸਮੇਂ ਬਿੜਕਣਾ ਆਉਂਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹਨਾਂ ਪੁਚੀਬਨਾਂ ਉੱਤੇ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਖਲੋਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।

ਸੰਯੁਕਤ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬਰਨਾਲਾ ਦਾ 17 ਜੁਲਾਈ ਦੇ ਅਖਬਾਰਾਂ ਵਿਚ ਛਪਿਆ ਬਿਆਨ ਚੰਗੀ ਸ਼ੇਧ ਵਿਚ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿਚ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਆਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਹਰਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਕੰਪਲੈਕਸ ਵਿਚੋਂ ਅੱਤਵਾਦੀਆਂ ਨੂੰ ਕਢਣ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਹਕੂਮਤ ਸਮੇਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਾਰਵਾਈ ਦਰੁਸਤ ਸੀ। ਉਹਨਾਂ ਇਹ ਵੀ ਆਖਿਆ ਕਿ ਜੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਟਾਸਕ ਫੋਰਸ ਭੇਜ ਨਾ ਕੀਤੀ ਹੁੰਦੀ ਤਾਂ ਪੁਲਸ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਸੀ ਪੈਂਦੀ।

ਭਾਵੇਂ ਸ੍ਰੀ ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬਰਨਾਲਾ ਵਲੋਂ ਲਈਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਪੁਚੀਬਨਾਂ ਅਜੇ ਤੱਕ ਅਵਸਥਾ ਵਿਚ ਚੰਗੀ ਸ਼ੇਧ ਵਿਚ ਹਨ ਪਰ ਉਹਨਾਂ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਅਕਾਲੀ ਦਲ (ਲੋਂਗੋਵਾਲ) ਦਾ ਹੋਰ ਕੋਈ ਲੀਡਰ ਬੋਲਦਾ ਨਹੀਂ, ਅਬਰਾ ਅਜਿਹੀ ਸਿਆਸੀ ਮੁਹਿੰਮ ਵਿਚ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਇਕੱਲੀ ਹੀ ਹੈ।

ਸੀ.ਪੀ.ਆਈ. (ਐਮ) ਅਤੇ ਸੀ.ਪੀ.ਆਈ. ਵਲੋਂ 16 ਜੂਨ ਨੂੰ ਜਲੰਧਰ ਦੇਸ਼ ਭਗਤ ਯਾਦਗਾਰ ਵਿਖੇ ਜਿਹੜੀ ਸੂਬਾ ਪੱਧਰ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧ ਕਨਵੇਨਸ਼ਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਉਸ ਵਿਚ ਜਿਥੇ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਪੰਜਾਬ ਮਸਲੇ ਦਾ ਸਿਆਸੀ ਹੱਲ ਲਟਕਾਉਣ ਦੀ ਨੀਤੀ ਦੀ ਸਖ਼ਤ ਨਿੰਦਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਉਥੇ ਠਾਕ ਹੀ ਏਸ਼ ਦੀਆਂ ਸਭਨਾਂ ਹੀ ਅਗੇ ਵਧੂ ਅਤੇ ਜਮਹੂਰੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਸੱਦਾ ਦਿਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਸਭਨਾਂ ਹੀ ਵਨਗੀਆਂ ਦੀਆਂ ਫਿਰਕੂ ਅਤੇ ਛਾਵਨਵਾਦੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਵਿਰੁਧ ਆਪਣੀ ਆਵਾਜ਼ ਉੱਚੀ ਕਰਨ ਜਿਹੜੀਆਂ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਅਜ਼ੋਤੀ ਦੁਖਦਾਇਕ ਸਥਿਤੀ ਤੋਂ ਲਾਭ ਖੱਟਣਾ ਚਾਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ।

ਇਸ ਕਨਵੇਨਸ਼ਨ ਵਲੋਂ ਸੰਯੁਕਤ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਰੋਲ ਦੀ ਵੀ ਤਿੱਖੀ ਨੁਕਤਾਚੀਨੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਗੱਲ ਉੱਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਦਲ ਵੱਖਵਾਦੀ-ਅੱਤਵਾਦੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਨਾਲੋਂ ਸਪਸ਼ਟ ਨਖੌੜਾ ਕਰੇ।

ਸੋਲਾਂ ਜੂਨ ਦੀ ਕਨਵੇਨਸ਼ਨ ਵਾਲੀਗਰਜ਼ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਸਫਲਤਾ ਦੇ ਪਿਛੋਕੜ ਵਿਚ ਹੋਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਨੇ ਜਿਥੇ ਇਹ ਗੱਲ ਨੋਟ ਕੀਤੀ ਸੀ ਇਸ ਨਾਲ ਜਿਥੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਕੁਝ ਰਾਹਤ ਮਿਲੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅੱਤਵਾਦੀ-ਵੱਖਵਾਦੀ ਤੱਤਾਂ ਉੱਤੇ ਵੱਡੀ ਸੱਟ ਪਈ ਹੈ ਉਥੇ ਨਾਲ ਹੀ ਨਾਲ ਇਹ ਗੱਲ ਵੀ ਨੋਟ ਕੀਤੀ ਸੀ ਕਿ ਕਿਸੇ ਕਿਸਮ ਦੀ ਖੁਸ਼-ਵਹਿਮੀ ਲਈ ਕੇਂਦਰੀ ਗੁੱਜਾਇਸ਼ ਨਹੀਂ ਅਤੇ ਅੱਤਵਾਦੀ ਹਾਲੇ ਵੀ ਇਸ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਨ ਵਿਚ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਬੇਗੁਨਾਹ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਕਤਲ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਇਸ ਕਨਵੇਨਸ਼ਨ ਵਲੋਂ ਅੱਤਵਾਦੀ-ਵੱਖਵਾਦੀ ਤੱਤਾਂ ਵਿਰੁਧ ਲੜਾਈ ਨੂੰ ਅਗੇ ਖੜਨ ਲਈ ਜਿਥੇ ਦਰੁਸਤ ਸੋਧ ਦਿਤੀ ਗਈ ਸੀ ਉਥੇ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਉੱਤੇ ਵੀ ਕੁਝ ਜ਼ੁਮੇਵਾਰੀਆਂ ਸੁਟੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਇਕ ਇਹ ਵੀ ਸੀ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਮਸਲੇ ਦੇ ਸਿਆਸੀ ਹੱਲ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਰਸ ਨਾ ਲਟਕਾਇਆ ਜਾਵੇ।

ਇਸ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਇਸ ਕਨਵੇਨਸ਼ਨ ਵਲੋਂ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਉੱਤੇ ਪੰਜਾਬ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਸੋਧ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬ ਮਸਲੇ ਦੇ ਸਿਆਸੀ ਹੱਲ ਲਈ ਦਬਾਅ ਤਿੱਖਾ ਕਰਨ ਲਈ, ਅੱਤਵਾਦੀ-ਵੱਖਵਾਦੀ ਤੱਤਾਂ ਨੂੰ ਹੋਰ ਨਖੌੜਨ ਤੇ ਨੰਗਿਆਂ ਕਰਨ ਲਈ ਅਤੇ ਅਕਾਲੀਆਂ ਉੱਤੇ ਇਸ ਪੱਖ ਤੋਂ ਦਬਾਅ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਕਿ ਉਹ ਅੱਤਵਾਦੀ-ਵੱਖਵਾਦੀ ਤੱਤਾਂ ਨਾਲੋਂ ਸਪਸ਼ਟ ਨਖੌੜਾ ਕਰਨ ਅਤੇ ਏਸ ਦੀ ਏਕਤਾ ਅਖੰਡਤਾ ਲਈ ਡਟਕੇ ਖਲੋਣ, ਵੀਹ ਜੁਲਾਈ ਨੂੰ ਸਾਰੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਢਿਲਾ ਕੇਂਦਰਾਂ ਉੱਤੇ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧ ਧਰਨੇ ਦੇਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਅਸੀਂ ਜਿਥੇ ਢਿਲਾ ਕੇਂਦਰਾਂ ਉੱਤੇ ਧਰਨਿਆਂ ਨੂੰ ਹਰ ਪੱਖ ਤੋਂ ਸਫਲ ਕਰਨ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਉਥੇ ਇਹ ਨੋਟ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਸਕਦੇ ਕਿ ਇਹਨਾਂ ਧਰਨਿਆਂ ਦੀ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਅਜ਼ੋਤੀ ਅਵਸਥਾ ਵਿਚ ਬੜੀ ਮਹੱਤਤਾ ਹੈ।

ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਹਾਲਤ ਬੜੀ ਗੰਭੀਰ ਹੈ। ਸਾਮਰਾਜੀ ਸ਼ਹਿ ਤੇ ਮਦਦ ਪ੍ਰਾਪਤ ਅੱਤਵਾਦੀ-ਵੱਖਵਾਦੀ ਤੱਤ ਨਾ ਕੇਵਲ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੀ ਧਰਤੀ ਵਿਚਲੇ ਆਪਣੇ ਕੇਂਦਰ ਤੋਂ ਅਗਵਾਈ ਹੀ ਹਾਸਲ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਸਗੋਂ ਉਥੋਂ ਹਥਿਆਰ ਅਤੇ ਟਰੇਨਿੰਗ ਵੀ ਹਾਸਲ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਹਨਾਂ ਵਲੋਂ ਦਰਪੇਸ਼ ਖਤਰਿਆਂ ਦਾ ਟਾਕਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਇਹ ਗੱਲ ਬੜੀ ਹੀ ਅਹਿਮ ਹੈ ਕਿ ਅੱਤਵਾਦੀ-ਵੱਖਵਾਦੀ ਤੱਤਾਂ ਵਿਰੁਧ ਵਿਸ਼ਾਲ ਲਾਮਬੰਦੀ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ। ਅਜਿਹੀ ਲਾਮਬੰਦੀ ਤਾਂ ਹੀ ਸੰਭਵ ਹੈ ਜੇਕਰ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਪੰਜਾਬ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਸੋਧ ਵਿਚ ਛੇਤੀ ਕੁਝ ਪਹਿਲ-ਕਦਮੀਆਂ ਲਵੇ।

ਜੇ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਅਜਿਹੀਆਂ ਪਹਿਲ-ਕਦਮੀਆਂ ਲੈਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਨਿਸਚੇ ਹੀ ਅੱਤਵਾਦੀ-ਵੱਖਵਾਦੀ ਤੱਤਾਂ ਵਿਰੁਧ ਵਿਸ਼ਾਲ ਲਾਮਬੰਦੀ ਉਸਾਰੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਮਸਲੇ ਦੇ ਸਿਆਸੀ ਹੱਲ ਲਈ ਕੇਵਲ ਗੱਲਾਂਬਾਤਾਂ ਹੀ ਨਹੀਂ ਕਰਨੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ ਸਗੋਂ ਨੌਜਵਾਨ ਪੁਟਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ।

ਅਖੀਰ ਵਿਚ ਅਸੀਂ ਵੀਹ ਜੁਲਾਈ ਦੇ ਢਿਲਾ ਪੱਧਰ ਦੇ ਵਿਸ਼ਾਲ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧ ਧਰਨਿਆਂ ਵਿਚ ਵਧ ਤੋਂ ਵਧ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧ ਭੇਜਣ ਦਾ ਸੱਦਾ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਸਭ ਨੂੰ ਹੀ ਆਪੋ ਆਪਣੀ ਥਾਂ ਲਗੀਆਂ ਜ਼ੁਮੇਵਾਰੀਆਂ ਨਿਭਾਉਣ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕਰਦੇ ਹਾਂ।

ਕਾਨਫਰੰਸ ਵਲੋਂ ਗੋਰਬਾਚੇਵ ਦੀਆਂ ਤਜਵੀਜ਼ਾਂ ਤੇ ਗੌਰ ਜਾਰੀ

ਸੋਵੀਅਤ ਯੂਨੀਅਨ ਦੀ ਕਮਿਊਨਿਸਟ ਪਾਰਟੀ ਦੀ 19ਵੀਂ ਕਾਨਫਰੰਸ ਵਲੋਂ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਸਾਥੀ ਮਿਖਾਇਲ ਗੋਰਬਾਚੇਵ ਦੀਆਂ ਤਜਵੀਜ਼ਾਂ

ਉੱਤੇ ਗੌਰ ਜਾਰੀ ਹੈ।

ਇਹ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪਾਰਟੀ ਤਰਜਮਾਨ ਵਲੋਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਇਹ ਕਿਹਾ ਸਰਕਾਰੀ

ਹਸਪਤਾਲ ਹੈ!

ਭਿੱਖੀਵਿੰਡ 4 ਜੁਲਾਈ (ਦਮਨ)- ਇਥੋਂ ਬੋਤੀ ਦੁਰ ਪਿੰਡ ਸੁਗਾ ਵਿਖੇ ਸਰਕਾਰੀ ਡਿਸਪੈਂਸਰੀ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਮਿਲੀ। ਪਿੰਡ ਵਾਸੀਆਂ ਤੋਂ ਮਿਲੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਨੁਸਾਰ ਇਥੇ ਨਾ ਕੋਈ ਡਾਕਟਰ,

ਨਰਸ ਜਾਂ ਕੰਪਾਉਂਡਰ ਹੈ। ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੇ ਨਾਂਅ ਤੇ ਇਥੇ ਸਿਰਫ ਦਰਜਾ ਚਾਰ ਹੀ ਹੈ। ਜੇ ਹਸਪਤਾਲ ਦੀ ਸਥਾਈ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਦੀ ਚੇਕਅਪ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਪਿੰਡ ਵਾਸੀਆਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਥੋਂ ਸਿਰਫ ਪਰਚੀ ਹੀ ਬਣਦੀ ਹੈ। ਚਵਾਈ ਤਾਂ ਬਜ਼ਾਰੇ (ਸ਼ਹਿਰ) ਲਿਆਉਣੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ।

WHEATON

PONTIAC BUICK GMC LTD.

ਨਵੀਆਂ ਤੇ ਪੁਰਾਣੀਆਂ ਕਾਰਾਂ, ਸਟੇਸ਼ਨ ਵੈਗਨਾਂ, ਟਰੱਕ, ਵੈਨਾਂ ਅਤੇ 4x4 ਜਿਮੀ ਲੈਟ ਲਈ ਆਪਣੇ ਜਾਣੇ ਪਛਾਣੇ ਸੇਲਜ਼ਮੈਨ ਨੂੰ ਮਿਲੋ

ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਝੰਡ ਨੂੰ ਫ਼ਨ ਕਰੋ ਜਾਂ ਮਿਲੋ

Bus. 526-2781

Pager 687-7711 #7610

Res. 524-4137

325 - 12th St., New Westminster, B.C.

ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਝੰਡ

ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਕੰਪਲੈਕਸ

ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਕੰਪਲੈਕਸ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਮੁੱਢ ਤੋਂ ਹੀ ਸ਼ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਵਲੋਂ ਚਲਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਸਪੁਰਦ ਹੀ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਸ਼ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਇਕ ਚੁਣਿਆ ਹੋਇਆ ਅਦਾਰਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇ ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪੁਰੋਖਤ ਕਾਰਨ ਮੌਜੂਦਾ ਸ਼ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਆਪਣੀ ਮਿਆਦ ਪੂਰਾ ਚੁੱਕੀ ਹੈ ਤਾਂ ਫੇਰ ਇਸ ਅਦਾਰੇ ਦੀਆਂ ਨਵੇਂ ਸਿਰ ਤੋਂ ਚੋਣਾਂ ਕਰਾਉਣ ਲਈ ਕਦਮ ਪੁਟਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਪਰ ਚੋਣਾਂ ਹੋਣ ਤੱਕ ਇਸ ਦੀ ਸਪੁਰਦਗੀ ਅਜੇ ਅਹੁਦੇਦਾਰਾਂ ਕੋਲ ਹੀ ਰਹਿਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਕੰਪਲੈਕਸ ਅੰਦਰ ਅੱਤਵਾਦੀ ਤੱਤਾਂ ਦੇ ਸਫਾਏ ਤੋਂ ਪਿਛੋਂ ਚਿਲਾ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਇਹ ਪਹੁੰਚ ਅਪਣਾਈ ਕਿ ਹਰਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਕੰਪਲੈਕਸ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਫੇਰੀ ਤੋਂ ਫੇਰੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ। ਪਰ ਇਹ ਕੁਝ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸ਼ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਵਲੋਂ ਕੁਝ ਸੁਮੇਵਾਰੀਆਂ ਨਿਭਾਵੇ। ਪਰ ਸ਼ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਇਹ ਸੁਮੇਵਾਰੀਆਂ ਸੰਭਾਲਣ ਲਈ ਹੁਣੇ ਤੱਕ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਹੋਈ।

ਜਦੋਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਅਵਸਥਾ ਚਲ ਰਹੀ ਹੈ ਤਾਂ ਸ਼ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਅੰਦਰ ਇਕ ਨਵੀਂ ਕਿਸਮ ਦਾ ਵਾਦ-ਵਿਵਾਦ ਚਲ ਪਿਆ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਕਿ ਹਰ ਲੰਘਦੇ ਦਿਨ ਨਾਲ ਗੁੰਝਲਦਾਰ ਹੋ ਰਿਹਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਜਿਥੋਂ ਤੱਕ ਸ਼ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਹਾਲੇ ਇਹ ਆਖਰੀ ਫੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਿਆ ਕਿ ਕਿਹੜੀ ਸ਼ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਮੇਟੀ ਹਕੀਮੀ ਹੈ ਤੇ ਕਿਹੜੀ ਨਹੀਂ।

ਅਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਮੁਝਾਬਲੇ ਦੇ ਸਮਾਗਮ ਹੋਏ ਸਨ ਤੇ ਉਹਨਾਂ ਵਿਚ ਵੱਖ ਵੱਖ ਅਹੁਦੇਦਾਰ ਚੁਣੇ ਗਏ ਸਨ। ਇਕ ਧੜੇ ਨੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਟੋਹੜਾ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਪਰਧਾਨ ਚੁਣਿਆ ਸੀ ਜਦ ਕਿ ਦੂਸਰੇ ਧੜੇ ਦਾ ਹਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਹੁਡਿਆਰਾ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੁਝਾਬਲੇ ਦੀਆਂ ਦੋ ਕਮੇਟੀਆਂ ਬਣਨ ਤੋਂ ਪਿਛੋਂ ਸਰਕਾਰ ਲਈ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨਾ ਸੀ ਕਿ ਕਿਹੜੀ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪੁਰੋਖਤ ਹਾਸਲ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਸ ਨੂੰ ਨਹੀਂ। ਇਹ ਸਾਰਾ ਮਾਮਲਾ ਅਜੇ ਤੱਕ ਲਟਕਦਾ ਚਲਾ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਅਜਿਹਾ ਫੈਸਲਾ ਨਾ ਹੋਣ ਦੀ ਸੂਰਤ ਵਿਚ ਜਿਹੜਾ ਕੋਈ ਗਰੁਪ ਵੀ ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸਦਾ ਧੜਾ ਹੀ ਹਕੀਮੀ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਲਈ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਉਹਨਾਂ ਸੁਮੇਵਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਨਿਭਾਵੇ ਜਿਹੜੀਆਂ ਕਿ ਇਸ ਇਤਿਹਾਸਕ ਸਿਖ ਅਸਥਾਨ ਜਾਂ ਹੋਰ ਇਤਿਹਾਸਕ ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਬਣਦੀਆਂ ਹਨ।

ਪਿਛਲੇ ਸਮੇਂ ਦਾ ਤਜਰਬਾ ਕੀ ਹੈ? ਸ਼ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਅਹੁਦੇਦਾਰਾਂ ਦੇ ਨੱਕ ਸਾਹਮਣੇ ਨਾ ਕੇਵਲ ਸ੍ਰੀ ਹਰਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਕੰਪਲੈਕਸ ਅੱਤਵਾਦੀ ਤੱਤਾਂ ਦੀ ਪਨਾਹ-ਗਾਹ ਹੀ ਬਣਿਆਂ ਰਿਹਾ ਸਗੋਂ ਇਸ ਧਾਰਮਕ ਅਸਥਾਨ ਤੋਂ ਦੇਸ਼ ਧਰੋਹੀ ਪਰਚਾਰ ਹੁੰਦਾ ਰਿਹਾ।

ਗੱਲ਼ ਦੇਖੋ ਹੀ ਨਹੀਂ ਮੁੱਕ ਜਾਂਦੀ। ਇਸ ਧਾਰਮਕ ਅਸਥਾਨ ਅੰਦਰ ਹੋਰ ਕਈ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਪਰਾਧ ਹੁੰਦੇ ਰਹੇ ਜਿੰਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਤੇ ਇਸ ਦੇ ਅਸੂਲ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੇ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਤੱਥ ਸਾਹਮਣੇ ਆ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਜਿਹੜੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਹਾਲੇ ਲੁਕਵੇਂ ਹਨ ਉਹ ਵੀ ਲੋਕਾਂ ਸਾਹਮਣੇ ਆ ਜਾਣਗੇ।

ਜਦੋਂ ਸ਼ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਇਕ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਚਿਲਾ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨਾਲ ਇਸ ਧਾਰਮਿਕ ਅਦਾਰੇ ਦਾ ਪਰਬੰਧ ਸੰਭਾਲਣ ਸਬੰਧੀ ਵਾਦ ਵਿਵਾਦ ਚਲ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਚੋਹਾਂ ਗਰੁਪਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਵਾਦ-ਵਿਵਾਦ ਜਾਰੀ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਹਾਲਤ ਵਿਚ ਇਕ ਨਵੀਂ ਅਵਸਥਾ ਪੈਦਾ ਹੋਈ। ਇਹ ਅਵਸਥਾ ਸੀ ਸ੍ਰੀ ਹਰਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਕੰਪਲੈਕਸ ਦਵਾਲੇ ਗਠਿਆਰਾ ਬਨਾਉਣ ਦੀ ਸਕੀਮ ਦੀ। ਇਸ ਸਕੀਮ ਤਹਿਤ ਭਾਵੇਂ ਆਲੇ ਦੁਆਲੇ ਤੋਂ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਕਾਫੀ ਉਜਾੜਾ ਹੋਇਆ ਹੈ ਪਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਉਜੜਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਯੋਗ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਸਾਰੀ ਸਕੀਮ ਤਹਿਤ ਜਹੜਾ ਵੀ ਆਖਰੀ ਠਕੜਾ ਸਾਹਮਣੇ ਆਵੇਗਾ ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ ਇਹ ਧਾਰਮਕ ਅਸਥਾਨ ਹੋਰ ਵੀ ਪ੍ਰਬੂਧਸੂਰਤ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ਪਰ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਇਸ ਸਕੀਮ ਦਾ ਕੁਝ ਹਲਕੇ ਵਿਰੋਧ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਅਜਿਹੀ ਵਿਰੋਧਤਾ ਠਿਰ-ਆਧਾਰ ਹੈ।

ਏਸੇ ਹੀ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਇਹ ਗੱਲ ਵੀ ਚਰਨਣ ਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਸ਼ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਸ੍ਰੀ ਹਰਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਕੰਪਲੈਕਸ ਦੀ ਇਮਾਰਤ ਨੂੰ ਜੰਗੀ

ALWAYS REMEMBER

ROYAL FURNITURE LTD.

ਵੈਨਕੂਵਰ ਵਿਚ ਭਾਰਤੀਆਂ ਦਾ ਫਰਨੀਚਰ ਸਟੋਰ

ਰੌਇਲ ਫਰਨੀਚਰ ਲਿਮ:

ਟੋਪ ਕੁਆਲਿਟੀ ਦਾ ਫਰਨੀਚਰ ਤੇ ਵਾਜਿਬ ਕੀਮਤਾਂ
2607 ਮੇਨ ਸਟਰੀਟ, ਵੈਨਕੂਵਰ, ਬੀ. ਸੀ.

Ph. 874-9525

- ਨਿਰਮਿਤ ਰੂਮ • ਡਾਇਨਿੰਗ ਰੂਮ
- ਬੈਡ ਰੂਮ ਅਤੇ

ਹਰ ਕਿਸਮ ਦਾ ਫਰਨੀਚਰ ਸਾਡੇ ਖ਼ੁਸ਼

PAUL TOOR

ਬਨਾਉਣ ਲਈ ਦੋ ਪਾਸਿਆਂ ਤੋਂ (ਘੰਟਾ ਘਰ ਤੋਂ ਲੋਕੋਂ ਮੁੱਖ ਹੱਥ ਕੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਸਰਾ ਤੱਕ) ਲਾਭਲੇ ਮਕਾਨ ਚਾਹ ਚੁਕੀ ਹੈ ਅਤੇ ਰਸਤਾ ਖੁਲ੍ਹਾ ਕਰ ਚੁਕੀ ਹੈ। ਸੁਆਲ ਉਠਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਹੁਣ ਇਸ ਕਿਸਮ ਦਾ ਯਤਨ ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਿਉਂ ?

ਸਾਡੀ ਰਾਏ ਵਿਚ ਸ੍ਰੀ ਹਰਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਕੰਪਲੈਕਸ ਸ਼ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਜਿਹੜੇ ਵੀ ਹਕੀਕੀ ਸ਼ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਕਮੇਟੀ ਹੋਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਕੁਝ ਗੱਲਾਂ ਦਾ ਔਲਾਨ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਅਜਿਹਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨਗੇ ਜਿਸ ਤਹਿਤ ਨਾ ਹੀ ਹਰਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਕੰਪਲੈਕਸ ਅੰਦਰ ਹਥਿਆਰ ਆਦਿ ਜਾ ਸਕਣ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇਥੇ ਕੋਈ ਅਜਿਹਾ ਵਿਅਕਤੀ ਪਨਾਹ ਲੈ ਸਕੇ ਜਿਹੜਾ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਇਸ ਥਾਂ 'ਤੇ ਅਜਿਹਾ ਪਰਚਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਵੀ ਨਾ ਹੋਵੇ ਜਿਹੜਾ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਿਧਾਨ ਨੂੰ ਚੇਲਿੰਜ ਕਰਦਾ ਹੋਵੇ।

ਜਿਹੜੀ ਵੀ ਨਵੀਂ ਅਵਸਥਾ ਪੈਦਾ ਹੋ ਗਈ ਹੈ ਉਸ ਵਿਚ ਅਕਾਲੀ ਆਗੂਆਂ ਅਤੇ ਸ਼ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਅਹੁਦੇਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਕੁਝ ਜ਼ੁਮਿੰਦਾਰੀਆਂ ਹਰ ਹਾਲਤ ਵਿਚ ਨਿਭਾਉਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ।

ਜਦੋਂ ਸ੍ਰੀ ਹਰਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਕੰਪਲੈਕਸ ਦਾ ਪਰਬੰਧ ਸ਼ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਕਰਨ ਸਬੰਧੀ ਵਿਚਾਰ ਚਰਚਾ ਚਲ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਸ਼ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਅਹੁਦੇਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਕੁਝ ਸ਼ਰਤਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਕਰਨ ਲਈ ਕਹਿ ਰਹੀ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਮੌਕੇ ਉੱਤੇ ਜਿਹੜਾ ਨਵਾਂ ਫਾਦ-ਵਿਫਾਦ ਸਿਵ ਸੇਨਾ ਵਾਲਿਆਂ ਨੇ ਫੋੜਿਆ ਹੈ ਉਹ ਬਹੁਤ ਹੀ ਗਲਤ ਅਤੇ ਭੜਕਾਹਟ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਹੈ।

ਕੁਲ ਹਿੰਦੂ ਹਿੰਦੂ ਸਿਵ ਸੇਨਾ ਨੇ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਸਥਿਤ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਪਰਬੰਧ ਅਜਿਹੇ ਬੋਰਡ ਨੂੰ ਸੌਂਪਿਆ ਜਾਵੇ ਜਿਹਨਾਂ ਵਿਚ ਸਿੱਖਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹਿੰਦੂਆਂ ਅਤੇ ਹੋਰਨਾਂ ਵਿਰਕਿਆਂ ਦੇ ਲੋਕ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ। ਇਹ ਮੰਗ ਇਸ ਜਥੇਬੰਦੀ ਦੇ ਪਰਧਾਨ ਸੁਰਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ ਬਿਲਾ ਵਲੋਂ ਪਿਛਲੇ ਦਿਨ ਚਿੱਲੀ ਵਿਖੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਪਰੇਸ ਕਾਨਫਰੰਸ ਵਿਚ ਕੀਤੀ ਗਈ।

ਸ੍ਰੀ ਸੁਰਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ ਬਿੱਲਾ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਅੰਤ-ਵਾਦੀ ਸਰਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਕੰਟਰੋਲ ਕਰਨ ਅਤੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਤੋਂ ਆ ਰਹੀ ਹਥਿਆਰਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਰੋਕਣ ਸਬੰਧੀ ਸਰਹੱਦ ਤੇ ਚੋਕਸੀ ਬਧਾਉਣ ਅਤੇ ਕੰਡੇਦਾਰ ਤਾਰ ਵਫਾਉਣ ਦਾ ਕੰਮ ਹੰਗਾਮੀ ਪੱਧਰ ਉੱਤੇ ਮੁਕੰਮਲ ਕਰਨ ਉੱਤੇ ਵੀ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ।

ਸਾਡੀ ਰਾਏ ਵਿਚ ਹਿੰਦੂ ਸਿਵ ਸੇਨਾ ਦੇ ਕੁਲ ਹਿੰਦੂ ਮੁਖੀ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਅਮਨ ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਿਆਸੀ ਮਸਲੇ ਤਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਰਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਸ਼ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਜਾਂ ਹਰਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਬਾਰੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਟਿਪਣੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਕੀਤੀ ਹੈ।

ਇਸ ਕਿਸਮ ਦੀਆਂ ਟਿਪਣੀਆਂ ਨਾਲ ਕੇਵਲ ਉਹਨਾਂ ਤੱਤਾਂ ਨੂੰ ਹੀ ਬਲ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਜਿਹੜੇ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਆਨੇ-ਬਹਾਨੇ ਸਿਖ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿਚ ਦਖਲ ਅੰਦਾਜ਼ੀ ਲਈ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਚਲੇ ਆ ਰਹੇ ਹਨ।

ਸਾਡੀ ਰਾਏ ਵਿਚ ਸ੍ਰੀ ਹਰਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਕੰਪਲੈਕਸ ਦੀ ਸਪੁਰਦਗੀ ਲੈਣ ਅਤੇ ਦੇਣ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਸ਼ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਲਚਕਦਾਰ ਪਹੁੰਚ ਅਪਨਾਉਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਛੇਤੀ ਤੋਂ ਛੇਤੀ ਕਿਸੇ ਸਿਰੇ ਲਗ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਸ਼ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਉੱਤੇ ਦਾਅਵਾ ਜਤਨਾਉਣ ਵਾਲੇ ਸਭਨਾਂ ਨੂੰ ਹੀਥੀ ਤੋਂ ਸਥਕ ਸਿਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਗੇ ਤੋਂ ਅਜਿਹੇ ਦਲੇਰ ਫੈਸਲੇ ਲੈਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਜਿਹੜੇ ਕਿ ਹਾਲਾਤ ਅਨੁਸਾਰ ਚਰੂਰੀ ਹਨ।

ਪੰਜਾਬ ਹੋਰ 6 ਮਹੀਨਿਆਂ ਲਈ ਗੜਬੜ ਵਾਲਾ ਖੇਤਰ ਘੋਸ਼ਤ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, 20 ਜੂਨ (ਪੀ. ਟੀ. ਆਈ.) - ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਸਮੁੱਚੇ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਹਥਿਆਰਬੰਦ ਫੌਜਾਂ (ਪੰਜਾਬ ਤੇ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ) ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਬਾਰੇ ਕਾਨੂੰਨ, 1983 (1983 ਦਾ ਕੇਂਦਰੀ ਕਾਨੂੰਨ ਨੰਬਰ 34) ਦੀ ਧਾਰਾ 3 ਅਧੀਨ ਹੋਰ ਛੇ ਮਹੀਨੇ ਲਈ ਗੜਬੜ ਮਾਰਿਆ ਇਲਾਕਾ ਕਰਾਰ ਦੇ ਦਿਤਾ ਹੈ।

ਇਹ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ, ਗੁਰਿਤਾਜ਼ ਦੇ ਰਰਜਮਾਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ 24 ਜੂਨ ਤੋਂ ਇਹ ਹੁਕਮ ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਲਈ ਭਾਗੂ ਰਹਿਣਗੇ।

ਤਰਜਮਾਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੇ ਹਾਲਤਾਂ ਦੀ ਘੋਖ ਕਰਕੇ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਬਣਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸਮੁੱਚੇ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਇਲਾਕਾ ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿਚ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਚਰੂਰੀ ਬਣਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਨਾਗਰਿਕ ਪ੍ਰਧਾਨ ਦੀ ਇਮਦਾਦ ਲਈ ਫੌਜ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ।

ਇਨਸਾਨੀਅਤ ਸਭਨਾਂ ਧਰਮਾਂ ਤੋਂ ਉਪਰ ਹੈ
ਬਿਭਸਾਨ ਕਰੋ

UJJAL DOSANJH LAWYER

#202—5887 VICTORIA DRIVE,
VANCOUVER, B.C. V5P 3W5

ਆਪਣੀ ਬੋਲੀ ਵਿਚ ਗੱਲ ਕਰਨੀ ਸੌਖੀ ਹੈ

- ਆਈ. ਸੀ. ਬੀ. ਸੀ.
- ਡਾਈਵਰਸ (ਤਲਾਕ) ਅਤੇ ਪ੍ਰੀਵਾਰਕ (ਫੈਮਿਲੀ) ਕੇਸ
- ਇੰਮੀਗਰੇਸ਼ਨ ਦੀਆਂ ਅਪੀਲਾਂ
- ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਹੋਰ ਕਈ ਕਿਸਮ ਦੇ ਕੇਸ

ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਫੋਨ ਕਰੋ :

ਉਜੱਲ ਦੁਸਾਂਝ
PHONE 327-6381

ਪੰਜਾਬ ਕਿਸਾਨ ਸਭਾ ਵੱਲੋਂ ਬਿਜਲੀ ਅਤੇ ਨਹਿਰੀ ਪਾਣੀ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਮੰਗ

ਪੰਜਾਬ ਕਿਸਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸਾਬੀ ਮੋਹਣ ਸਿੰਘ ਜੰਡਿਆਲਾ ਅਤੇ ਜਨਤਕ ਸਕੱਤਰ ਸਾਬੀ ਸਰਵਣ ਸਿੰਘ ਚੀਮਾ ਨੇ ਇਕ ਸਾਂਝੇ ਬਿਆਨ ਰਾਹੀਂ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਦਰਪੇਸ਼ ਕਿਰਾਈ ਦੀਆਂ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਉਪਰ ਡੁੱਬੀ ਥਿਤਾ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਲਗਾਤਾਰ ਔਤ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿਚ ਜਦੋਂ ਕਿ ਭੋਜਨ ਲਾਉਣ ਦਾ ਸਮਾਂ ਰੋਜ਼ੀ ਨਾਲ ਡੁੱਬੀ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਚਮੀਨੀ ਪਾਣੀ ਦੇ ਹੋਰ ਹੋਰ ਸ਼ਾਣ ਨਾਲ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੇ ਟਿਊਬਵੇਲ ਬੰਦ ਹੋਣੀ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਬਿਜਲੀ ਦੀ ਘਟ ਸਪਲਾਈ ਅਤੇ ਨਹਿਰੀ ਪਾਣੀ ਦੀ ਅਨਿਯਮਤ ਅਤੇ ਟੁਟਕੀ ਸਪਲਾਈ ਦੀਆਂ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਢਾ ਕਰਨਾ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਪਹਿਲਾਂ ਲਗਾਇਆ ਹੋਇਆ ਭੋਜਨ ਸ਼ੁਕ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਚਾਰੇ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਦੀਆਂ ਫਸਲਾਂ ਅਜੇ ਬੀਜੀਆਂ ਨਹੀਂ ਗਈਆਂ।

ਦੋਨਾਂ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਨਹਿਰਾਂ ਅਤੇ ਸੂਇਆਂ ਦੇ ਬੰਨ੍ਹੇ ਦੀ ਯੋਗ ਸਾਭ ਸੰਭਾਲ ਨਾ ਹੋਣ ਕਾਰਣ ਪਾਣੀ ਪੈਣ ਅਤੇ ਧਨੀ ਕਿਸਾਨਾਂ ਵੱਲੋਂ ਨਹਿਰਾਂ ਤੇ ਸੂਏ ਆਪ ਤੋੜਨ ਦੀਆਂ ਗੰਭੀਰ ਬਿਕਾ-ਰਿਤਾਂ ਮਿਲ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਜਿਸ ਕਾਰਣ ਟੋਲਾਂ ਤੱਕ ਪਾਣੀ ਪਹੁੰਚਦਾ ਹੀ ਨਹੀਂ। ਪਾਣੀ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਦੇ ਪੰਜਾਲ ਰਿਕਾਰਡ ਵੀ ਚੌਤ ਬੱਲ ਕਰਕੇ ਕੁਲਤ ਭਰ ਲਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਨਹਿਰਾਂ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਲਈ ਬੰਦ ਰਹਿੰਦੀਆਂ ਹਨ ਜਿਥੇ ਤਕ ਬਿਜਲੀ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ ਇਹ ਅਨਿਯਮਤ ਅਤੇ ਲੋੜ ਤੋਂ ਬਹੁਤ

ਘਟ ਮਿਲਦੀ ਹੈ। ਇਕ ਵਾਰ ਕੋਈ ਲਾਈਨ ਟੁਟ ਜਾਵੇ ਜਾਂ ਟਰਾਂਸਫਾਰਮਰ ਖਰਾਬ ਹੋ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਬਿਜਲੀ ਦੀ ਸਪ-ਲਾਈ ਮੁੜ ਬਹਾਲ ਕਰਨ ਲਈ ਹਫ਼ਤੇ ਲਗ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

ਕਿਸਾਨ ਸਭਾ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੇ ਇਹਨਾਂ ਲੋੜਾਂ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਤਕ ਬਣੀ ਰਹੀ ਤਾਂ ਸਾਉਣੀ ਦੀ ਖਾਸ-ਕਰ ਭੋਜਨ ਦੀ ਫਸਲ ਦਾ ਅਸਹਿ ਨੁਸ਼ਾਨ ਹੋਵੇਗਾ।

ਦੋਨਾਂ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਟਿਊਬਵੇਲਾਂ ਲਈ ਘਟੇ ਘਟ 18 ਘੰਟੇ ਪ੍ਰਤੀ ਦਿਨ ਬਿਜਲੀ ਦੀ ਬੇਰੋਕ ਸਪਲਾਈ ਅਤੇ ਸੂਇਆਂ ਦੀਆਂ ਟੋਲਾਂ ਤੱਕ ਨਹਿਰੀ ਪਾਣੀ ਦੀ ਪੂਰਣ ਨਿਯਮਿਤ ਸਪਲਾਈ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਯੋਗ ਕਦਮ ਚੁਕੇ ਜਾਣ ਅਤੇ ਨਹਿਰਾਂ ਦੀ ਸਾਭ ਸੰਭਾਲ ਵੱਲੋਂ ਸਟਾਫ ਨੂੰ ਅਤੇ ਬਿਜਲੀ ਬੋਰਡ ਨੂੰ ਨਹਿਰਾਂ ਦੇ ਟੁਟਣ ਅਤੇ ਬਿਜਲੀ ਦੀ ਲਾਈਨਾਂ ਦੇ ਟੁਟਣ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾਵੇ।

ਸਾਬੀ ਜੰਡਿਆਲਾ ਅਤੇ ਸਾਬੀ ਚੀਮਾ ਨੇ ਆਪਣੇ ਬਿਆਨ ਵਿਚ ਅਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਨਹਿਰੀ ਵਿਭਾਗ ਵੱਲੋਂ ਸੂਇਆਂ ਦੇ ਟੁਟਣ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਕਿਸਾਨਾਂ ਸਿਰ ਮੜਕੇ ਉਹਨਾਂ ਕੋਲੋਂ ਰਾਵਾਨਾ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਬਿਕਾਇਤਾਂ ਵੀ ਹਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੂਇਆਂ ਦੀ ਦੇਖ ਭਾਲ ਕਰਨ ਵਿਚ ਆਪਣੀ ਅਸਫਲਤਾ ਤੇ ਪਰਦਾ ਪਾ ਕੇ ਨਹਿਰੀ ਵਿਭਾਗ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਭੋਗ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਆਪਣੇ

ਸਟਾਫ ਦੀ ਗ਼ਲਤੀ ਲਈ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਰਮਾਨੇ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਕਿਸਾਨ ਸਭਾ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਚਿਤਾਵਨੀ ਦਿਤੀ ਕਿ ਕਿਸਾਨ ਇਸ ਧਰੋਬਾਹੀ ਅਤੇ ਆਪਹੁਦਰੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਸਹਿਣ ਨਹੀਂ ਕਰਨਗੇ।

ਦੋਨਾਂ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਅਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਨਹਿਰੀ ਵਿਭਾਗ ਭੋਜਨ ਦੀ ਫਸਲ ਲਈ ਵਾਧੂ ਮੱਧੇ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਪੈਸੇ ਮੰਗ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਵੀ ਕਹਿ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹਨਾਂ ਵਾਧੂ ਮੱਧਿਆਂ ਲਈ ਆ-ਬਿਆਨਾ ਵਧ ਵਧ ਫਸਲਾਂ ਲਈ ਨਿਬਚਤ ਦਰ ਤੋਂ ਦੁਗਣਾ ਵਸੂਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਕਿ ਸਰ-ਕਾਰ ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਚਲਦੀ ਤੋਂ ਜਲਦੀ ਸਪਸ਼ਟ ਕਰੇ। ਉਹਨਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਕਿਸਾਨ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮੱਧਿਆਂ ਲਈ ਵਾਧੂ ਪੈਸੇ ਦੇਣ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਹਨ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਕਿ ਜਿਹੜੇ ਕਿਸਾਨ ਥੋੜੇ ਸਮੇਂ ਅੰਦਰ ਸੌਖੇ ਢੰਗ ਰੀਕੇ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਖੂਹ ਡੁੱਬੇ ਕਰਨੇ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲੋੜੀਂਦੀ ਵਿਤੀ ਸਹਾਇਤਾ ਦਿਤੀ ਜਾਵੇ। ਦੋਨਾਂ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਸਬੰਧਤ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਤੇ ਹੋਰ ਦਿਤਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀਆਂ ਮੰਗਾਂ ਮੰਨਣ ਲਈ ਅਗੇ ਆਵੇ।

ਦੋਨਾਂ ਕਿਸਾਨ ਸਭਾ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਕਿਸਾਨ ਸਭਾ ਦੀਆਂ ਇਕ ਦੀਆਂ ਨੂੰ ਸੱਦਾ ਦਿਤਾ ਹੈ ਕਿ ਇਥੇ ਪਾਉਣ ਲਈ ਪਹਿਲ-ਕਦਮੀ ਲਏ।

ਕਾਹਲੋਂ ਆਟੋ ਸਰਵਿਸ ਲਿਮਟਿਡ Kahlon Auto Service Ltd.

11956 - 95A Ave. DELTA, B.C.

Special Ph. 585-1242

Free Steam Cleaning With Every Brake Job.

call us today :

ਹੁਣੇ ਫੋਨ ਕਰੋ :

585-1242

Mubarak A. Chaudhary

ਬਰੇਕਸ, ਟੀਊਨਅੱਪ, ਸਟੀਮ ਕਲੀਨਿੰਗ, ਇੰਜਨ ਰੀਬੈਲਡ ਦੇ ਮਾਹਰ

ਹਰ ਬਾਰ ਬਰੇਕਾਂ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਵਾਉਣ ਸਮੇਂ ਮੁਫਤ ਵਿਚ ਸਟੀਮ ਕਲੀਨਿੰਗ ਦੀ ਸਰਵਿਸ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ

Complete Automotive Repairs

Special Prices On :—

Wheel Alignment ■ Tune-ups ■ Brakes
■ Steam Cleaning ■ Engine Rebuilding

ਜੈਨੇਵਾ ਸਮਝੌਤਿਆਂ ਤੋਂ ਮਗਰੋਂ ਦਾ ਅਫਗਾਨਿਸਤਾਨ

(ਇਜ਼ਵੈਸਤੀਆ ਦਾ ਰਾਜਨੀਤਕ ਪੱਤਰਪਰੇਰਕ)

ਚੋਦੀ ਅਪਰੇਲ ਦਾ ਦਿਨ ਨਿਰ-ਸੰਦੇਹ ਇਕ ਇਤਿਹਾਸਕ ਦਿਨ ਸੀ। ਇਸ ਦਿਨ ਅਫਗਾਨਿਸਤਾਨ ਬਾਰੇ ਰਾਜ-ਨੀਤਕ ਨਿਪਟਾਰੇ ਦੇ ਸਮਝੌਤੇ ਹੋਏ ਸੀ। ਸੋਵੀਅਤ ਯੂਨੀਅਨ ਦੀ ਕਮਿਊਨਿਸਟ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਕੋਂਦਰੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ, ਮਿਖਾਇਲ ਗੋਰਬਾਚੇਵ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੋਮਾਂਤਰੀ ਸਿਟਿਆਂ ਦੇ ਪੱਖੋਂ ਇਹ ਘਟਨਾ ਸੋਵੀਅਤ ਯੂਨੀਅਨ ਅਤੇ ਅਮੀਕਾ ਵਿਚਕਾਰ ਆਈ. ਐਨ. ਐਫ. ਸੰਧੀ ਜਿਹੀ ਹੈ।

ਸੋਵੀਅਤ ਯੂਨੀਅਨ ਨੇ ਅਫਗਾਨਿਸਤਾਨ ਤੋਂ ਫੌਜਾਂ 15 ਮਈ ਤੋਂ ਹਟਾਉਣੀਆਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿਤੀਆਂ ਹਨ। ਫੌਜਾਂ ਦੀ ਵਪਸੀ ਨੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ, ਯਾਅਨੀ, 15 ਫਰਵਰੀ 1989 ਤਕ ਮੁਕੰਮਲ ਕਰ ਲਈ ਜਾਵੇਗੀ। ਵਪਸੀ ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨਿਆਂ ਅੰਦਰ ਅੱਧੇ ਫੌਜੀ ਅਫਗਾਨਿਸਤਾਨ ਤੋਂ ਚਲੇ ਜਾਣਗੇ।

ਜੈਨੇਵਾ ਲੜੀ ਅਫਗਾਨਿਸਤਾਨ ਦੇ ਅੰਦਰ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਇਸ ਦੇ ਆਲੇ ਦੁਆਲੇ ਦੀ ਸਮਸਿਆ ਦੇ ਕੋਮਾਂਤਰੀ ਪਹਿਲੂਆਂ ਦੇ ਨਜ਼ਰੋਂ ਲਈ ਇਕ ਚੋਖਟਾ ਪੌਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਵਿਰੋਧੀ ਟੋਲੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਘਰੇਲੂ ਸੰਘਰਸ਼ ਅਜੇ ਤਕ ਜਾਰੀ ਹੈ।

ਖੱਬੇ ਪੱਖੀ, ਕੱਟੜਪੱਖੀ ਥਿੜਕਣਾ ਨੂੰ ਅਤੇ ਅਪਰੇਲ 1978 ਦੇ ਦਿਨਕਲਾਸ਼ ਤੋਂ ਮਗਰੋਂ ਹੋਈਆਂ ਵਧੀਕੀਆਂ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਵਿਚ ਪਰਧਾਨ ਨਜੀਬੁੱਲਾ ਹੋਨਲੀ ਅਫਗਾਨ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਨੇ ਕੋਮੀ ਮੋਲ-ਮਿਲਾਪ ਦੀ ਨੀਤੀ ਅਪਣਾਈ ਹੈ। ਇਸਲਾਮ ਨੂੰ 'ਪਵਿੱਤਰ ਧਰਮ' ਦਾ ਰਵਾਇਤੀ ਦਰਜਾ ਮੁੜ ਤੋਂ ਦਿਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਫਗਾਨਿਸਤਾਨ ਆਪਣੀ ਬਦੇਸ਼ ਨੀਤੀ ਵਿਚ ਸੋਵੀਅਤ ਯੂਨੀਅਨ, ਚੀਨ, ਭਾਰਤ, ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਅਤੇ ਈਰਾਨ ਸਮੇਤ ਆਪਣੇ ਸਾਰੇ ਗੁਆਂਢੀ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨਾਲ ਮਿੱਤਰਤਾਪੂਰਨ ਸਬੰਧਾਂ ਅਤੇ ਮਿਲਵਰਤਨ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰਖਦਿਆਂ ਇਕ ਸੁਆਧੀਨ, ਗੁੱਟ-ਨਿਰਲੇਪ ਅਤੇ ਨਿਰਪੱਖ ਦੇਸ਼ ਬਣਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਨੇ ਚਿਤਰਿਆ ਸੀ, ਅਫਗਾਨ ਵਿਚਸ਼ਬਾ ਵਿਚ ਰਲਵੀਂ ਆਰਥਕਤਾ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਰਾਜਨੀਤਕ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਬਹੁ-ਪਾਰਟੀ ਪਰਬੰਧ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਹੈ। ਇਹ ਸਭ ਕੁਝ ਕੋਮੀ ਮੋਲ-ਮਿਲਾਪ ਦੀ ਨੀਤੀ ਲਈ ਇਕ ਨਵਾਂ ਆਧਾਰਮੁਹਈਆ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਡਾਕਟਰ ਮੀਟਿੰਗ ਤੋਂ ਮਗਰੋਂ

ਪਰਕਾਸ਼ਿਤ ਹੋਏ ਮਿਖਾਇਲ ਗੋਰਬਾਚੇਵ ਅਤੇ ਨਜੀਬੁੱਲਾ ਦੇ ਸਾਂਝੇ ਬਿਆਨ ਵਿਚ ਕੋਮੀ ਮੋਲ-ਮਿਲਾਪ ਦੀ ਵਿਉਂਤ ਨੂੰ ਭਰਾ-ਘਾਤਕ ਜੰਗ ਖਤਮ ਕਰਨ, ਅਫਗਾਨਿਸਤਾਨ ਦੇ ਸਮੁੱਚੇ ਇਲਾਕੇ ਵਿਚ ਅਮਨ ਕਾਇਮ ਕਰਨ ਅਤੇ ਅਫਗਾਨ ਸਮਾਜ ਦੇ ਸਾਰੇ ਧੜਿਆਂ, ਜਿਹਨਾਂ ਵਿਚ ਲੜ ਰਹੇ ਵਿਰੋਧੀ ਧੜੇ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ, ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਵਾਲੀ ਇਕ ਮਿਲੀ-ਜੁਲੀ ਸਰਕਾਰ ਕਾਇਮ ਕਰਨ ਦੀ ਨੀਤੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹਾਂ ਬਿਹਤਰੀ ਲਈ ਕੁਝ ਰਬਾਈਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ। ਕੁਝ ਬਰਨਾਰਡੀ ਵਤਨ ਪਰਤ ਆਏ ਹਨ, ਖਾਵੇਂ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਬਹੁਤ ਹੀ ਘਟ ਹੈ। (ਇਕੱਲੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿਚ ਹੀ ਲਗਭਗ 30 ਲੱਖ ਬਰਨਾਰਡੀ ਹਨ)। ਕੁਝ ਪਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਅਫਗਾਨਾਂ ਨੇ, ਜਿਹੜੇ ਹੁਣ ਤਕ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰ ਰਹੇ ਸੀ, ਵਖ-ਵਖ ਪਧਰਾਂ ਉੱਤੇ ਸਰਕਾਰ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਲਈ ਹਥਿਆਰ ਸੁੱਟ ਦਿਤੇ ਹਨ। ਪਰ ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਇਲਾਕੇ ਤੋਂ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਮੁੱਖ ਵਿਰੋਧੀ ਤਾਕਤਾਂ ਜਿਹੜੀਆਂ 'ਸੱਤ ਦੇ ਇਤਿਹਾਦ' ਦੇ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਵਿਆ-

ਪਕ ਰੂਪ ਵਿਚ ਪਰਜਿਧ ਹਨ, 'ਕਮਿਊਨਿਸਟ' ਨਾਲ ਮੋਲ-ਮਿਲਾਪ ਦੀਆਂ ਪੱਕੀ ਵਿਰੋਧੀ ਹਨ ਅਤੇ ਮਿਲੀ-ਜੁਲੀ ਸਰਕਾਰ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਦੇ ਕਾਬੂਲ ਦੇ ਸੱਚੇ ਨੂੰ ਪਰਵਾਨ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀਆਂ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਹਥਿਆਰ ਨਹੀਂ ਸੁੱਟੇ ਹਨ ਅਤੇ ਭਵਿੱਖ ਵਿਚ ਇਉਂ ਨਹੀਂ ਬਰਨਗੀਆਂ।

ਅਫਗਾਨ ਬਾਗੀਆਂ ਤੋਂ ਉਲਟ ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ ਨੇ ਜੈਨੇਵਾ ਸਮਝੌਤੇ ਪਰਵਾਨ ਕੀਤੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਉੱਤੇ ਦਸਖਤ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਪਰ ਭਰਾਘਾਤਕ ਖੂਨ-ਖਰਾਬੇ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਅਤੇ ਜਾਰੀ ਰਖਣ ਦੀ ਲੋੜ ਵਿਚ ਉਸਦੀ ਬਾਗੀਆਂ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤੀ ਹੈ।

ਸੰਖੇਪ ਵਿਚ ਬਹਿੰਦਿਆਂ, ਇਹ ਗਲ ਇਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਸਿਧ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿ ਖੇਤਰੀ ਝਗੜੇ ਖਤਮ ਕਰਨ ਵਲ ਦਾ ਰਾਹ ਰਾਜਨੀਤਕ ਨਿਪਟਾਰਾ ਹੀ ਹੈ, ਜੈਨੇਵਾ ਵਿਖੇ ਸਹੀ ਦਿਥਾ ਵਲ ਇਕ ਅਹਿਮ ਕਦਮ ਪੁੱਟਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਪਰ ਲੰਮੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਦੁੱਖ ਭੋਗ ਰਹੇ ਅਫਗਾਨਿਸਤਾਨ ਦੇ ਲੋੜਾਂ ਲਈ ਅਜੇ ਸ਼ਾਂਤੀ ਕਾਫੀ ਦੂਰ ਦੀ ਗਲ ਹੈ। ਇਹ ਸਵਾਲ ਆਮ ਹੈ: ਅੱਗੇ ਕੀ ਹੋਵੇਗਾ?

MURRICK INSURANCE SERVICES LTD.

NARWAL INSURANCE SERVICES LTD

NARWAL Insurance Services Ltd.

Murrick Insurance Services Ltd.

ICBC AUTOPLAN
New licence plates
Decal renewal
Transfer of ownership
New registrations
Change of coverage

GENERAL
Homeowners
Tenants package
Mobile Home
Travel Insurance
Boat

LIFE
Term Insurance
Mortgage
Business
Non-smokers discount

Autoplan

AUTHORIZED AGENT

OPEN 9 to 5 (Mon.-Fri.) : 10-3 Sat.

6415 Main St., at 48th Vancouver
Call NARWAL 325-4744

325-4744

PRITPAL SINGH NARWAL

B.A. (Pb.), L.L.B. (Kuk)
Former Advocate & Oath Commissioner

Notary Public

PREFERRED AREA OF PRACTICE

- *Conveyancing
- *To prepare mortgages
- *To prepare contracts
- *Translation
- *Affidavits
- *Power of Attorney
- *Basic Will
- *Immigration
- *Adoption, Etc.

6415 Main St., [at 48th Ave.], Vancouver

325-4744

OPEN

9 A.M. TO 5 P.M. (MON. TO FRI.)

SAT. 10 A.M. TO 3 P.M.

6415 MAIN ST. (at 48th., AVE)
VANCOUVER, B.C.

ਆਮ ਕਰਕੇ ਹਰ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਕਈ ਰਾਜਨੀਤਕ ਪਾਰਟੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਇਹ ਵੱਖ ਵੱਖ ਰਾਜਨੀਤਕ ਆਰਥਿਕ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਲੋਕਾਂ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਕ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਹਿਤਾਂ ਲਈ ਖਲੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਅਤੇ ਦੂਜੀਆਂ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਹਿਤਾਂ ਦੀਆਂ ਸਿਰਫ ਗੱਲਾਂ ਕਰਕੇ ਹੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਿਛੇ ਲਾਕੇ, ਅਮਲ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹਿਤਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁਧ ਭਗਤਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਵਿਚੋਂ ਜਿਹੜੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ, ਉਪਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਮਨੁੱਖੀ ਕਦਰਾਂ ਕੀਮਤਾਂ ਦੇ ਉਲਟ ਅਮਲ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ, ਆਪਣੇ ਤੰਗ ਰਾਜਸੀ ਹਿਤਾਂ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਲਈ ਅਤੇ ਰਾਜ ਸੱਤਾ ਵਿਚ ਆਉਣ ਜਾਂ ਰਾਜ ਸੱਤਾ ਉਪਰ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰੀ ਰੱਖਣ ਲਈ, ਗੈਰ ਮਨੁੱਖੀ ਨੀਵਾਣਾਂ ਨੂੰ ਛੂਹ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ 'ਦਿਖਾਵੇ' ਦੀ ਦੇਸ਼ ਭਗਤੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਅਤੰਕ ਦਾ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੋਈ, ਦੇਸ਼-ਧਰੋਹ ਦੇ ਸਿੱਟੇ ਵਿਚ ਜਾ ਨਿਕਲਦੀ ਹੈ।

ਦੇਸ਼ ਭਗਤੀ ਉਪਰ ਕਿਸੇ ਦੀ ਇਜ਼ਾਰੀਦਾਰੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ, ਪਰ ਜਿਹੜੀ ਪਾਰਟੀ ਜਾਂ ਵਿਅਕਤੀ ਬਹੁ-ਗਿਣਤੀ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ—ਕਿਸ਼ਾਨਾਂ ਅਤੇ ਆਮ ਮਿਹਨਤੀ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਹਿਤਾਂ ਲਈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਏਕਤਾ ਅਤੇ ਪਰਸਪਰ ਸਦਭਾਵਨਾ ਲਈ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਉਹ ਦੇਸ਼ ਭਗਤ ਹੋਣ ਦਾ ਨਿਸ਼ਚੇ ਹੀ ਮਾਣ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਲੋਕਾਂ ਵਲੋਂ ਸਨਮਾਨ ਵੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਦੇਸ਼ ਭਗਤ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਸ਼ਹਾਦਤਾਂ ਵੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਲੈਂਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਦੇਸ਼ ਭਗਤ, ਦੇਸ਼ ਧਰੋਹੀਆਂ ਦੀਆਂ ਸਾਜ਼ਸ਼ਾਂ ਦੇ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੁੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਲੋਕ ਆਪਣੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਦੇਖਦੇ ਹਨ। ਜਲ੍ਹਿਆਂਵਾਲਾ ਬਾਗ ਦੇ ਦੇਸ਼ ਭਗਤਾਂ ਅਤੇ ਰਾਜ ਗੁਰੂ ਸੁਖਦੇਵ ਅਤੇ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਆਦਿ ਦੀ ਉਦਾਹਰਣ ਸਾਹਮਣੇ ਹੈ।

ਦੂਜੀ ਸੰਸਾਰ ਜੰਗ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਤੇ ਪਿਛੋਂ, ਜਦੋਂ ਸਾਮਰਾਜੀ ਬਸਤੀਆਂ ਦੇ ਅਧੀਨ-ਲੋਕ ਆਪਣੀ ਕੌਮੀ ਮੁਕਤੀ ਲਈ ਸੰਗਰਾਮ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ, ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸੰਗਰਾਮਾਂ ਦੀ ਮੁਖ ਚਾਲਕ - ਸ਼ਕਤੀ ਦੇਸ਼ ਭਗਤੀ ਹੀ ਸੀ। ਪ੍ਰੰਤੂ ਇਸ ਲਹਿਰ ਵਿਚ ਸੰਬੰਧਿਤ ਦੇਸ਼ ਦੀਆਂ ਲਗਪਗ ਸਾਰੀਆਂ ਹੀ ਜਮਾਤਾਂ ਜੁੜਦੀਆਂ ਸਨ। ਮੁਕਤੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਤੋਂ ਪਿਛੋਂ ਹਰ ਜਮਾਤ ਦੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਹਿੱਤ ਸਨ। ਸੰਗਰਾਮ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਇਨ੍ਹਾਂ ਜਮਾਤਾਂ ਵਿਚੋਂ ਹੀ ਦੇਸ਼-ਧਰੋਹੀ ਦੇ ਰਾਹ ਪਏ ਅਨਸਰ ਬਸਤੀਵਾਦੀਆਂ ਦਾ ਸਾਥ ਵੀ ਦੇ ਰਹੇ ਸਨ। ਇਹ ਕੁਝ ਅਫਰੀਕਾ, ਏਸ਼ੀਆ ਅਤੇ ਦੱਖਣੀ ਅਮਰੀਕਾ ਸਭ ਥਾਵਾਂ ਲਗਪਗ ਇਕੋ ਢੰਗ ਨਾਲ ਹੀ ਵਾਪਰਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਿਹਨਤੀ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਜਮਾਤ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦਾ ਸੰਗਰਾਮ ਹੀ ਸੱਚਾ ਦੇਸ਼ ਭਗਤਕ ਸੀ ਅਤੇ ਦੂਜੀਆਂ ਜਮਾਤਾਂ ਦਾ ਨੁਕਸਦਾਰ ਦੇਸ਼ ਭਗਤੀ ਵਾਲਾ ਜਾਂ ਸਵਾਰਥੀ ਦੇਸ਼ ਭਗਤੀ ਵਾਲਾ ਸੰਗਰਾਮ ਸੀ।

ਜਿਸ ਪਾਰਟੀ ਜਾਂ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਦੇਸ਼ ਭਗਤੀ ਦਾ ਜਜ਼ਬਾ, ਮਨੁੱਖੀ ਕਦਰਾਂ ਕੀਮਤਾਂ ਦੀ ਚੇਤਨਤਾ ਨਾਲ ਰੋਸ਼ਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਕਦੀ ਬਿੜਕਦੀ

ਨਹੀਂ, ਜਿਸ ਵਿਚੋਂ ਚੇਤਨਤਾ ਦਾ ਅਭਾਵ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਸੰਗਰਾਮ ਦੌਰਾਨ ਕਦੇ ਵੀ ਬਿੜਕ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਭਾਰਤ ਦੇ ਬਰਤਾਨਵੀ ਸਾਮਰਾਜ ਵਿਰੁੱਧ ਸੰਗਰਾਮ ਵਿਚ ਕੌਮੀ ਸਰਮਾਏਦਾਰ ਜਮਾਤ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਾਲੀ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਦੀ ਦੇਸ਼ ਭਗਤੀ, ਨੁਕਸਦਾਰ ਦੇਸ਼-ਭਗਤੀ ਸੀ। ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਪਿਛੇ ਲੱਗ ਕੇ ਸਾਮਰਾਜ ਵਿਰੋਧੀ ਲਹਿਰ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਦੇਸ਼ ਭਗਤੀ ਸੱਚੀ ਅਤੇ ਸੁੱਚੀ ਹੀ ਸੀ, ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਚੇਤਨਤਾ ਦੀ ਘਾਟ ਸੀ। ਏਸੇ ਲਈ ਹੀ ਮਨੁੱਖੀ ਕਦਰਾਂ ਕੀਮਤਾਂ ਤੋਂ ਚੇਤਨ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਕਾਂਗਰਸ ਤੋਂ ਵੱਖ ਹੋ ਕੇ ਕਮਿਊਨਿਸਟ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਜਥੇਬੰਦ ਕੀਤਾ। ਕਮਿਊਨਿਸਟਾਂ ਦੀ ਦੇਸ਼ ਭਗਤੀ ਵਿਚ ਸੁਆਰਥ ਲਈ ਕੋਈ ਥਾਂ ਨਹੀਂ, ਜੋ ਸਮੁੱਚੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਹਿਤਾਂ ਲਈ ਅੱਜ ਵੀ ਖੜੇ ਹਨ। ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਆਰਥਕ ਮੁਕਤੀ ਲਈ, ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਸੰਗਰਾਮ ਦੇ ਦੇਸ਼ ਭਗਤਾਂ ਦੇ ਸੁਪਨਿਆਂ ਨੂੰ ਸਾਕਾਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ।

ਬਰਤਾਨਵੀ ਸਾਮਰਾਜ ਵਿਰੁੱਧ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦੇਸ਼ ਭਗਤਾਂ ਇਸ ਲਈ ਕੁਰਬਾਨੀਆਂ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਸਨ ਕਿ ਉਹ ਪੰਜਾਬੀ, ਬੰਗਾਲੀ ਜਾਂ ਮਰਹੱਟੇ ਸਨ; ਉਹ ਹਿੰਦੂ, ਸਿੱਖ ਜਾਂ ਮੁਸਲਮਾਨ ਸਨ। ਉਹ ਤਾਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਇਲਾਕਾਪ੍ਰਸਤੀ ਅਤੇ ਫਿਰਕੂ ਕੱਟੜਤਾ ਦੇ ਵੀਰ ਸਨ। ਉਹ ਏਸੇ ਲਈ ਮੁਸਲਮਾਨ ਹੁੰਦੇ ਹੋਏ, ਮੁਸਲਮਾਨ ਲੀਗ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸਨ, ਹਿੰਦੂ ਹੁੰਦੇ ਹੋਏ, ਹਿੰਦੂ ਮਹਾਂ ਸਭਾ ਅਤੇ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸਵੈਮ ਸੇਵਕ ਸੰਘ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸਨ, ਸਿੱਖ ਹੁੰਦੇ ਹੋਏ ਚੀਫ ਖਾਲਸਾ ਦੀਵਾਨ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸਨ। ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਸਾਮਰਾਜ ਪਿਛੂ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਪਾੜਨ ਵਾਲੇ ਸਨ। ਉਹ ਦੇਸ਼ ਭਗਤ ਤਾਂ ਸਮੁੱਚੇ ਭਾਰਤ ਲਈ ਜੁੜਦੇ ਸਨ। ਉਹ ਜਾਣਦੇ ਸਨ ਕਿ ਵੰਡਵਾਦੀ ਵਿਚਾਰ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਏਕਤਾ ਨੂੰ ਤੋੜਦੇ ਹਨ। ਏਕਤਾ ਜਿਸ ਦੀ ਹਰ ਸੰਘਰਸ਼ ਵਿਚ ਜਿੱਤ ਲਈ ਵੱਡੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਏਕਤਾ ਉਸਾਰਨ ਲਈ ਚੇਤਨਤਾ ਦਾ ਸੰਗਰਾਮ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਗੈਰ ਮਨੁੱਖੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਕਦੇ ਏਕਤਾ ਉਸਾਰ ਨਹੀਂ ਸਕਦੀਆਂ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਏਕਤਾ ਕਾਇਮ ਹੀ ਰੱਖ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਖਾਸਾ ਹੀ ਵਿਨਾਸ਼ਕਾਰੀ ਅਤੇ ਟੁੱਟ-ਭੱਜ ਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਕਿਧਰੇ ਉਹ ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਲਈ ਏਕਤਾ ਉਸਾਰ ਵੀ ਲੈਣ ਤਾਂ ਉਹ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਨੱਕ ਵਿਚ ਦਮ ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਮੌਤ ਦਾ ਤਾਂਡਵ ਨਾਚ ਨੱਚਦੇ ਹਨ।

ਅੱਜ ਭਾਰਤ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਵਿਚ ਅੰਗਰੇਜ਼ ਵਿਰੁੱਧ ਸੰਗਰਾਮ ਵਿਚੋਂ ਜੋ ਦੇਸ਼ ਭਗਤੀ ਪੈਦਾ ਹੋਈ ਸੀ ਉਸ ਨੂੰ ਵੱਡੀ ਸੱਟ ਤਾਂ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਵੰਡ ਸਮੇਂ ਦੇ ਫਿਰਕੂ ਫਸਾਦਾਂ ਨੇ ਮਾਰੀ, ਪਰ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਚਾਰ ਦਹਾਕਿਆਂ ਦੇ ਰਾਜ ਨੇ ਹੋਰ ਹੋਰ ਫਿਰਕੂ ਭਾਂਬੜ ਬਲਣ ਵਿਚ ਸਹਿਯੋਗ ਦਿੱਤਾ। ਧਰਮ ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਨੂੰ ਸਹੀ ਅਰਥਾਂ ਵਿਚ ਅਮਲ ਵਿਚ ਨਾ ਲਿਆਂਦਾ। ਇਹੋ ਕਾਰਨ ਹੈ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਸਰਮਾਏਦਾਰੀ ਪ੍ਰਬੰਧ

ਪੌਪੂਲਰ ਫਰਨੀਚਰ

ਮੈਨੂ. ਲਿਮ:

POPULAR
FURNITURE MFG. LTD.

Phone 596-1216

7935 - 128th Street
Surrey, B.C.

ਚੜ੍ਹਦੇ ਸੂਰਜ ਖਬਰ ਸੁਣੀਂਦੀ

ਧੁਖ ਧੁਖ ਕੇ ਤਾਂ ਮਰਨੇਂ ਚੰਗੇ, ਭਾਂਬੜ ਬਣ ਕੇ ਮਰ ਜਾਈਏ ।
ਕੁਝ ਨੇਰੇ ਨੂੰ ਫੂਕ ਦਈਏ, ਬਾਕੀ ਮਰਨਾਉ ਕਰ ਜਾਈਏ ।

ਮਹਿਲ ਉਸਾਰਨ ਵਾਲੇ ਸੌਂਦੇ ਫੁਟ-ਪਾਥਾਂ ਤੇ ਤਕਦੇ ਜਦ,
ਤਾਂ ਦਿਲ ਕਰਦੇ ਮਹਿਲਾਂ ਤੇ, ਮੀਂਹ ਅੱਭ ਦਾ ਬਣ ਕੇ ਵਰ ਜਾਈਏ ।

ਐ ਚਾਲਮ ! ਤੂੰ ਚੁਲਮ ਹੀ ਕਰਨੇਂ, ਹੋਰ ਭਲਾ ਕੀ ਕਰ ਸਕਦੇ,
ਚੁਲਮਾਂ ਨੂੰ ਟਿਚ ਸਮਝਣ ਵਾਲੇ, ਚੁਲਮਾਂ ਤੋਂ ਕੀ ਡਰ ਜਾਈਏ ।

ਸਾਕੀ ! ਨਾ ਤਰਸਾ ਤੜਫਾ ਹੁਣ, ਬਹੁਤ ਹੀ ਅਕੇ ਬੈਠੇ ਹਾਂ,
ਹੋਰ ਨਾ ਤੇਰੇ ਮੇਅ-ਖਾਨੇ ਨੂੰ ਵੀਰਾਨਾ ਹੀ ਕਰ ਜਾਈਏ ।

ਖਬਰ ਮਿਲੇ ਕਿ ਦਿਲਾਂ ਦਾ ਪੁਨਣ ਓਸ ਜਗ੍ਹਾ ਹੈ ਕੇਦ ਪਿਆ,
ਬਲ ਦੀ ਤਾਂ ਫਰ ਗਲ ਹੀ ਕੀ ਹੈ, ਅਕ ਦਾ ਦਰਿਆ ਤਰ ਜਾਈਏ ।

ਲੜਦੇ ਲੜਦੇ ਮਰ ਜਾਈਏ, ਕੁਝ ਰੰਜ ਨਹੀਂ ਅਫਸੋਸ ਨਹੀਂ,
ਇਸ ਤੋਂ ਵਧ ਦੁਖ ਹੁੰਦੇ ਕਿਹੜਾ, ਕਿ ਬੈਠੇ ਹੀ ਹਰ ਜਾਈਏ ।

ਗੋਰਾਂ ਭਾਈਂ ਮਿਲਣਾ ਤੇਰਾ ਇਕ ਪਲ ਵੀ ਨਈਂ ਜਰ ਹੁੰਦਾ,
ਉਂਜ ਵਿਛੋੜਾ ਤੇਰਾ ਭਾਵੇਂ ਸਾਰੀ ਉਮਰਾ ਜਰ ਜਾਈਏ ।

ਜਿਤਣਾ ਜੇ ਸੁਅੰਬਰ ਯਾਰੋ ! ਏਸ ਕ੍ਰਾਂਤੀ ਬਹਿਜ਼ਾਈ ਦਾ,
ਆਓ ! ਏਸ ਸੁਅੰਬਰ ਵਿਚ ਫਿਰ ਸੀਸ ਤਲੀ ਤੇ ਧਰ ਜਾਈਏ ।

ਜੇ ਦੁਖ ਤੇਰੇ ਤਕ ਰੋਂਦੇ ਹਾਂ, ਤਾਂ ਰੋਂਦੂ ਹੀ ਨਾ ਸਮਝ ਲਈਂ,
ਤੂੰ ਆਬੋਂ ਤਾਂ ਤੇਰੀ ਖਤਰ ਹਸਦੇ ਹਸਦੇ ਮਰ ਜਾਈਏ ।

ਯਾਰੋ ! ਏਦਾਂ ਅਣਖ ਨਿਭਾਈਏ, ਮਰਦੇ ਭਾਵੇਂ ਮਰ ਜਾਈਏ,
ਪਰ ਜੀਂਦੇ ਜੀ ਕਦੀ ਵੀ ਝੁਕ ਕੇ, ਵੇਰੀ ਦੇ ਦਰ ਜਾਈਏ ।

ਜਿਸ ਤੇ ਬਲ ਕੇ ਆਪਣੇ “ਸਾਥੀ” ਮੰਜ਼ਿਲ ਉਤੇ ਪਹੁੰਚਣਗੇ,
ਪੂਰ ਦਈਏ ਉਸ ਰਾਹ ਦੇ ਟੋਏ, ਟਿਥੇ ਪੱਧਰ ਕਰ ਜਾਈਏ

ਚੜ੍ਹਦੇ ਸੂਰਜ ਖਬਰ ਸੁਣੀਂਦੀ

ਖਬਰ ਸੁਣੀਂਦੀ ਮਾਛੀ

ਏਸ ਦੇਸ ਦੇ ਮਾਲੀ ਹੱਥੀਂ

ਜਾਂਦੇ ਬਾਕੀ ਉਜਾੜੀ

ਚੜ੍ਹਦੇ ਸੂਰਜ ਖਬਰ ਸੁਣੀਂਦੀ

‘ਉੱਗਰਵਾਈ ਲਾਬੀ’

ਅੰਦਰਖਾਤੇ ਲਾਈ ਜਾਂਦੀ

ਧਾੜਵੀਆਂ ਨੂੰ ਚਾਬੀ

ਚੜ੍ਹਦੇ ਸੂਰਜ ਖਬਰ ਸੁਣੀਂਦੀ

ਫੜਿਆ ਗੋਲੀ ਸਿੱਕਾ

ਛੱਗੀ ਹੋਈ ਮੋਹਰ ਜਿਥੇ ਤੇ

‘ਮੇਭ ਦਿਨ ਅਮਰੀਕਾ’

ਚੜ੍ਹਦੇ ਸੂਰਜ ਖਬਰ ਸੁਣੀਂਦੀ

ਖਬਰ ਸੁਣੀਂਦੀ ਪੱਕੀ

ਦੇਂਦੀ ਦੇ ਸਿਖਲਾਈ ਜੁੱਝੀ

ਪਈ ‘ਜ਼ਿਆ-ਉਲ-ਹੱਕੀ’

ਚੜ੍ਹਦੇ ਸੂਰਜ ਖਬਰ ਸੁਣੀਂਦੀ

ਸੁਣਕੇ ਛੱਕੇ ਪੱਕਾ

ਕਈ ਵਜੀਰਾਂ ਨਾਲ ਯਤਨਾ

ਧਾੜਵੀਆਂ ਦਾ ਪੱਕਾ

ਚੜ੍ਹਦੇ ਸੂਰਜ ਖਬਰ ਸੁਣੀਂਦੀ

ਹਾਕਮ ਕਰਨ ਸਲਾਹਾਂ

ਏਧਰ ਕਾਤਲ ਰੰਗੀ ਜਾਂਦੇ

ਨਾਲ ਲਹੂ ਦੇ ਰਾਹਾਂ

ਚੜ੍ਹਦੇ ਸੂਰਜ ਖਬਰ ਸੁਣੀਂਦੀ

ਸੁਣਕੇ ਔਣ ਵਿਚਾਰਾਂ

ਸੌਂਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਖਾਤਰ ਕੀ ਕੀ

ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਸਰਕਾਰਾਂ

ਚੜ੍ਹਦੇ ਸੂਰਜ ਖਬਰ ਸੁਣੀਂਦੀ

ਸੁਣਕੇ ਸੋਚ ਦੁੜਾਈ

ਮੂਲ ਰਲ੍ਹੇ ਦਾ ਮਸਲੇ, ਹਾਕਮ

ਜਾਂਦੇ ਨੇ ਲਟਕਾਈ

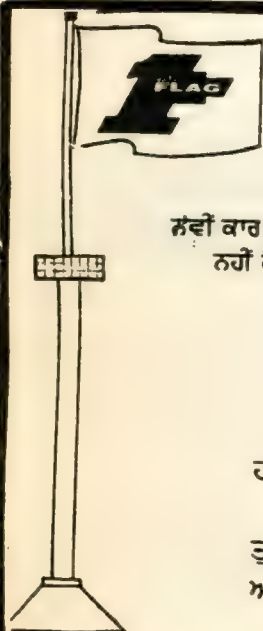
ਚੜ੍ਹਦੇ ਸੂਰਜ ਖਬਰ ਸੁਣੀਂਦੀ

ਸੁਣਕੇ ਹੋਰਾ ਭਰੀਏ

ਐਵੇਂ ਪਏ ਬਹੀਦਾਂ ਭਾਈਂ

ਭੁੱਟੇ ਸਜਦੇ ਕਰੀਏ

ਮਾਸਟਰ

FLAG
CHEVROLET OLDSMOBILE LTD.
15250 - 104th. AVENUE, SURREY, B.C.
CANADA V3R 6N8

ਨਵੀਂ ਕਾਰ ਲੈਣ ਦੀ ਸੋਚ ਰਹੇ ਹੋ, ਤਾਂ ਹੋਰ ਬਹੁਤ ਦੇਰ ਇੰਤਜ਼ਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ
ਨਹੀਂ ਹੈ। ਆਪਣੇ ਦਿਲਾਕੇ ਵਿਚੋਂ ਸਭ ਤੋਂ ਸਸਤੀ ਕੀਮਤ ਅਤੇ ਹੋਰ

TEL. (604)584-7411

OR 645-3597 (Pager)

ਹਰ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਪੁਰਾਣੀਆਂ ਕਾਰਾਂ ਬੇਸ਼ੁਮਾਰ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਪੁੱਜ
ਗਈਆਂ ਹਨ।

ਤੁਹਾਡੀ ਪਸੰਦ ਦੀ ਵਧੀਆ ਕਾਰ ਤੁਹਾਡੇ ਮਨ ਦੀ ਕੀਮਤ
ਅਨੁਸਾਰ ਵੀ ਮਿਲ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਮੌਕੇ ਤੋਂ ਲਾਭ ਉਠਾਓ। ਅਸੀਂ
ਸੇਵਾ ਲਈ ਹਾਜ਼ਰ ਹਾਂ।

TOP SALESMAN AWARD
WINNER 1987

ਵੱਡੀ ਸਰਮਾਏਦਾਰੀ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਾਲੀ ਸਰਮਾਏਦਾਰ-ਜਾਗੀਰੂ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਉਮਰ ਲੰਬੀ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਭਾਰਤ ਦੇ ਅਜੋਕੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਦੌਰ ਵਿਚ ਜਾਗੀਰੂ ਰਸਮਾਂ-ਰਿਵਾਜਾਂ, ਰਵਾਇਤਾਂ ਅਤੇ ਜੀਵਨ ਢੰਗ ਦੀ ਥਾਂ ਉਤੇ ਸਹਿਜੇ ਸਹਿਜੇ, ਸਰਮਾਏਦਾਰ ਕਦਰਾਂ ਕੀਮਤਾਂ ਸਥਾਪਤ ਹੋ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਲੋਕਾਂ ਵਿਚ ਸਰਮਾਏਦਾਰੀ ਵਿਚਾਰ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੋਚ ਦਾ ਅੰਗ ਬਣਦੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਸਰਮਾਏਦਾਰੀ ਸਮਾਜ ਦਾ ਆਧਾਰ, ਜਾਗੀਰੂ ਸਮਾਜ ਵਾਂਗ ਹੀ, ਨਿਜੀ ਜਾਇਦਾਦ ਉਪਰ ਹੀ ਆਧਾਰਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਵਿਅਕਤੀ ਵਿਚ ਸੁਆਰਥ, ਪੂੰਜੀ-ਸੰਗ੍ਰਹਿ, ਐਸ਼ ਇਸ਼ਰਤ, ਭਰੋਪਣ ਦਾ ਖਾਤਮਾ, ਕੋਰਾਪਨ, ਕੋਲਖੋਰਪੁਣਾ ਆਦਿ ਦੀਆਂ ਰੁਚੀਆਂ ਪੈਦਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਜੋ ਨਿਸਚੇ ਹੀ ਮਨੁੱਖੀ ਕਦਰਾਂ ਕੀਮਤਾਂ ਦੇ ਉਲਟ ਹਨ। ਜਾਗੀਰੂ ਸਮਾਜ ਦੀ ਇਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ, ਪਰਵਾਰਕ-ਇਕੱਠ, ਸਰਮਾਏਦਾਰੀ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੇਠ ਨਿਊਂਟ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸਰਮਾਏਦਾਰੀ ਸਮਾਜ ਪਰਵਾਰ ਨੂੰ ਤੋੜ ਕੇ ਡੱਕਾ ਡੱਕਾ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਸਭੇ ਵਿਅਕਤੀ ਪਰਵਾਰਕ ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਦੇ ਵਿਗਠਣ ਉਪਰ ਆਪੋ ਆਪਣਾ ਪੂੰਜੀ ਆਧਾਰ ਸਿਰਜਦੇ ਹਨ। ਧਨ ਲਈ ਦੌੜ ਇਸ ਦੀ ਉਲੰਪਿਕ ਦੀ ਦੌੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਧਨ ਦਾ ਕੋਈ ਮਿਥਿਆ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਇਸ ਲਈ ਅੰਤਮ ਮੁਲਜ਼ਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਹ ਕਦੀ ਵੀ ਫੁੱਡ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਇਕ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਫੁੱਡਣ ਉਪਰੰਤ ਦੂਜਾ ਫਿਰ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸਾਰਾ ਜੀਵਨ ਸਾਰਾ ਧਿਆਨ ਮਿਰਗ ਤ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਦੀ ਭਟਕਣਾਂ ਵਾਂਗ ਹਫਿਆ ਵਿਅਕਤੀ ਅੰਤਮ ਸਾਹ ਲੈਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਰਮਾਏਦਾਰੀ ਸਭਿਆਚਾਰ ਦੀਆਂ ਰੁਚੀਆਂ ਦੇਸ਼ ਭਗਤੀ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਨੂੰ ਕੁਚਲ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਸਰਮਾਏਦਾਰੀ ਰੁਚੀਆਂ ਵਿਚ, ਪਰਉਪਕਾਰ, ਕੁਰਬਾਨੀ, ਇਨਸਾਫ, ਬਰਾਬਰਤਾ, ਸਦ ਭਾਵਨਾ ਆਦਿ ਮਨੁੱਖੀ ਕਦਰਾਂ ਕਿਸੇ ਪੜਾਅ ਉਪਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਰੂਪ ਵਿਚ ਉਜਾਗਰ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੇ। ਇਸ ਲਈ ਕੋਈ ਸਰਮਾਏਦਾਰ ਸੱਚਾ ਦੇਸ਼ ਭਗਤ ਹੋ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ। ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਇਕ ਉਘੀ ਮਿਸਾਲ ਘਨਸ਼ਾਮਦਾਸ ਵਿਰਲੇ ਦੀ ਹੈ। ਉਹ ਇੰਗਲੈਂਡ ਇਲਾਜ ਲਈ ਗਿਆ ਮਰ ਗਿਆ। ਮਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਸ ਇੱਛਾ ਜਾਹਰ ਕੀਤੀ ਕਿ ਮਰਨ ਉਪਰੰਤ ਉਸ ਦਾ ਸਸਕਾਰ ਇੰਗਲੈਂਡ ਵਿਚ ਹੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ। ਜਿਸ ਵਿਅਕਤੀ ਨੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮਿਹਨਤ ਲੁੱਟ ਲੁੱਟ ਕੇ ਅਰਬਾਂ-ਖਰਬਾਂ ਦਾ ਮੁਨਾਫਾ ਕਮਾਇਆ ਹੋਵੇ ਉਹ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਸਸਕਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਵੀ ਇੱਛਾ ਨਾ ਰੱਖਦਾ ਹੋਵੇ। ਇਨਾ ਪਿਆਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਸਰਮਾਏਦਾਰ ਨੂੰ ਦੇਸ਼ ਨਾਲ। ਇਹ ਭਾਵਨਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਸਰਮਾਏਦਾਰੀ ਪ੍ਰਬੰਧ ਜਨਮ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।

ਸੱਚੀ ਦੇਸ਼ ਭਗਤੀ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਸਿਰਫ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ-ਕਿਸਾਨਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਮਿਹਨਤੀ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਦਿਲਾਂ ਵਿਚ ਹੀ ਪੁੰਗਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਜੋ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਕੁਲ ਸੰਪਤੀ ਨੂੰ ਸਿਰਜਦੇ ਹਨ। ਜੋ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਅਸਲੀ ਪਦਾਰਥਕ ਮਾਲਕ ਹਨ। ਜੋ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਭਿਆਚਾਰ ਦੇ ਸਿਰਜਕ ਹਨ। ਸਭਿਆਚਾਰ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜੀਵਨ ਨਾਲ ਅਟੁੱਟ ਸੰਬੰਧ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਸਭਿਆਚਾਰ, ਜੋ ਸਰਮਾਏਦਾਰ-ਸਭਿਆਚਾਰ ਦੀ ਥਾਂ ਲਵੇਗਾ।

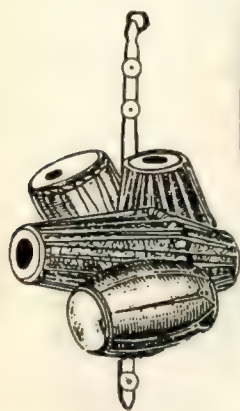
ਅਸੀਂ ਜੋ ਬਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਲਈ ਗਏ ਹਾਂ। ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਦਰਪੇਸ਼ ਆਰਥਕ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ, ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਲੋਕ-ਵਿਰੋਧੀ ਨੀਤੀਆਂ, ਵੱਖਵਾਦੀ-ਵੰਡਵਾਦੀ ਦੇਸ਼ ਪਰੋਹੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੇ ਕੁਲਹਿਣੇ ਕਾਰਿਆਂ ਕਾਰਨ ਨਪੀੜੇ ਜਾ ਰਹੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਖਬਰਾਂ ਸੁਣਕੇ ਤੜਪਦੇ ਹਾਂ।

ਬਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਵੱਖਵਾਦੀਆਂ ਵਿਰੁਧ, ਦੇਸ਼ ਭਗਤ ਬਾਬਿਆਂ ਦੀਆਂ ਰਵਾਇਤਾਂ ਅਤੇ ਵਿਰਸੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਆਪਣੀ ਸ਼ਕਤੀ ਅਨੁਸਾਰ ਆਵਾਜ਼ ਉਚੀ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। ਜਿਵੇਂ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਕਮਿਊਨਿਸਟਾਂ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕੋਈ ਵੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਹਮਣੇ, ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਹੋਂਦਲਾ ਦੇਣ ਲਈ ਨਹੀਂ ਖੜਿਆ, ਏਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਬਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਵੀ ਇਹ ਸਿਰਫ ਕਮਿਊਨਿਸਟ ਹੀ ਹਨ ਜੋ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਏਕਤਾ-ਅਖੰਡਤਾ ਲਈ ਖੜ੍ਹ ਸਕੇ ਹਨ। ਹਾਂ, ਪਰ ਵੱਡੀ ਭਾਰੀ ਚੁੱਪ ਬਹੁ-ਗਿਣਤੀ ਇਹ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਦੇਸ਼ ਪਰੋਹੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਹੀ ਹਨ ਜੋ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਟੁਕੜੇ ਕਰਨ ਲਈ ਬੇਗੁਨਾਹਾਂ ਦਾ ਲਹੂ ਡੋਲ ਰਹੀਆਂ ਹਨ।

ਅੱਜ ਦੇਸ਼ ਭਗਤ ਭਾਰਤੀਆਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਜਿਹੜੀਆਂ ਤਿੰਨ ਲੋਕ ਦੁਸ਼ਮਣ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦਾ ਚੇਲੰਜ ਹੋ ਉਹ ਹਨ : ਸਾਰੇ ਵੱਖਵਾਦੀ-ਵੰਡਵਾਦੀ ਤੱਤ, ਦੁਸ਼ ਦੀਆਂ ਲੁਟੇਰੀਆਂ ਜਮਾਤਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧ ਕਾਂਗਰਸ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਵੱਖਵਾਦੀਆਂ ਦੀ ਪੁਸ਼ਤ ਪਨਾਹੀ ਕਰ ਰਿਹਾ ਅਮਰੀਕੀ ਸਾਮਰਾਜ।

ਪੰਦਰਾਂ ਅਗਸਤ ਦੇ ਦਿਨ ਆਉ ਪ੍ਰਣ ਕਰੀਏ ! ਕਿ ਆਜ਼ਾਦੀ ਸੰਗਰਾਮ ਲਈ ਕੁਰਬਾਨੀਆਂ ਦੇ ਗਏ, ਦੇਸ਼ ਭਗਤਾਂ ਦੀਆਂ ਰਵਾਇਤਾਂ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਾਂਗੇ ਅਖਬਾਰ ਨੇ ਲਿਖਿਆ ਹੈ, “ਪਾਰਿਸਤਾਨ ਦੀ ਧਰਤੀ ਇਕ ਅਜਿਹਾ ਅੱਡਾ ਬਣੀ ਹੋਈ ਹੈ ਜਿਥੋਂ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਪਿਛਾਖਤ ਨੇ ਹਿੰਦ ਦੀ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਆਖੰਡਤਾ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਧਾਵਾ ਬੋਲ ਰੱਖਿਆ ਹੈ।

ਆਪੇ ਬਣੇ ਪਾਲਿਸਤਾਨੀ ਆਗੂ ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਚੌਹਾਨ ਦੇ ਭਤਕਾਉ ਬਿਆਨਾਂ ਦਾ ਸ਼ਿਕਰ ਕਰਦਿਆਂ ਦੇਨਿਕ ਨੇ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਬਰਤਾਨੀਆ ਸਰਕਾਰ ਉਸ ਦੀ ਨਿੰਦਾ ਕੇਵਲ ਮੁਹਜਬਾਨੀ ਹੀ ਕਰਦੀ ਹੈ।

ਫੋਨ

-321-6667

MUSIC IS LIFE
MANN MUSIC VIDEO & PHOTO STUDIO
6512 MAIN ST., VANCOUVER, B.C.
PH. (604) 321-6667

ਗਾਣਿਆਂ ਤੇ ਵੀਡੀਓ ਦਾ ਭੰਡਾਰ

ਪੰਜਾਬੀ ਗੀਤ, ਗਜ਼ਲਾਂ ਤੇ ਧਾਰਮਿਕ ਟੇਪਾਂ ਦਾ ਭੰਡਾਰ ਨਵੀਆਂ ਤੇ ਪੁਰਾਣੀਆਂ ਮੁਵੀਆਂ ਦੇ ਵਧੀਆ ਪ੍ਰਿੰਟ

ਇੰਡੀਆ, ਇੰਗਲੈਂਡ, ਫੀਜ਼ੀ, ਅਫਰੀਕਾ ਦੀ ਵੀਡੀਓ ਮੁਵੀ ਨੂੰ ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਸਿਸਟਮ ਤੇ ਡਿਜ਼ਟਿਲ ਮਸ਼ੀਨ ਨਾਲ ਕਨਵਰਟ ਕਰਾਉ — 10 ਡਾਲਰ ਘੰਟੇ ਵਿਚ ਸ਼ਰਤੀਆ ਹੀ ਵਧੀਆ

ਪ੍ਰਿੰਟ ਹੋਵੇਗਾ

ਪਾਸਪੋਰਟ, ਵੀਜ਼ਾ ਸਿਟੀਜਨ ਫੋਟੋ 5 ਮਿੰਟ ਵਿਚ ਤਿਆਰ

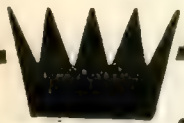
ਗੁਰੂ ਮਹਾਰਾਜ ਦੇ ਚੋਰ — ਵੱਖ ਵੱਖ ਸਾਈਜ਼ਾਂ ਦੀਆਂ ਕ੍ਰਿਪਾਨਾਂ — ਢੋਲਕੀਆਂ, ਚਿਮਟੇ, ਖੜਤਾਲਾਂ, ਡਫਰੀਆਂ — ਤਬਲੇ, ਹਰਮੋਨੀਅਮ — ਸਾਰੰਗੀਆਂ ਸਤਾਰਾਂ ਸਿੱਖ ਘੁੰਗਰੂ ਅਤੇ ਹਰ ਕਿਸਮ ਦੀਆਂ ਕਿਤਾਬਾਂ ਅਤੇ ਕੋਂਦਰੀ ਸਿੱਖ ਅਜਾਇਬ ਘਰ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੀਆਂ ਬਹੁ ਮੁੱਲੀਆਂ ਤਸਵੀਰਾਂ ਦਾ ਸੈਟ ਹਰ ਸਮੇਂ ਮਿਲ ਸਕਦਾ ਹੈ

ਵਿਆਹ ਦੀ ਵੀਡੀਓ ਜਾਂ ਫੋਟੋਆਂ ਲਈ ਮਾਨ ਮਿਊਜ਼ਿਕ ਤੇ ਦਰਸ਼ਨ ਦਿਓ

ਹਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ 'ਸੰਗੀਤ ਸੰਸਾਰ' ਰੇਡੀਓ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਸੁਣੋ

ਹਰ ਸ਼ਨਿਚਰਵਾਰ 5 ਵਜੇ ਤੋਂ 8.30 ਵਜੇ ਤੱਕ ਸ਼ਾਮ ਰੇਡੀਓ 1470 AM or 103 FM

GOYAL THE VIDEO KING

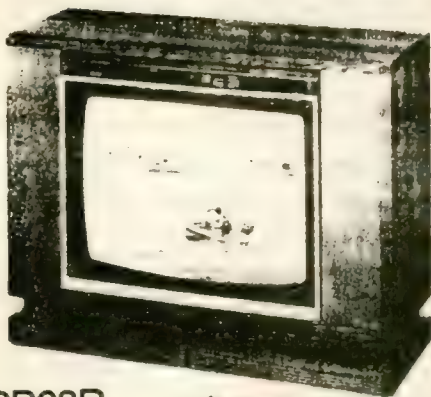

4156 FRASER ST., VANCOUVER, B.C.

PHONE (604) 877-7778

Panasonic ਤੇ TOSHIBA ਦੇ ਮਾਈਕਰੋਵੇਵ ਓਵਨ ਤੁਹਾਨੂੰ ਵੈਨਕੂਵਰ ਵਿਚ ਸਭ ਤੋਂ ਘੱਟ ਕੀਮਤ

Panasonic

PC-26P68R

63 cm (26") diagonal Stereo Console TV

- Broadcast Stereo/SAP Reception capability
- Built-in stereo amp with bass/treble/balance controls
- Quintrix II CompuFocus Video System
- 114 channel cable-compatible tuner

\$999

- Wireless Remote Control
- Programmable Scan, Rapid-Tune and Sleep Timer
- ColorPilot electronic control
- Modern style design

PV-2800B-K

Omnivision VHS

- New Compact Design
- On-Screen Display Programming
- 119-Channel Digital Quartz Tuning with Auto Set
- Stand-by One-Touch Recording
- High-Speed Omniseach

Designed For
1988 Olympics

Regular

\$599.95

NOW

\$449.95

BUNIYAAD

INDIAN DRAMAS RAMAYAN

ਖੁਸ਼ਖਬਰੀ

TAMAS

WE RELEASE NEW & OLD HINDI/PUNJABI/GUJARATI VIDEO FILMS FROM INDIA & PAKISTAN EVERY WEEK. GUARANTEED CLEAR VIDEO PRINTS

ਇੰਡੀਆ, ਇੰਗਲੈਂਡ ਤੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੀਆਂ ਵੀਡੀਓ ਕਸੈਟਾਂ ਨੂੰ ਇਥੇ Digital ਨਾਲ ਕਨਵਰਟ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸਿਸਟਮ ਵਾਸਤੇ ਬਹੁਤ ਹੀ ਘੱਟ ਕੀਮਤ ਤੇ ਵਧੀਆ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। ਵੀਡੀਓ ਮਸ਼ੀਨਾਂ ਬੈਟਰੀਆਂ, ਪ੍ਰੈਸ, ਰੀਟਿੰਗ ਪੇਡ ਤੇ ਬਲੈਂਡਰ ਜੋ ਕਿ ਇੰਡੀਆ ਤੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵੀ ਚਲ ਸਕਦੇ ਹਨ।

WE SELL PANASONIC & TOSHIBA AT VERY GOOD PRICES

WE ALSO CARRY 220V ELECTRICALS

DISTRIBUTORS OF ALL MAJOR VIDEO COMPANIES

MAIL ORDER WELCOME!

DIGITAL TRANSFER

....of video cassettes form INDIA, PAKISTAN, EAST AFRICA, FIJI, ENGLAND & EUROPE to local Canadian system and vice versa is done professionally at guaranteed low prices. SAME DAY SERVICE AND PICTURE QUALITY IS GUARANTEED.

WE'VE THE FOLLOWING PAKISTANI DRAMAS

AFSHAAN, KAVISH, ALIFNOON, RAAT, WAQT, SARAB, TANHAIYAN, HAVELI (Punjabi) AJ DI KAHANI, ANKAHI, ANA, ABABIL, DHOOP KINAREY, CHHAON, KHALIJ, DASTAK, CHHOTI SI DUNIYA, AASMAN YEH KAHAN KI DOSTI, KHWAJA & SONS (Funny), CARAVAN, CHHAON, ANDHERA UJALA, TOTA KAHANI, SATOON, YES SIR NO SIR

ਵਿਚੋਂ ਵਿਕਸਤ ਹੋਏ ਸਰਮਾਏਦਾਰੀ-ਸਭਿਆਚਾਰ ਨੇ, ਦੇਸ਼ ਭਗਤਕ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਦੀ ਥਾਂ ਉਪਰ, ਸਵਾਰਥ ਲਾਲਚ, ਲੁੱਟ, ਗਿਸ਼ਵਤ, ਬੇਈਮਾਨੀ ਆਦਿ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਹਾਕਮਾਂ ਨੇ ਤੰਗ ਰਾਜਸੀ ਹਿਤਾਂ — ਚੋਣਾਂ ਜਿੱਤਣ ਲਈ ਅਤੇ ਰਾਜ ਸੱਤਾ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਲਈ, ਧਰਮ, ਬੋਲੀ, ਇਲਾਕਾ ਪ੍ਰਸਤੀ ਆਦਿ ਨੂੰ ਪਾੜੇ ਪਾਉਣ ਲਈ ਵਰਤਿਆ। ਇਹ ਹਾਕਮ ਪਾਰਟੀ ਦਾ ਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਨਿਰੋਲ ਧਰੋਹ ਹੈ।

ਸੱਚੀ ਸੁੱਚੀ ਦੇਸ਼ ਭਗਤੀ ਕਿਉਂਕਿ ਮਨੁੱਖੀ ਕਦਰਾਂ-ਕੀਮਤਾਂ ਉਪਰ ਆਧਾਰਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਕੁਦਰਤੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਦਾ ਘੇਰਾ ਇਲਾਕਾਈ ਜਾਂ ਕੌਮੀ ਹੱਦਾਂ ਨੂੰ ਟੱਪ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਦੇਸ਼ ਭਗਤੀ, ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਹਰ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਦੁੱਖਾਂ ਦੇ ਸਾਂਝੀਦਾਰ ਬਣਨ ਲਈ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖਤਾ ਦੇ ਵੱਡੇ ਸਾਮਰਾਜੀਆਂ ਦੇ ਵਿਰੋਧ ਲਈ ਵੀ ਲੋਕ ਬੰਨ੍ਹ ਖਲੋਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਦੇਸ਼ ਭਗਤਕ ਭਾਵਨਾ ਦਾ ਕੌਮਾਂਤਰੀਵਾਦ ਨਾਲ ਕੋਈ ਟਕਰਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਮਨੁੱਖੀ ਕਦਰਾਂ-ਕੀਮਤਾਂ ਉਪਰ ਆਧਾਰਤ ਦੇਸ਼ ਭਗਤੀ ਅਗੋਂ ਕੌਮਾਂਤਰੀਵਾਦ ਵੱਲ ਵਧਦੀ ਹੈ। ਇਸੇ ਲਈ ਵੀਅਤਨਾਮ ਉਪਰ ਹਮਲੇ ਦੇ ਸਮੇਂ, ਫਲਸਤੀਨੀ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਹੱਕੀ ਸੰਘਰਸ਼ਾਂ ਨਾਲ ਇਕਮੁੱਠਤਾ, ਨਿਕਾਰਗੋਆ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਵਿਰੁਧ ਅਮਰੀਕੀ ਸਾਮਰਾਜੀਆਂ ਦੀ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਵਿਰੁਧ, ਲਿਬੀਆ ਉਪਰ ਅਮਰੀਕੀ ਹਮਲੇ ਵਿਰੁਧ, ਗਰਨੇਡਾ ਉਪਰ ਅਮਰੀਕੀ ਫੌਜਾਂ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿਰੁਧ, ਦੱਖਣੀ ਅਫਰੀਕਾ ਦੀ ਨਸਲਪ੍ਰਸਤ ਸਰਕਾਰ ਵਿਰੁਧ ਜੂਝ ਰਹੇ ਕਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਇਕਮੁੱਠਤਾ ਦੇ ਸਮੇਂ, ਸੰਸਾਰ ਅਮਨ ਦੇ ਮਹੱਤਵ ਪੂਰਨ ਮਸਲੇ ਉਪਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਅਜਿਹੇ ਸਵਾਲਾਂ ਉਪਰ ਭਾਰਤ ਦੇ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਕਨੇਡਾ, ਇੰਗਲੈਂਡ, ਯੂਰਪ, ਪਾਕਿਸਤਾਨ, ਚੀਨ ਆਦਿ ਦੇ, ਸਗੋਂ ਸਾਰੇ ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਹੀ ਕਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਦੇਸ਼ ਭਗਤ ਲੋਕ ਕੌਮਾਂਤਰੀਵਾਦੀ ਭਾਵਨਾ ਨਾਲ ਇਕਮੁੱਠਤਾ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਅਜਿਹਾ ਇਸ ਲਈ ਕਰਨਾ ਸਿਭਵ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਦੇਸ਼ ਭਗਤਕ-ਉਤਸ਼ਾਹ ਚੇਤਨਤਾ ਪੂਰਬਕ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਦੇਸ਼ ਧਰੋਹੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ, ਹਰ ਗੈਰ ਮਨੁੱਖੀ, ਗੈਰ ਜਮਹੂਰੀ, ਕੱਟੜਪੰਥੀ, ਜ਼ਾਲਮ ਅਤੇ ਅਤਿ ਦੇ ਸੁਆਰਥੀ ਕੰਮ ਕਰਨ ਤੋਂ ਵੀ ਨਹੀਂ ਝਿਜਕਦੀਆਂ। ਏਸੇ ਲਈ ਇਹ ਲੋਕ ਇਕਮੁੱਠ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਸਕਦੇ, ਸਦਾ ਹੀ ਟੁਕੜਿਆਂ ਵਿਚ ਵੰਡੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਸਾਰੇ ਹੀ ਸੱਪ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜੋ ਕਿ ਇਕ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਨਿਗਲ ਜਾਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਲੁੱਟ ਦੇ ਮਾਲ ਵੰਡਣ ਸਮੇਂ ਜਾਂ ਲੁੱਟ ਉਪਰ ਹੋਂਦ ਭਰੀ ਇਜ਼ਾਰੇਦਾਰੀ ਅਤੇ ਚੌਧਰ ਦੀ ਕਾਇਮੀ ਲਈ ਇਕ ਦੂਜੇ ਦਾ ਗਲ ਵੱਢਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਦੇਸ਼ ਧਰੋਹੀ ਕੇਵਲ ਰਾਜਸੀ ਅਰਥਾਂ ਵਿਚ ਹੀ ਦੇਸ਼ ਧਰੋਹੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ, ਸਗੋਂ ਇਹ ਰੁਝਾਣ ਸਮਾਜੀ ਅਤੇ ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਵਿਕਾਸ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਵਾਲਾ ਵੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸਮਾਂ ਵਿਹਾ ਚੁਕੀਆਂ ਲੋਕ ਵਿਰੋਧੀ ਜਮਾਤਾਂ ਦੀ ਉਮਰ ਲੰਬੀ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਸਿਰ ਉਪਰ ਗਰੀਬੀ, ਅਗਿਆਨਤਾ, ਫਿਰਕੂ-ਜਨੂੰਨ ਅਤੇ ਹਨੇਰ ਵਿਰਤੀ ਨੂੰ ਤਲਵਾਰ ਦੇ ਜੋਰ

ਮੜਦੇ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਖਾਸਾ ਵਿਨਾਸ਼ਕਾਰੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਆਪਣੀ ਸ਼ਕਤੀ ਸਿਰਫ ਪਛੜੇਵੇਂ ਅਤੇ ਜਹਾਲਤ ਵਿਚੋਂ ਹੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਅਤਿ ਦੀ ਮਕਾਰ ਸਰਮਾਏਦਾਰ ਜਮਾਤ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇਸ਼ ਧਰੋਹੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸਤੁਤਪਨਾਹੀ ਕਰਦੀ ਹੈ।

ਭਾਰਤ ਦੇ ਪਰਕਰਣ ਵਿਚ ਦੇਖੀਏ ਤਾਂ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਦੇਸ਼ ਧਰੋਹੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ, ਭਾਰਤ ਦੀਆਂ ਲੁਟੇਰੀਆਂ ਹਾਕਮ ਜਮਾਤਾਂ ਨੂੰ ਕਦੀ ਵੀ ਸਰਮਾਏਦਾਰੀ ਜਾਂ ਜਾਗੀਰੂ ਰੂਪ ਵਿਚ ਆਪਣੇ ਵਿਰੋਧ ਦਾ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਅਤੇ ਨਫਰਤ ਦਾ ਪਾਤਰ ਨਹੀਂ ਬਣਾਉਂਦੀਆਂ, ਸਗੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹਿੰਦੂ ਸਾਮਰਾਜ ਜਾਂ ਹਿੰਦੂ ਹਾਕਮਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਪੇਸ਼ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਗੋਰਖਾਲੈਂਡੀਆਂ ਨੇ ਇਕ ਛਾਲ ਹੋਰ ਅਗੇ ਮਾਰੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੇਂਦਰੀ ਹਾਕਮਾਂ ਨਾਲ ਜੋਟੇ ਪਾ ਕੇ, ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਦੀ ਮਾਰਕਸੀ ਕਮਿਊਨਿਸਟ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਾਲੀ ਖੱਬੇ ਮੋਰਚੇ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣਾਇਆ ਹੈ। ਤਿਰੀਪੁਰਾ ਵਿਚ ਵੱਖਵਾਦੀ ਅੰਸ਼ਾਂ ਨੇ ਕਾਂਗਰਸ ਨਾਲ ਏਕਤਾ ਦਾ ਰੂਪ ਧਾਰ ਕੇ, ਫੌਜ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਨਾਲ ਮਾਰਕਸੀ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਾਲੀ ਖੱਬੇ ਮੋਰਚੇ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਵੋਟਾਂ ਵਿਚ ਹੋਰਾਫੇਰੀ ਕਰਕੇ ਤੋੜਿਆ। ਕੇਰਲਾ ਵਿਚ ਹਿੰਦੂ ਅਤੇ ਮੁਸਲਮ ਫਿਰਕੂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਛਤਰਛਾਇਆ ਹੇਠ ਇਕ ਸਾਂਝੇ ਤਰੀਕੇ ਵਿਚ ਹਨ। ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਵੱਖਵਾਦੀਆਂ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੱਤਾ, ਪਾਲਿਆ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਰਾਮ-ਲੀਲਾ ਵਾਂਗ, ਲੀਲਾ ਰਚਾਈ ਹੋਈ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਤੰਕ ਅਤੇ ਵੱਖਵਾਦ ਦੀ ਦੁਹਾਈ ਪਾ ਕੇ, 1984 ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਜਿੱਤੀਆਂ ਅਤੇ ਹੁਣ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖਾਤਮੇ ਲਈ 'ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਕਦਮ' ਦੀ ਸਫਲਤਾ ਨਾਲ ਦੁਬਾਰਾ ਅਗਲੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਜਿੱਤਣ ਦੇ ਆਹਰ ਵਿਚ ਹੈ।

ਅੱਜ ਦੇ ਸਮੇਂ ਭਾਰਤ ਦੇ ਦੇਸ਼ ਭਗਤਾਂ ਦਾ ਮਾਰਗ ਬੜਾ ਹੀ ਵਿਖੜਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਕੋ ਸਮੇਂ ਕਈ ਵਿਨਾਸ਼ਕਾਰੀ ਅਤੇ ਲੋਕ ਵਿਰੋਧੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਨਾਲ ਟੱਕਰ ਲੈਣੀ ਪੈ ਰਹੀ ਹੈ। ਦੇਸ਼ ਭਗਤ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦਾ ਘੇਰਾ ਮਜ਼ਬੂਤ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਾਲ ਕਰਨਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਇਤਿਹਾਸਕ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਦੇਸ਼ ਧਰੋਹੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੇ ਪੋਰ ਉਖੇੜੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਕੌਮੀ-ਅੰਧ-ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਉਪਰ ਆਧਾਰਤ ਕਿਸੇ ਦੇਸ਼-ਭਗਤੀ ਦਾ ਕੋਈ ਵੀ ਰੂਪ ਕਦੀ ਵੀ ਲੋਕ ਪੱਖੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਉਹ ਸਦਾ ਹੀ ਲੋਕ ਦੁਸ਼ਮਣਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਹੀ ਉਭਰੇਗਾ। ਨਾਜ਼ੀ, ਜਰਮਨੀ, ਜਾਪਾਨੀ ਸੈਨਾਵਾਦ, ਅਟੇਲੀਅਨ ਫਾਸ਼ਿਜ਼ਮ ਵਾਂਗ ਹੀ ਖੁਮੈਨੀ ਦਾ ਇਸਲਾਮੀ ਰਾਜ, ਖਾਲਿਸਤਾਨੀਆਂ ਦਾ 'ਸਿੱਖ-ਅਭਿਮਾਨ', ਹਿੰਦੂ ਫਿਰਕਾਪ੍ਰਸਤਾਂ ਦਾ ਅੰਨ੍ਹਾ ਹਿੰਦੂਵਾਦ, ਫਿਰਕੂ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਦਾ ਸਿੱਟਾ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਏਕਤਾ ਨੂੰ ਤੋੜਦਾ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੰਡਦਾ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਗਰੀਬੀ ਨੂੰ ਹੋਰ ਪੱਕਿਆਂ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਆਪਸੀ ਮਿਲਵਰਤਨ-ਸਦਭਾਵਨਾ ਦਾ ਗਲਾ ਘੁਟਦਾ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਦੀ ਜੜ੍ਹ, ਭਾਰਤ ਦੀ

ਬੰਬੇ ਸਵੀਟਸ ਮੈਨੂਫੈਕਚਰਰ ਇਨਕ

ਮਠਿਆਈਆਂ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਦੁਕਾਨ!

BOMBAY SWEETS MANUFACTURER INC.

6556 — 6560 MAIN (at 49th Ave.)

VANCOUVER, B.C. V5X 3G9

Tel. (604) 321-1414

Or 874-5722

CONTACT:

NARESH SHUKLA & BROS.

\$2.50 / ਪੌਂਡ ਵਾਲੀਆਂ
ਜਠੇਬੀਆਂ
\$1.00

\$2.50 / ਪੌਂਡ ਵਾਲੇ
ਲੱਭੂ
\$1.75

ਬਲਦੀ ਚਿਖਾ ਲੈ ਸੀਨੇ ਅੰਦਰ ਗੀਤ ਇੰਕਲਾਬ ਦੇ ਗਾਉਂਦਾ ਜਾਏ

-ਜੋਹਰਾ ਰਾਵੀ

ਮੜੀਆਂ ਵਿਚਲੀ ਚਿਖਾ ਦੁਆਲੇ
ਭਾਬੜ ਦੀਆਂ ਲਾਟਾਂ ਲੈ ਸੀਨੇ ਅੰਦਰ।
ਬੁੱਭਾ ਉਤੇ ਸੂਹੀ ਅੱਗ ਦੀ
ਸੰਜੀਦਗੀ ਦੇ ਰੱਖ ਅੰਗਾਰੇ।
ਵਿਚ ਹਵਾਵਾਂ ਫਰਫਰ ਕਰਦੇ,
ਸੂਹੇ ਝੰਡਿਆਂ ਹੇਠ ਖਲੋਤੇ,
ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਦੇਇਕੱਠ 'ਚ ਉਲਾਰਕੇ ਬਾਹਾਂ,
ਇੰਕਲਾਬ ਦੇ ਨਾਅਰੇ ਲਾਉਣੇ
ਦੀਪਕ ਤੇਰੇ ਲਹੂ ਦੀ ਲੋਅ !
ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ ਸਾਥੋਂ ਖੋਹ !!
ਦੀਪਕ ਤੇਰੇ ਸੂਹੇ ਬੋਲ !
ਤੇਰੀ ਅਮਾਨਤ ਸਾਡੇ ਕੋਲ !!
ਉੱਪਲ ਤੇਰਾ ਕਾਜ ਅਧੂਰਾ !
ਜਿੰਦਗੀ ਲਾ ਕੇ ਕਰਾਂਗੇ ਪੂਰਾ !!
ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਅੱਜ ਸਿਖਣਾ ਚਾਹੇ,
ਆਏ ਤੁਰਤ ਪੰਜਾਬੇ ਆਏ।
ਉੱਪਲ ਸ਼ੇਰ ਦੀ ਮੜੀ ਤੇ ਆਏ,
ਸਤਿੰਦਰ ਕੋਲੋਂ ਸਿਖਦਾ ਜਾਏ।
ਤਰਨਤਾਰਨ ਦੇ ਸਮਝਾਨੀ,
ਅੰਜੂ ਵੀਰੀ ਤੋਂ ਪੁਛਦਾ ਜਾਏ।

ਭਗਤ ਸਰਾਭੇ ਬਣਨ ਦੀਆਂ ਹੁੱਤਾਂ,
ਕੌਣ ਕਹਿੰਦਾ ਬੀਤ ਨੇ ਗਈਆਂ ?
ਦੇਸ਼ ਦੀ ਖਾਤਿਰ ਮਰਨ ਦੀਆਂ ਘੜੀਆਂ,
ਫੂਠ ਨੇ ਕਹਿੰਦੇ ਪੁੱਗ ਨੇ ਗਈਆਂ।
ਅੱਜ ਵੀ ਮਾਵਾਂ ਹੱਸ ਹੱਸ ਵਾਰਨ,
ਪੁੱਤਰਾਂ ਦੇ ਮੁੱਲ ਹੱਥੀਂ ਤਾਰਨ,
ਰੋਜ਼ ਹੀ ਨਵਾਂ ਸੱਲ ਸਹਾਰਨ।
ਸਿਵਿਆਂ ਦੀ ਅੱਗ ਲੈ ਸੀਨੇ ਅੰਦਰ,
ਰੋਕ ਕੇ ਭੁੱਖਾਂ ਗਲੇ ਤੋਂ ਹੇਠਾਂ,
ਹਿੱਕ ਨਾਲ ਲਾ ਪਲੇਠੇ ਬੱਚੇ,
ਜਿਹਨਾਂ ਕਦੇ ਮੁੜ ਸ਼ਾਮ ਨਹੀਂ ਤਕਣਾ,
ਸਤਿੰਦਰਾਂ ਨੇ ਮੁੜ ਸ਼ਹੂ ਨਹੀਂ ਤਕਣਾ।
ਯਕੀਨ ਦੇ ਬੇੜੇ ਠੇਲਕੇ ਨੇਣੀ,
ਹੰਝੂਆਂ ਦੇ ਸਾਗਰ ਤਰ ਲੈਣੇ,
ਬੁੱਢੇ ਬਾਪੂਆਂ ਅੰਦਰੋਂ ਅੰਦਰੀ,
ਸੀਨਿਆਂ ਵਿਚਲੇ ਮੱਥੇ ਤਰ ਲੈਣੇ।
ਉਲਾਰਕੇ ਬਾਹਾਂ ਵਿਰ ਉੱਚੀ ਕਹਿਣਾ,
ਉੱਠੋ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਈਓ ਉੱਠੋ,
ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀ ਲੋਕੋ ਉੱਠੋ,
ਬੁਰਫ਼ਾਗਰਦੀ ਦੇ ਕਾਲੇ ਮੂੰਹ ਤੇ,

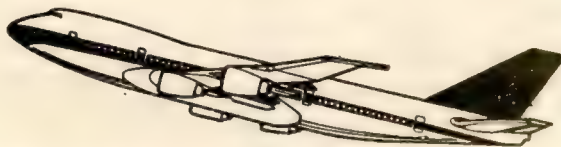
ਉੱਠੋ ਲੋਕੋ ਉੱਠੋ ਬੁਕੋ।
ਬਈਮਾਨ ਸੌਦਾਗਰ ਧੰਨੇ,
ਤੇ ਸਾਮਰਾਜੀ ਜੁੰਡੀ ਤੇ ਬੁਕੋ।
ਕਰਕੇ ਗਲੀ ਬਾਜ਼ਾਰੀ ਨੰਗੇ
ਸੰਸਾਰ ਭਰ ਦੇ ਵੇਰੀ ਨੂੰ ਕੁਟੋ।
ਜਬਰ ਜੁਲਮ ਦੀ ਬੋਹੜ ਪੁਰਾਣੀ,
ਪੁਟੋ ਇਸਨੂੰ ਜੜ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਪੁਟੋ।
ਪੁੱਤਰਾਂ, ਪਤੀਆਂ, ਵੀਰਾਂ ਵਾਲੇ,
ਸੀਨੇ ਅੰਦਰ ਸੱਲ ਸੰਭਾਲੀ,
ਵਿਰ ਵੀ ਜਿਹੜਾ ਨਾਅਰੇ ਮਾਰੇ,
ਨਾਲੇ ਉੱਚੀ ਬਾਂਹ ਉਲਾਰੇ,
ਉੱਚੀ ਉੱਚੀ ਪਿਆ ਪੁਕਾਰੇ,
“ਸ਼ਹੀਦੋ ਤੁਹਾਡੇ ਕਾਜ ਅਧੂਰੇ,
ਜਿੰਦੀੜੀਆਂ ਲਾ, ਕਰਾਂਗੇ ਪੂਰੇ
ਘੁੱਟੋ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਰੱਜ ਕੇ ਘੁੱਟੋ,
ਸੀਨੇ ਦੇ ਨਾਲ ਲਾ ਲਾ ਘੁੱਟੋ।
ਚੁੱਮੋ ਮੱਥੇ ਤੇ ਹੱਥ ਮਿਲਾਵੋ
ਅੱਖਾਂ ਵਿਚ ਪਾ ਅੱਖਾਂ ਘੁੱਟੋ।
ਜੋ ਵੀ ਕੋਈ ਇਹ ਤੱਕਣਾ ਚਾਹੇ,
ਦੇਸ਼ ਕੋਮ ਲਈ ਮਰਨਾ ਚਾਹੇ,
ਅੱਜ ਸਾਡੇ ਕੋਲੋਂ ਸਿਖਕੇ ਜਾਏ।
ਬਲਦੀ ਚਿਖਾ ਲੈ ਸੀਨੇ ਅੰਦਰ,
ਕਿੱਝ ਪਿਆ ਕੋਈ ਨਾਅਰੇ ਲਾਏ।
ਸੂਹੇ ਝੰਡਿਆਂ ਦੀ ਖੜਕੇ
ਗੀਤ ਇੰਕਲਾਬ ਦੇ ਗਾਉਂਦਾ ਜਾਏ।

ਹੁਣ ਤੁਸੀਂ ਵੈਨਕੂਵਰ-ਹਾਂਗਕਾਂਗ ਨਾਨ - ਸਟਾਪ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹੋ

ਭਾਰਤ, ਪਾਕਿਸਤਾਨ, ਚੀਨੀ ਲੰਡਨ, ਸ਼੍ਰੀ ਲੰਕਾ, ਡਿਜਨੀਟੈਂਡ, ਹਵਾਈ ਜਾਂ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਹੋਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਿੱਸੇ ਵਿਚ ਜਾਣ ਲਈ

ਘੱਟ ਤੋਂ ਘੱਟ ਕਿਰਾਏ

ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਲੰਡਨ ਰਾਹੀਂ ਜਾ ਰਹੇ ਹੋ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ 2 ਸੁਟਕੇਸ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਲਿਜਾ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਲੰਡਨ ਠਹਿਰ ਕੇ ਵੀ ਜਾਣਾ ਹੈ ਤਾਂ ਵੀ ਭਾਰ ਪੂਰਾ ਲਿਜਾ ਸਕਦੇ ਹੋ।

AUTHORIZED AGENTS FOR: • AIR CANADA • BRITISH AIRWAYS • CANADIAN PACIFIC AIRLINES • CATHAY PACIFIC AIRWAYS • THAI INTERNATIONAL AIRWAYS & OTHER MAJOR AIRLINES.

BAINS TRAVEL SERVICE

6364 Fraser Street,
Vancouver, B.C.
Ph. 324-2277

935 Marine Drive
Capilano Mall,
N. Vancouver

1710 Douglas St.
Victoria, B.C.
Ph. 386-6363

ਈਸਟ ਇੰਡੀਅਨ ਵਰਕਰਜ਼ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਆਫ ਕੈਨੇਡਾ

ਇੰਡੋ-ਕਨੇਡੀਅਨ ਟਾਈਮਜ਼ ਦੇ 22 ਜੁਲਾਈ 1988 ਦੇ ਅੰਕ ਦੇ ਸਫਾ 21 ਉੱਤੇ ਇਕ ਲੇਖ ਦੇ ਥੱਲੇ ਸੰਪਾਦਕੀ ਨੋਟ ਵਿਚ ਈਸਟ ਇੰਡੀਅਨ ਵਰਕਰਜ਼ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਸੰਬੰਧੀ ਜੋ ਸਾਥੀ ਅਮਰਜੀਤ ਸੂਰੀ ਹੋਰਾਂ ਵਾਰੇ ਫੁੱਟ ਪਾਉਣ ਦਾ ਬੇ-ਬੁਨਿਆਦ ਤੇ ਝੂਠਾ ਇਲਜ਼ਾਮ ਲਾਇਆ ਹੈ, ਅਸੀਂ ਉਸ ਦਾ ਖੰਡਨ ਕਰਦੇ ਹਾਂ।

ਇਹ ਲੋਕ ਅਸਲੀਅਤ ਨੂੰ ਲਕੋਣ ਲਈ, ਤੱਥ ਮਰੋੜ ਕੇ ਅਤੇ ਗਲਤ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਈਸਟ ਇੰਡੀਅਨ ਵਰਕਰਜ਼ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਨਾਮ ਮਾਤਰ ਰਹਿ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਅਤੇ ਫੁੱਟ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੈ। ਇਹ ਸਭ ਝੂਠਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਇਸ ਬਰੋਡ ਤੇ ਲੋਕ ਜਥੇਬੰਦੀ ਨੂੰ ਬਦਨਾਮ ਤੇ ਕਮਜ਼ੋਰ ਕਰਨ ਦਾ ਇਕ ਅਸਫਲ ਯਤਨ ਤੇ ਗਲਤ ਸੋਚ ਹੈ। ਇਹ ਜਥੇਬੰਦੀ ਅੱਗੇ ਨਾਲੋਂ ਕਿਤੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਨਿੱਗਰ ਤੇ ਵਧੀ ਫੁੱਲੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਏਕਤਾ ਤੇ ਸਹੀ ਸੋਧ ਦੇ ਸਦਕੇ ਹੀ ਕਈ ਅਹਿਮ ਕੰਮਾਂ ਤੇ ਪਹਿਲ ਕਦਮ ਹੋਈ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਕੁਝ ਕੁ ਮਸਲਿਆਂ ਤੇ ਸਫਲਤਾ ਵਲ ਵਧੀ ਹੈ।

ਇਹ ਇਸ ਦੀ ਸਹੀ ਸੋਧ ਅਤੇ ਇਕਮੁੱਠਤਾ (ਜਿਸ ਵਿਚ ਹਰ ਮੈਂਬਰ ਨੇ ਠੋਸ ਹਿੱਸਾ ਪਾਇਆ) ਦਾ ਹੀ ਨਤੀਜਾ ਹੈ ਕਿ ਵੈਨਕੂਵਰ ਦੇ ਘਰਾਂ ਅਤੇ ਬੇਸਮੇਂਟਾਂ ਦੇ ਸਵਾਲ ਤੇ ਇਸ ਜਥੇਬੰਦੀ ਨੇ ਵੱਡੇ ਹਾਲਾਂ (1986-87 ਵਿਚ) ਵਿਚ ਤਿੰਨ ਭਰਵੀਆਂ ਮੀਟਿੰਗਾਂ ਕੀਤੀਆਂ। ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਜ਼ਬਰਦਸਤ ਹੁੰਗਾਰਾ ਭਰਿਆ ਤੇ ਸਾਥ ਦਿੱਤਾ। ਅਤੇ ਵੈਨਕੂਵਰ ਦੀ ਸਿਟੀ ਕੌਂਸਲ ਨੂੰ ਮੁੜ ਸੋਚਣਾ ਪਿਆ ਅਤੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਲਈ ਬੇਸਮੇਂਟਾਂ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕੀਤਾ। ਛੇਤੀ ਹੀ ਇਸ ਵਾਰੇ ਵੈਨਕੂਵਰ ਕੌਂਸਲ ਸਾਰੇ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿਚ ਕਰਨ ਵਾਰੇ ਦੱਸੇਗੀ। ਇਸ ਹੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਿਰਾਏ ਤੇ ਦੇਣ ਲਈ (ਬੇਸਮੇਂਟਾਂ) ਵਾਰੇ ਭੀ ਗਲ ਚੱਲ ਰਹੀ ਹੈ। ਜੁਆਇਸ ਏਗੀਏ ਵਿਚ ਅੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਵਿਚ ਕਿਰਾਏ ਲਈ ਬੇਸਮੇਂਟਾਂ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਕਰਾਉਣ ਵਿਚ ਭੀ ਇਸ ਨੇ ਯੋਗ ਹਿੱਸਾ ਪਾਇਆ।

ਇਮੀਗਰੇਸ਼ਨ ਤੇ ਖਾਸ ਕਰ ਰਿਫੀਊਜ਼ੀਆਂ ਦੇ ਮਸਲੇ ਉੱਤੇ (ਬਿਲ ਸੀ-55 ਅਤੇ ਸੀ-84) ਅਤੇ ਦੁਆਈਆਂ ਦੇ ਪੋਟੈਂਟੀ ਬਾਰੇ ਭੀ ਮੋਬਰਲੀ ਹਾਲ ਵਿਚ ਮੀਟਿੰਗ ਕੀਤੀ। ਸ਼ਹੀਦੇ-ਆਜ਼ਮ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਦਿਵਸ ਭੀ ਹਾਲ ਵਿਚ ਧੂਮ ਧਾਮ ਨਾਲ ਮਨਾਇਆ। ਇਸ ਹੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਿਲੀਅਮਜ਼ਲੋਕ ਵਿਚ ਭੀ ਹਰ ਸਾਲ ਵੱਡੇ ਹਾਲ ਵਿਚ ਜਲਸੇ ਕਰਕੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਅਖੰਡਤਾ ਤੇ ਭਰਾਤਰੀ ਭਾਵ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਇਮੀਗਰੇਸ਼ਨ ਤੇ ਕਨੇਡੀਅਨ ਆਰਥਕਤਾ ਤਕ ਖੁਲੇਆਮ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਲਿਆਂਦੇ। 15 ਮਈ 1988 ਨੂੰ ਨਿਊਟਨ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਸੈਂਟਰ ਸਹੀ ਦੇ ਹਾਲ ਵਿਚ ਮੀਟਿੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਿਸ ਵਿਚ ਭਾਰਤੀ ਅਖੰਡਤਾ ਭਰਾਤਰੀ ਸਦਭਾਵਨਾ ਅਤੇ ਕੈਨੇਡਾ-ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਫਰੀ ਟਰੇਡ ਤੇ ਚਰਚਾ ਹੋਈ।

ਇਹ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਜਥੇਬੰਦੀ ਲੋਕਾਂ ਵਿਚ ਖੁਲੇਆਮ ਵਿਚਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਪਬਲਿਕ ਮੀਟਿੰਗਾਂ, ਐਕਸਟੇਂਡਿਡ ਮੀਟਿੰਗਾਂ ਕਰਕੇ ਹੀ ਸਫਲ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਤੇ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਜਥੇਬੰਦੀ ਨੇ ਫਾਰਮ ਵਰਕਰਜ਼ ਦੀ ਮੱਦਦ ਕਰਨ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਮਈ ਦਿਵਸ ਅਤੇ ਅਮਨ ਮਾਰਚਾਂ ਵਿਚ ਸਰਗਰਮ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਤੇ ਹੋਈਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਲੋਕਾਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਲਈ 'ਲੋਕਤਾ' 'ਕੈਨੇਡਾ ਦਰਪਣ' ਵਿਚ ਲਿਖਿਆ ਤੇ ਰੀਪੋਰਟਾਂ ਛਾਪੀਆਂ ਹਨ। ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਮੀਡੀਏ ਵਿਚ ਭੀ ਕਾਫੀ ਆਉਂਦਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ 'ਸਨ' ਤੇ 'ਪ੍ਰੋਵੈਂਸ' ਅਖਬਾਰਾਂ ਅਤੇ ਟੀ. ਵੀ. ਤੇ ਰੇਡੀਓ ਉੱਤੇ। ਇਸ ਜਥੇਬੰਦੀ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਲਿਜਾਣ, ਵਧਾਉਣ ਅਤੇ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਵਿਚ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਹੱਥ ਹੈ ਹੀ ਕਿਉਂਕਿ ਲੋਕ ਹੀ ਤਾਂ ਜਥੇਬੰਦੀ ਦੀ ਜਿੰਦ ਜਾਨ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਪਰ ਨਾਲ ਹੀ ਇਸ ਦੀ ਕਮੇਟੀ, ਅਹੁਦੇਦਾਰਾਂ ਤੇ ਸਰਗਰਮ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੇ ਠੋਸ ਸਰਗਰਮ ਹਿੱਸਾ ਪਾਇਆ

BHARTI ART JEWELLERS

6324, Main Street, At 49 Ave.
Vancouver B.C. Canada V5X-3G9
3278711 R. 8795610

ਅਸੀਂ ਈਸਟ ਇੰਡੀਅਨ ਗਹਿਣੇ ਬਣਾਉਣ ਵਿੱਚ ਮਾਹਿਰ ਤੇ ਕਰਾਫਟਵੇਅਰ, ਓਰੀਐਂਟਲ, ਚਾਂਦੀ-ਸੋਨੇ ਦੇ ਗਹਿਣਿਆਂ ਦੀ ਮੁਰੰਮਤ ਵੀ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। ਕੰਨਾ ਤੇ ਨੱਕ ਲਈ ਪਿਨਜ਼ ਵੀ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਾਂ।

13979-16TH AVE.
IN THE NICHOL PLAZA

DELIVERY AFTER

4:30 p.m.

CALL 531-2772

Star Drywall

Construction Co. Ltd.

- Complete Drywall Service
- Guaranteed Work
- Free Estimates

Sahib or Nake

Ph. (604) 589-4830

P.O. BOX 639

SURREY, B.C. V3T 5L9

ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਸਭ ਦੀ ਇਕਸੁਰਤਾ ਤੇ ਇਕਮੁੱਠਤਾ ਨੇ ਹੀ ਹੋਈਆਂ ਸਭ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਚਲਾਇਆ ਅਤੇ ਲੋਕ ਮਸਲਿਆਂ ਤੇ ਜਦੋਂ ਜਹਿਦ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਤੋਰਿਆ।

ਸੇ ਜਿਹੜੇ ਲੋਕ ਇਹ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇਹਨਾਂ ਵਿਚ ਫੁੱਟ ਹੈ ਜਾਂ ਜੋ ਫੁੱਟ ਪਾਉਣ ਦਾ ਯਤਨ ਕਰਦੇ ਜਾਂ ਸੋਚ ਰਖਦੇ ਹਨ, ਉਹ ਸਫਲ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੇ। ਸਭ ਸਾਥੀ ਬਾਹਰਲੀਆਂ ਚਾਲਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਦੇ ਹਨ। ਸੇ ਦੁਬਾਰਾ ਫੇਰ ਦਸ ਦੇਈਏ ਕਿ ਈਸਟ ਇੰਡੀਅਨ ਵਰਕਰਜ਼ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਵਰਕਰ ਇਕਮੁੱਠ ਹਨ ਅਤੇ ਹਰ ਯੋਗ ਢੰਗ ਨਾਲ ਇਸ ਦੀ ਸਫਲਤਾ ਤੇ ਵਧੇ ਲਈ ਹਿੱਸਾ ਪਾ ਰਹੇ ਹਨ।

ਵਲੋਂ : ਈਸਟ ਇੰਡੀਅਨ ਵਰਕਰਜ਼ ਐਸੋ: ਆਫ ਕੈਨੇਡਾ

“ਹਕੀਕਤ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਹਥਿਆਰਬੰਦ ਦਹਿਸ਼ਤਪਸੰਦ ਬਰਤਾਨਵੀ ਧਰਤੀ ਤੋਂ ਦੀਦਾ ਦਲੇਰੀ ਨਾਲ ਹਿੰਦ-ਵਿਰੋਧੀ ਦਹਿਸ਼ਤਗਰਦ ਸਰਗਰਮੀਆਂ ਜਾਰੀ ਰਖ ਰਹੇ ਹਨ।”

ਦੇਨਿਕ ਨੇ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਰਹਿ ਰਹੇ ਇਕ ਹੋਰ ਅਖੱਤੀ ਖਾਲਿਸਤਾਨੀ ਆਗੂ ਜੀ. ਐਸ. ਦਿਲੋਂ ਦੇ ਬਿਆਨ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਵਿਚ ਦਿਲੋਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਅੱਤਵਾਦੀ ਆਗੂ ਹਿੰਦ ਵਿਚ ਸਿਰਲਖ ਦਸਤੇ ਸਮਗਲ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਜਿਹੜੇ ਦਹਿਸ਼ਤ ਤੇ ਸਾਬੋਤਾਜ ਦੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਕਰਦੇ ਹਨ ਤੇ ਵਾਰਦਾਤਾਂ ਲਈ ਹਥਿਆਰਾਂ ਦੀ ਖਰੀਦ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਅਖੱਤੀ ਸਿਰਲਖ ਦਸਤੇ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਕਰਲ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ, ਬੰਬ ਧਮਾਕੇ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਲੋਕ ਸਹਿਮ ਦਾ ਮਾਹੌਲ ਪੈਦਾ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਅਖਬਾਰ ਨੇ ਲਿਖਿਆ ਹੈ, “ਦਿਲੋਂ ਬੜਾ ਘਿਰਣਾ-ਜਨਕ ਵਿਅਕਤੀ ਹੈ ਤੇ ਬਹੁਤੀ ਅਹਿਮੀਅਤ ਨਹੀਂ ਰਖਦਾ। ਜਿਹੜੇ ਲੋਕ ਅਸਲ ਕਰਤਾ ਧਰਤਾ ਹਨ, ਉਹਨਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਅੱਗੇ ਰਖਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ।”

ਅਖਬਾਰ ਨੇ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਮਰੀਕਾ, ਬਰਤਾਨੀਆ, ਕੈਨੇਡਾ, ਪਛਮੀ ਜਰਮਨੀ ਤੇ ਹੋਰ ਪਛਮੀ ਦੇਸ਼, ਜਿਹਨਾਂ ਦਹਿਸ਼ਤਗਰਦਾਂ ਨੂੰ ਪਨਾਹ ਦੇ ਰਖੀ ਹੈ, ਉਹ ਬਹੁਤੀ ਜਾਂ ਬਹੁਤੀ ਹਦ ਤਕ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਦੁਖਾਂਤ ਦੇ ਜਾਣੇ ਜਾਂ ਅਣਜਾਣੇ ਸਹਿ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਬਣੇ ਹੋਏ ਹਨ।

ਸੋਵੀਅਤ ਅਖਬਾਰ ਨੇ ਸਾਮਰਾਜੀ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀਆਂ ਭਾਰਤ ਵਿਰੋਧੀ ਸਾਜਿਸ਼ਾਂ ਤੇ ਚਾਲਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਜੋ ਕੁਝ ਵੀ ਕਿਹਾ ਹੈ ਉਹ ਇਕ ਨੰਗਾ ਚਿੱਟਾ ਸੱਚ ਹੈ।

ਸੋਵੀਅਤ ਯੂਨੀਅਨ ਦੇ ਅਖਬਾਰ ਦੀ ਇਹ ਟਿਪਣੀ ਉਸ ਸਮੇਂ ਸੰਸਾਰ ਦੀ ਜਨਤਾ ਸਾਹਮਣੇ ਆਈ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿ ਭਾਰਤ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਸ੍ਰੀ ਰਾਜੀਵ ਗਾਂਧੀ ਆਪਣੇ ਬੇਬੇਸ਼ੀ

ਦੌਰੇ ਸਮੇਂ ਖੁਲ੍ਹੇ ਆਮ ਇਹ ਆਖ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਦਹਿਸ਼ਤਗਰਦਾਂ ਨੂੰ ਹਰ ਢੰਗ ਨਾਲ ਮਦਦ ਅਤੇ ਹੱਛਾ-ਬੇਰੀ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਅੱਤਵਾਦੀ-ਵੱਖਵਾਦੀ ਲਹਿਰ ਨੂੰ ਸਾਮਰਾਜੀ ਮਦਦ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਭਾਵੇਂ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਰਾਜੀਵ ਗਾਂਧੀ ਕੁਝ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਖਾਮੋਸ਼ ਹਨ ਪਰ ਸਮਝਣ ਵਾਲੇ ਸਮਝ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਿਧਰ ਹੈ।

ਲੋੜ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜਿਥੇ ਅੱਤਵਾਦੀ-ਵੱਖਵਾਦੀ ਤੱਤਾਂ ਨੂੰ ਸਾਮਰਾਜੀ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਜੋਂ ਨੰਗਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਉਥੇ ਨਾਲ ਹੀ ਨਾਲ ਸਾਮਰਾਜੀ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਲੋਂ ਅੱਤਵਾਦੀ-ਵੱਖਵਾਦੀ ਲਹਿਰ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰਨ ਅਤੇ ਆਪੋ ਆਪਣੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਅੰਦਰ ਖਾਲਿਸਤਾਨੀ ਤੱਤਾਂ ਨੂੰ ਪਲੱਸਣ ਦੀ ਵੀ ਫਟਕੇ ਨਿੰਦਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ।

ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਹੀ ਫਹੀਂ ਸਗੋਂ ਦੇਸ਼ ਅੰਦਰ ਚਲ ਰਹੀਆਂ ਹੋਰ ਅੱਤਵਾਦੀ-ਵੱਖਵਾਦੀ ਲਹਿਰਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰਨ ਕਰਕੇ ਸਾਮਰਾਜੀ ਦੇਸ਼, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਰਕੇ ਅਮਰੀਕੀ ਸਾਮਰਾਜ, ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨੰਗੇ ਹੋ ਚੁਕੇ ਹਨ। ਪਰ ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਅੰਦਰ ਕੁਝ ਸਿਆਸੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਹਾਲੇ ਤਕ ਵੀ ਸਾਮਰਾਜੀ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਸੋਹਲੇ ਗਾਉਣੇ ਨਹੀਂ ਹਟਦੀਆਂ।

ਆਖਰ ਕੀ ਕਾਰਨ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸਿਆਸੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਰੁਧ ਉਸ ਸਮੇਂ ਵੀ ਮੂੰਹ ਖੋਲ੍ਹਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਜਦੋਂ ਕਿ ਇਸ ਵਲੋਂ ਨੰਗਾ ਚਿੱਟਾ ਭਾਰਤ ਵਿਰੋਧੀ ਰੋਲ ਅਦਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਸਮਾਂ ਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤ ਦੇ ਦੇਸ਼ਤਾਂ ਅਤੇ ਮਿੱਤਰਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲਿਹਾਜ਼ ਨਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਜਿਹੜੀਆਂ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਦਹਿ-ਦੇਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਪੂਰੀ ਵਾਹ ਲਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ।

‘ਪੈਸੇ!’ ਉਸ ਨੇ ਕਾਹਲੀ ਭਾਲ ਆਪਣੀ ਪੈਂਟ ਦੀ ਜੇਬ ‘ਚ ਚੌਥਾ ਪਾਉਂਦਿਆਂ ਕਿਹਾ।

ਪਲਾਂ-ਫਿਟਾਂ ‘ਚ ਹੀ ਉਸਦਾ ਚੌਥਾ ਪੈਂਟ ਦੀਆਂ ਅਤੇ ਕਮੀਸ਼ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਜੇਬਾਂ ‘ਚ ਘੁੰਮ ਗਿਆ।

‘ਪਿੰਡੋ’ ਜਾਂ ਕੇ ਬੇਤੇ ਜਿਹੇ ਦਿਨਾਂ ਰਕ ਬੋਜ ਚਿਆਂਗ’, ਇਕ ਵਾਰ ਵੇਰ ਮੈਂ ਰਰਲਾ ਜਿਹਾ ਕਰਦਿਆਂ ਬੋਲਿਆ।

ਦੋ ਕੁ ਪਲ ਉਹ ਮੇਰੀ ਗਲ ਸੁਣ ਕੁਝ ਸੋਚਦਾ ਰਿਹਾ।

‘ਯਾਰ, ਤੂੰ ਸਚੇਰੇ ਕਿਉਂ ਨਾ ਕਿਹਾ ਮੈਨੂੰ। ਬਚੇਰੇ ਪੈਸੇ ਸੀ ਮੇਰੇ ਕੋਤ।’ ਉਹ

ਦਿਆਂ ਕਿਹਾ।

ਅੱਠਾ ਚਾਨਣ ਹੁੰਦੇ ਹੋਏ ਵੀ ਮੈਨੂੰ ਸਾਰਾ ਆਲਾ ਦੁਆਲਾ ਹਨੇਰਾ ਹਨੇਰਾ ਲਗ ਰਿਹਾ ਸੀ।

ਮੈਂ ਸਾਹਮਣੇ ਖੜੇ, ਚੋਹਰੇ ਵਲ ਬੜੇ ਹੀ ਗਹੁ ਨਾਲ ਦੇਖ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਅੱਖਾਂ ਤੇ ਬੜਾ ਹੀ ਚੋਰ ਪਾਉਣ ਤੇ ਮੈਨੂੰ ਲਗਿਆ, ਜਿਵੇਂ ਮੇਰੇ ਸਾਹਮਣੇ ਦੋਵੇਂ ਨਹੀਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਹੀ ਖੜਾ ਹੋਵੇ।

‘ਏਹ ਮੈਂ ਬੀਹਨੂੰ ਪੁਛ ਬੈਠਾ?’ ਸਾਹਮਣੇ ਖੜੇ ਚੋਹਰੇ ਆਂਦਮੀ ਨੂੰ ਦੇਖ ਦੇਖ ਮੈਂ ਬਰਮ ਨਾਲ ਪਣੇ ਆਪਣੀ ਹੱਦਾ ਜਾਂ ਰਿਹਾ ਸੀ।

‘ਮਰ ਕਰਨਾ ਮੈਂ ਬੇਨੂੰ ਗਲਤੀ ਨਾਲ ਆਖ ਬੈਠਾ, ਮੈਂ ਤਾਂ ਸੋਚਿਆ ਸੀ ਉਸੀ ਦੇਵ ਹੀ ਹੈ, ਮੇਰੇ ਦੇਸ਼ਤਾਂ।’ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਹਿੰਦਿਆਂ ਮੈਨੂੰ ਖੰਘ ਦਾ ਅਸਿਹਾ ਹੁੱਥ ਛਿੜਿਆ ਕਿ ਮੈਂ ਛਾਤੀ ਵਥ ਵੀਜੇ ਹੀ ਬੈਠ ਗਿਆ।

‘ਤੂੰਜੇ ਬੈਠਿਆਂ ਮੈਨੂੰ ਲਗਿਆ ਜਿਵੇਂ ਛਾਤੀ ਤਾਂ ਹੁਣ ਦਰਦ ਨਾਲ ਹੀ ਫਟ ਜਾਏਗੀ।’

dhannu printing co. ltd.

ਧੰਨੂ ਪ੍ਰਿੰਟਿੰਗ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਿਟਿਡ:

ਵਿਆਹ ਸ਼ਾਦੀਆਂ ਦੇ ਕਾਰਡ ਅਤੇ ਹਰ ਕਿਸਮ ਦੀ ਪ੍ਰਿੰਟਿੰਗ ਲਈ ਫੋਨ ਕਰੋ ਜਾਂ ਦਰਸ਼ਨ ਦਿਓ

ਭਾਰਤ ਤੋਂ ਆਏ ਨਵੇਂ ਨਵੇਂ ਡੀਜ਼ਾਈਨਾਂ ਅਤੇ ਰੰਗਾਂ ਵਿਚੋਂ ਆ ਕੇ ਆਪਣੀ ਮਨਪਸੰਦ

ਦੇ ਕਾਰਡ ਪਸੰਦ ਕਰੋ

ਵਾਜਬ ਕੀਮਤਾਂ — ਵਧੀਆ ਕੁਆਲਿਟੀ
“FOR ALL YOUR PRINTING NEEDS”

Ph. Bus. 585-2004

Res. 585-7916

10281 - 133A St., SURREY, B.C. V3T 4A1

ਉਹ ਨਹੀਂ ਕਹਾਣੀ ਨਛੱਤਰ

ਬੱਸ ਮੈਨੂੰ ਪਿੰਡ ਦੇ ਟੋਟੇ ਤੇ ਲਾਹਾ ਕੇ ਅੱਗੇ ਦੂਰ ਪਈ। ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਦੋ ਤਿੰਨ ਸਾਥੀਆਂ ਹੋਰ ਵੀ ਉਤਰੀਆਂ ਪਰ ਉਹ ਬਾਇਬ ਕਾਹਲੀ 'ਚ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਤੋੜ-ਤੋੜ ਕਦਮ ਪੁੱਟਦੀਆਂ। ਮੈਨੂੰ ਸਭ ਕੰਦੇ ਖੜੇ ਨੂੰ ਹੀ ਛੱਡ ਕਾਫੀ ਅੱਗੇ ਨਿਕਲ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਮੈਂ ਸਭ ਤੋਂ ਲੰਬੇ ਪਿੰਡ ਤੱਕ ਪਿੱਛੇ ਪਏ ਮੀਲ ਕੁਝ ਪਹਿਲੇ ਦੂਰ ਰੱਕ ਨਿਗਾਹ ਸੁੱਟੀ। ਭਾਵੇਂ ਆਖਣ ਦਾ ਸੂਰਜ ਠੰਢਾ ਪੈਂਦਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ ਪਰ ਮੈਨੂੰ ਸਭ ਕੰਦੇ ਲਾਗਲੀ ਟਾਹਲੀ ਹੇਠ ਖੜੇ ਨੂੰ ਧੁੱਪ 'ਚ ਇਕ ਪੋਰ ਪੁੱਟਣਾ ਵੀ ਮੁਹਾਲ ਹੋ ਗਿਆ। ਲੱਗਿਆ। ਮੈਂ ਲਾਗੇ ਹੀ ਲੱਗੇ ਨਲਕੇ ਤੋਂ ਦੋ ਚੁਲੀਆਂ ਪਾਣੀ ਪੀਤਾ ਅਤੇ ਅੱਖਾਂ ਤੇ ਠੰਢੇ ਪਾਣੀ ਦੇ ਛਿੱਟੇ ਮਾਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੌਲੀ ਹੌਲੀ ਕਦਮ ਪੁੱਟਦਾ ਪਿੰਡ ਵੱਲ ਨੂੰ ਦੂਰ ਪਿਆ।

ਮੈਂ ਅਜੇ ਕੁਝ ਹੀ ਦੂਰ ਗਿਆ ਹੋਵਾਂਗਾ ਕਿ ਟੋਟੇ 'ਚੋਂ ਨਿਕਲ ਕੇ ਪਿੰਡ ਵੱਲ ਨੂੰ ਭੱਜੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਮੱਥਾਂ ਮੇਰੇ ਲਾਗੇ ਦੀ ਦਗ਼ਤ ਦਗ਼ਤ ਕਰਦੀਆਂ ਲੰਘ ਗਈਆਂ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖੁਰਾਂ ਨਾਲ ਉੱਡੀ ਭੱਸੀ ਕਾਰਨ ਮੈਨੂੰ ਸਾਹ ਲੈਣਾ ਔਖਾ ਔਖਾ ਜਾਪਿਆ। ਉਸ ਪਲ ਮੈਨੂੰ ਖੰਘ ਦਾ ਇਕ ਅਜਿਹਾ ਲੰਬਾ ਹੁੱਥ ਛਿੜਿਆ ਕਿ ਮੇਰਾ ਮੱਥਾ ਮੁੜਕੇ ਮੁੜਕੀ ਹੋ ਗਿਆ। ਮੈਂ ਛਾਬੀ ਫੜ ਦੇ ਕੁ ਪਲ ਪਹਿਲੇ ਇਕ ਪਾਸੇ ਜਿਹੇ ਹੋ ਬੈਠ ਗਿਆ।

ਬੈਠੇ ਬੈਠੇ ਮੈਂ ਪਿੰਡ ਦੇ ਘਰਾਂ ਵੱਲ ਬੜੀ ਹੀ ਹਸਰਤ ਨਾਲ ਦੇਖਿਆ। ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਮੇਰਾ ਪਿੰਡ ਨਹੀਂ ਸੀ ਪਰ ਫੇਰ ਵੀ ਮੈਨੂੰ ਇਹ ਆਪਣਾ ਆਪਣਾ ਲੱਗ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਹੁਣ ਤਾਂ ਜਿਵੇਂ ਮੁੱਢਤਾਂ ਹੀ ਹੋ ਗਈਆਂ ਸਨ, ਇਸ ਪਿੰਡ ਆਇਆ। ਅੱਜ ਵੀ ਪਿੰਡੇ ਹਸਪਤਾਲ ਆਇਆ ਸੀ ਪਰ ਉਥੇ ਹੀ ਸਾਰਾ ਚਿਨ ਧੜੇ ਖਾਇਆ ਲੰਘ ਗਿਆ ਅਤੇ ਕੱਲ੍ਹ ਫੇਰ ਆਉਣਾ ਪੈਣਾ ਸੀ। ਦੇਵ ਦਾ ਪਿੰਡ ਲਾਗੇ ਹੀ ਹੋਣ ਬਰਨ ਮੈਂ ਦਿਹਰ ਹੀ ਆ ਗਿਆ।

ਸੋਚਿਆ ਇਥੋਂ ਸਢੇਰੇ ਜਲਦੀ ਹੀ ਹਸਪਤਾਲ ਪਹੁੰਚ ਜਾਵਾਂਗਾ।

ਬੈਠੇ ਬੈਠੇ ਮੇਰੀ ਨਿਗਾਹ ਦੂਸਰੇ ਹੱਥ 'ਚ ਵਢੇ ਝਲੇ ਰੇ ਪਈ, ਜਿਸ ਦੇ ਮੂੰਹ 'ਚੋਂ ਪੀਲੇ ਕਾਗਜ਼ਾਂ 'ਚ ਡਿਪਟੇ ਔਰਸ-ਰੇ ਬਾਹਰ ਨੂੰ ਬਾਕ ਰਹੇ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਰਸ਼ ਮੇਰੇ ਵੱਲ ਦੇਖਦਿਆਂ

ਮੈਨੂੰ ਲੱਗਿਆ, ਜਿਥੇ ਮੇਰੀ ਡਾਡੀ ਅੰਦਰਲਾ ਦਰਦ ਕੁਝ ਹੋਰ ਵਧ ਗਿਆ ਹੋਵੇ।

‘ਬੜਾ ਲੱਛਾ ਬੰਦਾ ਸੀ ਦੇਵ! ਮੇਰੇ ਸਾਹ 'ਚ ਸਾਹ ਲੈਂਦਾ ਸੀ।’ ਮੈਂ ਹੱਥ 'ਚ ਫੜ ਉਠਦਿਆਂ ਆਪਣੇ ਅਪਣੇ ਹੀ ਕਿਹਾ।

‘ਸੀ ਨਹੀਂ’ ਹੁਣ ਵੀ ਹੀ, ਝੱਟ ਹੀ ਮੈਂ ਅਪਣੀ ਗਲਤੀ ਨੂੰ ਠੀਕ ਕਰਦਾ ਹੋਣੀ ਹੌਲੀ ਪਿੰਡ ਵੱਲ ਨੂੰ ਵਧਣ ਲੱਗਿਆ।

ਸੁਲੱਠੇ ਨਿਕਲ ਗਲਜ਼ 'ਚ ਅਸੀਂ ਇਕੱਠੇ ਹੀ ਹੀ ਚਾਖਲ ਹੋਏ ਸੀ। ਉਥੇ ਤੋਂ ਹੀ ਮੈਂ ਉਹਦੇ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਆ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਆਪਣੇ ਅੱਖੜ ਸੁਭਾਅ ਅਤੇ ਗਲਤ ਨੂੰ ਗਲਤ ਤੇ ਠੀਕ ਨੂੰ ਆਖਣ ਕਾਰਨ ਉਹ ਬਾਲਜ ਦੇ ਸਰੇ ਮੁੰਡੇ ਕੁਤੀਆਂ ਦੇ ਮਨਾਂ ਤੇ ਛਾਇਆ ਪਿਆ ਸੀ। ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਦੀਆਂ ਇਕ ਦੋ ਗਲਤ ਗੱਲਾਂ ਕਾਰਨ ਉਹ ਦਫਤਰ 'ਚ ਹੀ ਦਿਹਰੇ ਨਾਲ ‘ਤੁੱਝ’ ‘ਮੈਂ ਮੈਂ’ ਹੋ ਭਿਆ ਸੀ। ਪ੍ਰਕਾਹ ਉਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਲਾਟੀਕੀਨ ਦੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਰਦਾ।

ਇਸੇ ਕਰਕੇ ਹੀ ਉਸ ਨੂੰ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨਬੇਬੰਦੀ ਦਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਚੁਣ ਲਿਆ ਗਿਆ। ਬਾਲਜ 'ਚ ਉਹੀ ਹਰ ਗਲਤ ਗੱਲ ਵਿਰਧ ਉਹ ਅਤ ਖਲੋਂਦਾ ਸੀ। ਹਰ ਜਾਸੇ ਜਲੂਸ ਜਾ ਹਤਤਾਲ 'ਚ ਉਹ ਸਭ ਨਾਲੋਂ ਅੱਗੇ ਹੁੰਦਾ। ਮੈਂ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ

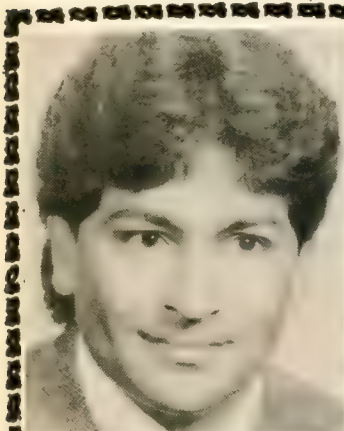
ਇਨ੍ਹਾਂ 'ਚ ਉਹਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਹੁੰਦਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਮੇਰੀ ਵੀ ਬਾਬੀ ਪੁੱਛ-ਏਸ ਹੋਣ ਲੱਗ ਪਈ ਸੀ।

ਬਾਲਜ ਤਾਂ ਰਿਹਾ ਇਕ ਪਾਸੇ, ਉਹ ਤਾਂ ਪਿੰਡ 'ਚ ਵੀ ਕਿਸੇ ਨਾਲ ਧੱਤਾ ਹੁੰਦਾ ਸਹਿਣ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਰ ਸਕਦਾ। ਉਸ ਨੇ ਤਾਂ ਇਕ ਘਰ ਪਿੰਡ ਦੇ ਦੋ ਬੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਅਗਮ ਦੇ ਨਜ਼ਾਇਬ ਬੇਸ 'ਚ ਫਸਾਉਣ ਆਏ ਬਣੇਦਾਰ ਨੂੰ ਸਾਰੇ ਪਿੰਡ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਉਹ ਬਾਤ ਪਾਈ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਦੇਖਦੇ ਹੀ ਰਹਿ ਗਿਆ ਸੀ, ਕਤ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਸਕਿਆ।

ਇਲ ਤਾਂ ਮੇਰਾ ਵੀ ਕਰਦਾ ਸੀ ਕਿ ਮੈਂ ਵੀ ਬੀ. ਏ. ਦੇ ਅਖਰੀ ਸਾਲ ਤੱਕ ਉਹਦੇ ਨਾਲ ਰਹਾਂ ਪਰ ਘਰ ਦੇ ਹਾਲਾਤ ਹੀ ਕੁਝ ਅਜਿਹੇ ਸਨ ਕਿ ਮੈਨੂੰ ਪੜ੍ਹਾਈ ਵਿਚੋਂ ਹੀ ਛੱਡਣੀ ਪੈ ਗਈ। ਸਰਕਾਰੀ ਨੌਕਰੀ ਤਾਂ ਅੰਨੀ ਜਲਦੀ

ਮਿਲਣੀ ਬੜੀ ਔਖੀ ਸੀ, ਪਰ ਭੱਜ ਦੋਤ ਕਰਨ ਤੇ ਲੁਧਿਆਣੇ ਨਿਕਲ-ਪਾਲਥ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਾਰਖਾਨੇ 'ਚ ਮੈਨੂੰ ਇਕ ਮਾੜੀ ਜਿਹੀ ਨੌਕਰੀ ਮਿਲ ਗਈ। ਮੈਂ ਏਸੇ ਤੇ ਹੀ ਸਥਰ ਕਰ ਲਿਆ ਸੀ।

ਸਾਰਾ ਸਾਰਾ ਦਿਨ ਰੋਤ ਅਤੇ ਲੋਹੇ ਦੀ ਗੂੜ ਉੱਡ ਉੱਡ ਸਾਡੇ ਚਿਹਰਿਆਂ ਤੇ ਅਤੇ ਸਹਾ ਦੁਆਰਾ ਸਾਡੀਆਂ ਛਾਤੀਆਂ ਅੰਦਰ ਜੰਮਦੀ ਰਹਿੰਦੀ। ਉਥੇ ਜੁਆਨੀ ਦਾ ਜੋਬ ਸੀ। ਇਹੋ ਜਿਹੀਆਂ ਨਿੱਕੀਆਂ ਨਿੱਕੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਵੱਲ ਘੱਟ ਵੀ ਧਿਆਨ ਜਾਂਦਾ ਸੀ, ਪਰ ਦੋ ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਬੀਰਣ ਤੇ ਰਾਤ ਨੂੰ ਪਿਆ ਕਦੇ ਕਦੇ ਮੈਨੂੰ ਆਪਣੀ ਛਾਤੀ 'ਚ ਮੱਠਾ ਮੱਠ ਦਰਦ ਜਿਹਾ ਮਹਿਸੂਸ ਹੋਣ ਲੱਗਿਆ। ਬਾਅਦ 'ਚ ਰਾ ਕਦੇ ਕਦੇ ਖੰਘ ਦਾ ਹੁੱਥ ਵੀ ਡਿਰਨ ਲਗ ਪਿਆ। ਪਹਿਲਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਤਾਂ ਮੈਂ ਕੁਝ ਗੋਲਿਆਂ ਹੀ ਨਾ ਪਰ ਜਦੋਂ ਦਰਦ ਲਗਾਰਾਗ ਵਧਦਾ ਹੀ ਗਿਆ ਅਤੇ ਸਰੀਰ ਟੁੱਟਿਆ ਟੁੱਟਿਆ ਜਿਹਾ ਰਹਿਣ ਲੱਗ

ਗੁਰਜੀਤ ਬਾਵਾ ਚੌਫ਼ਰ

WESTMINSTER

FOR BEST DEAL & BEST SERVICE

12th. STREET AT QUEENS AVE., NEW WESTMINSTER, B.C.

BUS. 521-7731 PAGER 687-1985 #5531

ਆਪ ਨਵੀਂ ਜਾਂ ਪੁਰਾਣੀ ਕਾਰ ਵੇਚਣੀ ਜਾਂ ਖ਼ਰੀਦਣੀ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਵਧੀਆ ਡੀਲ ਨਈ ਪ੍ਰੋਫ਼ੈਸ਼ਨਲ ਸੇਲਜ਼ਮੈਨ

ਨੂੰ ਜ਼ਰੂਰ ਮਿਲ ਜਾਂ ਫੈਨ ਕਰੋ। ਉਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਵਧੀਆ ਕਾਰ ਵਾਜ਼ਬ ਕੀਮਤ

ਤੇ ਦਿਵਾਉਣ ਦਾ ਵਾਅਦਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਬੜੀ ਜਿਹੀ ਡਾਊਨ ਪੇਮੈਂਟ

ਦੇ ਕੇ ਆਸਾਨ ਕਿਸ਼ਤਾਂ ਤੇ ਕਾਰ ਦਿਵਾ ਸਕਦੇ ਹਨ।

1983 ਤੋਂ 1987 ਤੱਕ ਟੋਪ ਸੇਲ ਮੈਨ ਐਵਾਰਡ ਜੇਤੂ

ਪਿਆ ਤਾਂ ਮਨ 'ਚ ਭਾਰ ਭਾਰ ਦ
ਖਿਆਲ ਆਉਂਦੇ ਅਤੇ ਮੈਨੂੰ ਭੋਲ-
ਭੁਲਿਆ 'ਚ ਪਾ ਕੇ ਤੁਰ ਜਾਂਦੇ। ਮੈਂ
ਰਾਤ ਨੂੰ ਕਿੰਨਾ ਕਿੰਨਾ ਰਿਹਾ ਹੀ ਪਿਆ
ਸੋਚਦਾ ਰਹਿੰਦਾ।

ਪਿਛਿਓਂ ਅ ਉ ਦੇ ਇਕ ਸਾਈਕਲ
ਦਾ ਖਤਾਕ ਸੁਣ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਆਪ 'ਚ
ਆ ਪਹੁੰਚੇ ਇਕ ਪਸੇ ਜਿਹੇ ਹੋ ਖੜ੍ਹ
ਗਿਆ। ਸਾਇਕਲ ਥਾਲਾ ਬਿਨਾਂ ਮੈਂ
ਵੱਲ ਦੇਖਿਆ ਅੱਗੇ ਨਿਕਲ ਗਿਆ।
ਸਾਇਕਲ ਦੇ ਰਾਵੀ ਦੂਰ ਚਲੇ ਜਾਣ ਤੇ
ਮੈਂ ਵੇਤ ਹੋਲੀ ਹੋਲੀ ਪਿੰਡ ਵੱਲ ਨੂੰ ਚਲਣ
ਲੱਗਿਆ। ਹਰ ਪਲ ਪਿੰਡ ਮੇਰੇ ਨੇੜੇ-
ਨੇੜੇ ਆ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਪਿੰਡ 'ਚ ਬਾਇਦ
ਕਿਸੇ ਘਰੇ ਵਿਆਹ-ਸ਼ਾਦੀ ਹੋਣਾ ਏ ਜਿਸ
ਕਾਰਨ ਲਾਉਣ ਸਪੀਕਰ ਖੋਰੂ ਪੁੱਟੀ ਜਾ
ਰਿਹਾ ਸੀ।

ਦੇਵ ਨੂੰ ਬੀ.ਏ. ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ
ਇੱਥੀ ਕਿਸੇ ਬੰਕ 'ਚ ਅਵਸਰੀ ਮਿਲ
ਗਈ ਸੀ। ਬਹੁਤ ਸੋਹਣੀ ਕੁਝੀ ਨਾਲ
ਵਿਆਹ ਹੋ ਗਿਆ ਅਤੇ ਹੁਣ ਬਹੁਤ ਚੰਗੀ
ਭਰਾਂ ਰਹਿ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਇੱਥੀ ਜਾਣ
ਕਾਣਨ ਹੁਣ ਉਸ ਨੂੰ ਮਿਲਣਾ ਕੁਝ ਔਖਾ
ਹੋ ਗਿਆ। ਭਾਵੇਂ ਉਸਨੂੰ ਮਿਲਿਆ ਦੇ
ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਹੋ ਗਏ ਸਨ ਪਰ ਮਨ ਕਹਿ
ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਅਜੇ ਵੀ ਪਹਿਲਾਂ
ਥਾਂਗ ਹੀ ਹੋਵੇਗਾ। ਭਲਾ ਆਪਣੇ ਲੰਗੋ-
ਟੀਏ ਯਾਰ ਨੂੰ ਉਹ ਕਿਵੇਂ ਭੁੱਲ ਸਕਦਾ
ਹੈ। ਮੇਰੇ ਲਈ ਤਾਂ ਉਹਦੇ ਦਿਲ 'ਚ
ਪਹਿਲਾਂ ਥਾਂਗ ਹੀ ਜਗ੍ਹਾ ਹੋਣੀ ਹੈ। ਮੈਂ
ਕੁਰਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੋਚ ਕੀ ਰਿਹਾ ਸੀ।

ਪਿੰਡ ਹੁਣ ਥਾਈ ਨੇੜੇ ਆ
ਗਿਆ ਸੀ। ਘਰਾਂ ਦੇ
ਮੁਹਾਂਬਰੇ ਸਾਫ ਦਿਖਾਈ ਦੇਣ ਲੱਗ ਪਏ
ਸਨ। ਪਿੰਡ ਦੇ ਨੇੜੇ ਆਉਣ ਤੇ ਹੀ ਮੇਰੀਆਂ
ਅੱਖਾਂ ਅੱਗੇ ਦੀ ਕਿੰਨਾ ਕੁਝ ਹੀ ਲੰਘ
ਗਿਆ।

ਚਾਰ ਪੰਜ ਮਹੀਨੇ ਪਹਿਲੀ ਮੇਰੀ
ਮਾਂ ਸਦਾ ਸਦਾ ਲਈ ਅੱਖਾਂ ਮੀਚ ਰਹੀ।
ਮੈਂ ਦੇਵ ਨੂੰ ਇਸ ਬਾਰੇ ਲਿਖਿਆ ਅਤੇ
ਨਾਲ ਹੀ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ ਸੀ ਕਿ ਉਹ
ਭੋਰ ਤੇ ਬਹੁਤ ਆਵੇ। ਉਹ ਤਾਂ ਨਹੀਂ
ਆਇਆ, ਪਰ ਉਸਦੀ ਚਿੱਠੀ ਆਈ ਸੀ
ਕਿ ਕੁਝ ਦਵਤਰੀ ਕੰਮਾਂ 'ਚ ਉਹ ਅਜਿਹਾ
ਉਲਝਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਕਿ ਭੋਰ ਤੇ ਨਹੀਂ
ਆ ਸਕੇਗਾ।

‘ਦਵਤਰੀ ਕੰਮ ਹੁੰਦੇ ਹੀ ਅਜਿਹੇ
ਹਨ ਕਿ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਪਾਸੇ ਜੋਗਾ ਵੀ
ਨਹੀਂ ਛੱਡਦੇ, ਉਸਦੀ ਚਿੱਠੀ ਆਉਣ
ਤੇ ਮੈਂ ਸੋਚਿਆ ਸੀ। ਫੇਰ ਹੁਣ ਉਹ ਅਵ-
ਸਰ ਭੀ ਆ, ਉਹਨੂੰ ਤਾਂ ਕੰਮ ਦੀ ਬੜੇ
ਹੋਣੇ ਨੇ।’

ਪਰ ਮਾਂ ਦੇ ਭੋਰ ਤੋਂ ਕੁਝ ਦਿਨਾਂ
ਬਾਅਦ ਪਤਾ ਲੱਗਿਆ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ
ਪਿੰਡੋਂ ਆ ਕੇ ਮੁੜ ਗਿਆ ਸੀ।

‘ਦੇਖਿਆ, ਹੁਣ ਕਿਵੇਂ ਟੇਮ ਨਿਕਲ
ਆਇਆ ਪਿੰਡ ਆਉਣ ਲਈ’ ਜਦੋਂ ਬਾਪੂ
ਨੂੰ ਇਸ ਬਾਰੇ ਪਤਾ ਲੱਗਿਆ ਤਾਂ ਉਸਨੇ
ਮੈਨੂੰ ਚੋੜ ਲਾਉਂਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਸੀ।

‘ਕੋਈ ਬਾਹਲਾ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਕੰਮ
ਆ ਪਿਆ ਹੋਣਾ ਏ, ‘ਮੈਂ’ ਦੇਵ ਕੱਲੇ’
ਸੱਚਾ ਹੋਇਆ ਕਿਹਾ ਸੀ।

ਉਸਦੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੋਲੇ ਆ ਕੇ
ਚਲੇ ਜਾਣ ਦਾ ਮੇਰੇ ਮਨ ਤੇ ਭੋਰਾ ਵੀ
ਅਸਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਹੋਇਆ ਪਰ ਮੇਰਾ ਬਾਪੂ
ਜਦੋਂ ਇਸ ਬਾਰੇ ਮੈਨੂੰ ਬਾਰੇ ਬਾਰੇ ਯਾਦ
ਕਰ ਉਂਦਾ ਤਾਂ ਮੇਰਾ ਮਨ ਹੋਰ ਹੋਰ ਜਿਹੇ
ਹੋਣ ਲੱਗ ਪੈਂਦਾ।

ਮੈਨੂੰ ਹੁਣ ਚੱਕ ਵੀ ਯਾਦ ਸੀ
ਜਦੋਂ ਇਕ ਚਾਰੀ ਸਾਡੀ ਫੇਕਟਰੀ ਮਾਲਕਾਂ
ਨਾਲ ਤਨਖਾਹ ਕਧਾਉਣ ਦੇ ਸੁਆਲ ਤੇ
ਖੜਕ ਪਈ। ਤਨਖਾਹ ਦੇ ਸੁਆਲ ਦੇ
ਕੱਲ ਕਾਫੀ ਵਧ ਗਈ ਸੀ। ਪਹਿਲਾਂ ਤਾਂ
ਅਸੀਂ ਇਕ ਇਕ, ਦੋ-ਦੋ ਦੀ ਹੜਤਾਲ
ਕੀਤੀ ਪਰ ਕੱਲ ਬਣਦੀ ਨਾ ਦੇਖ ਕੇ ਫੇਰ
ਅਣ-ਮਿਥੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਹੜਤਾਲ ਕਰ
ਭੀਤੀ। ਆਸ ਪਾਸ ਦੇ ਕਾਰਖਾਨਿਆਂ
ਦੀਆਂ ਮਜਦੂਰ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਵੀ ਸਭੇ
ਨਾਲ ਸਨ। ਦੇਵ ਦੇ ਕਾਲਜ ਦੀ ਯੂਠੀ-
ਅਨ ਨੇ ਵੀ ਇਕ ਦਿਨ ਸਾਡੀ ਫੇਕਟਰੀ
ਅੱਗੇ ਭਾਰੀ ਰੋਲੀ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਸਾਡਾ
ਪਲੜਾ ਭਾਰੀ ਹੁੰਦਾ ਦੇਖ ਅੰਤ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ
ਕੁਝ ਝੁਕਣਾ ਹੀ ਪਿਆ ਸੀ।

ਪਿੰਡ ਦੇ ਘਰਾਂ ਲਾਗੇ ਆ ਮੈਂ
ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਦੇਖਿਆ। ਲਾਉਣ ਸਪੀਕਰ
ਲੱਗਿਆ ਦੇਵ ਕੇ ਘਰੇ ਹੀ ਵੱਜ ਰਿਹਾ
ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਫੇਰ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਦੇ ਘਰ।
ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਗਲੀ ਦਾ ਮੋੜ ਮੁੜ ਦੇਵ ਕੇ
ਦਰਾਂ ਅੱਗੇ ਪਹੁੰਚਿਆ ਮੇਰਾ ਸੋਚਿਆ
ਸੱਚ ਹੀ ਨਿਕਲਿਆ। ਲਾਉਣ ਸਪੀਕਰ
ਦੇਵ ਕੇ ਨਾਲ ਦੇ ਘਰੇ ਹੀ ਵੱਜ ਰਿਹਾ
ਸੀ। ਸਾਰਾ ਵੇਹੜਾ ਤੀਵੀਆਂ ਆਦਮੀਆਂ

ਭਲ ਭਰਿਆ ਪਿਆ ਸੀ। ਕੋਠ ਪਈ ਹੋਈ ਗਾਲ਼। ਅੰਦਰੋਂ ਕਿਤੇ ਮੇਰਾ ਮ
ਕਿਹੜਾ ਸੁਣਾਈ ਦਿੰਦੀ ਸੀ। ਪੁੱਛਣ ਤੇ ਆਖ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਮੈਂ ਦੇਵੇਂ ਗੋਰ ਹਾੜ
ਪਤਾ ਲੱਗਿਆ ਕਿ ਦੇਵ ਦੇ ਚਰੇ ਦੇ ਮੂੰਹ
ਦਾ ਵਿਆਹ ਸੀ।

ਮੈਂ ਜੱਤਾਂ ਭੱਕਾਂ ਜਿਹੀਆਂ ਕਰਦਾ
ਵੇਹੜੇ ਅੰਦਰ ਲੰਘ ਗਿਆ। ਜਦੋਂ ਮੈਂ
ਗਲੀ ਉਤਲੀ-ਬੇਠਕ ਵੱਲ ਬਾਤੀ ਮਾਰੀ
ਤਾਂ ਮੈਨੂੰ ਅੰਦਰ ਬੈਠੇ ਬੰਦਿਆਂ 'ਚ ਦੇਵ
ਦਾ ਭਾਉਣਾ ਜਿਹਾ ਪਿਆ। ਕੁਝ ਸੋਚ ਮੈਂ
ਬੈਠਕ ਵੱਲ ਨੂੰ ਹੋ ਪਿਆ। ਬੁਰੇ ਲਾਗੇ ਜਾ
ਮੈਂ ਅੰਦਰ ਬੈਠੀ ਦਾਣੀ ਤੇ ਨਜ਼ਰ ਮਾਰੀ।
ਉਹ ਸੱਚ ਮੁੱਚ ਦੇਵ ਹੀ ਸੀ। ਉਸਨੂੰ ਦੇਖ
ਮੇਰਾ ਮਨ ਇਹ ਦਮ ਹੀ ਖਿੜ ਉਠਿਆ।
ਮਨ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਭੱਜ ਕੇ ਕੱਲ ਵਕਤੀ
ਪਾ ਲਵਾਂ।

‘ਸੁਣਾ ਬਈ ਮੀਤਿਆ, ਕੀ ਹਾਲ
ਆ?’ ਦੇਵ ਨੇ ਉਥੇ ਬੈਠਿਆਂ ਹੀ ਉਪਰੇ
ਜਿਹੇ ਮਨ ਨਾਲ ਕਿਹਾ।

‘ਟੀਕ ਆ, ‘ਮੈਂ’ ਮੱਲੇ ਮੱਲੀ
ਹੱਸਣ ਦੀ ਕੋਝਿਓਂ ਕਰਦਿਆਂ ਜੁਆਬ
ਦਿਤਾ।

ਮੈਂ ਇਕ ਪਸੇ ਜਿਹੇ ਹੋ ਕੇ
ਮੰਜੇ ਤੇ ਬੈਠ ਗਿਆ। ਉਹ ਸਾਰੇ ਮੇਰੇ
ਆਉਣ ਤੇ ਇਕ ਢਮ ਹੀ ਆਪਣੀਆਂ
ਕੱਲਾਂ ਬੰਦ ਕਰ ਮੇਰੇ ਮੂੰਹ ਵੱਲ ਦੇਖਣ
ਲੱਗ ਪਏ।

ਫੇਰ ਦੇਵ ਵੱਲ ਦੇਖ ਉਹ ਗਿਲਾਸਾਂ
'ਚ ਦਾਹੂ ਪਾਉਣ ਲੱਗ ਪਏ। ਦੇਵ ਦੇ
ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰਨ ਤੇ ਇਕ ਗਿਲਾਸ ਉਠਾ
ਮੇਰੇ ਅੱਗੇ ਵੀ ਕਰ ਦਿਤਾ ਸੀ।

‘ਮੈਂ’ ਤਾਂ ਬਸਰ ਆ, ਦੁਆਈ
ਖਾਣ। ਮੈਨੂੰ ਰੋਹਣ ਦਿਓ, ‘ਮੈਂ’ ਦੇਵ
ਭਾਲ ਅੱਖ ਮਿਲ ਉਂਦਿਆਂ ਰਿਹਾ।

‘ਕਿਹਰੇ ਨੀ ਕੁਝ ਹੁੰਦਾ ਇਕ ਅੱਧ
ਪੈਂਗ ਠਾਲ’, ਉਠਾ ‘ਚੋ’। ਇਕ ਬੋਲਿਆ
ਸੀ।

ਮੈਂ ਬਬੇਰੀ ਨਾਹ-ਨੁੱਕਰ ਕੀਤੀ,
ਪਰ ਉਹ ਕਿਥੇ ਮੰਨਣ ਵਾਲੇ ਸਨ।

‘ਚੰਗਾ ਆਹ ਲਾ ਲੈਣਾ ਫੇਰ ਨਾ
ਮੈਨੂੰ ਆਖਿਓ’ ਇਹ ਆਖ ਮੈਂ ਗਿਲਾਸ
ਮੂੰਹ ਨੂੰ ਲਾ ਲਿਆ।

ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਬੈਠੇ ਪੀਏ ਜਾ ਰਹੇ
ਸਭ ਪਰ ਮੇਰੇ ਆਉਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ
ਭਰਗਾ ਨਜ਼ਾਰਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਹੁਣ ਤਾਂ
ਨਾ ਉਠਾ ਦਾ ਕੋਈ ਨਹ ਕਾ ਸੁਣਾਈ
ਦਿੰਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕੋਈ ਉਚੀ ਕੱਚੀ

ਹੀ ਰਹਿੰਦਾ ਤਾਂ ਚੰਗਾ ਸੀ ਪਰ ਮੈਂ
ਅੰਦਰਲਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਮੰਨ ਰਿਹਾ।
ਸਭਦਾ ਇਹ ਮੇਰਾ ਭਰਮ ਹੀ ਹੋਵੇ।

ਦੇਵ ਨੇ ਸਰਸਰੀ ਜਿਹੇ ਮਾਂ
ਸੁਰਗਵਾਸ ਹੋ ਜਾਣ ਬਾਰੇ ਪੁਛਿਆ ਅ
ਨਾਲ ਹੀ ਘਰ ਦੀ ਰਲਤ ਬਾਰੇ ਵੀ
ਜਦੋਂ ਉਹ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਕੱਲਾਂ ਬਰ ਰਿ
ਸੀ ਤਾਂ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕਿਉਂ ਮੈਨੂੰ ਇਉਂ
ਹੀ ਲੱਗਦਾ ਰਿਹਾ, ਜਿਵੇਂ ਉਹ ਦੇ
ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਹੀ ਬੋਲ ਰਿ
ਹੋਵੇ।

ਚਰੀਂ ਵਤਨ ਲੱਗਿਆ ਮੈਂ ਸੋਚਿਆ
ਸੀ ਕਿ ਮੇਰਾ ਉਤਰਿਆ ਹੋਇਆ ਚਿਹਰਾ
ਅੰਦਰ ਨੂੰ ਵੜ ਗਈਆਂ ਅੱਖਾਂ ਆ
ਬਾਹਰ ਨੂੰ ਨਿਕਲੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹੜਤਾਲ
ਦੇਖ ਕੇ ਉਹ ਮਿਲਦਿਆਂ ਹੀ ਇਸ
ਕਾਰਨ ਬਾਰੇ ਮੈਨੂੰ ਪੁਛੇਗਾ।

ਪਰ ਇਹ ਸਭ ਕੁਝ ਤਾਂ ਹਾਰ
ਮੈਨੂੰ ਆਪ ਹੀ ਦਸਣਾ ਪਿਆ ਸੀ।

‘ਪਿਛਲੇ’ ਕਈ ਮਹੀਨਿਆਂ ਤੋਂ
ਮੈਨੂੰ ਲੱਗ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਜਿਵੇਂ ਕੋਈ ਈ
ਮੈਨੂੰ ਅੰਦਰੋਂ ਅੰਦਰ ਕੁਝਰ ਕੇ ਖਾ ਰਾ
ਹੋਵੇ, ਇਹ ਕੱਲ ਮੈਂ ਦੇਵ ਨੂੰ ਨਾਲ
ਲੈ ਬਾਹਰ ਫਿਰਨੀ ਵਲ ਨੂੰ ਜਾਇਆ
ਦਸੀ ਸੀ।

‘ਹੁਣ ਲੁਧਿਆਣੇ ਤੋਂ ਇਲਾ
ਕਰਾ ਰਿਹਾ ਹੀ। ਕੈਂਹਦੇ ਟੀ. ਬੀ. ਵ
ਬਕੋਰ ਆ,’ ਇਹ ਆਖ ਮੈਂ ਉਸਦੇ ਮੂੰਹ
ਵੱਲ ਦੇਖਣ ਲੱਗ ਪਿਆ ਸੀ।

ਟੀ. ਬੀ. !’ ਕੁਝ ਪਲਾਂ ਬਾਅਦ
ਉਸ ਦੇ ਮੂੰਹੋਂ ਨਿਕਲਿਆ, ਜਿਵੇਂ ਪਹਿਲਾਂ
ਉਸ ਨੂੰ ਮੇਰੀ ਆਖੀ ਕੱਲ ਦੀ ਸਮਝ ਨਾ
ਆਈ ਹੋਵੇ।

‘ਹਾਂ’, ਕਦੇ ਕਦੇ ਮੈਨੂੰ ਲੱਗ
ਲਗਦਾ ਕਿ ਮੈਂ ਬਹੁਤ ਛੋਟੀ ਮਰ ਜਾਵਾਂ
ਪਰ ਮੈਂ ਅਜੇ ਮਰਨ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦਾ
ਟਿੱਕੇ ਟਿੱਕੇ ਜੁਆਬਾਂ ਦਾ ਵੀ ਬਣੁੰ ਮੈਂ
ਬਾਅਦ?’ ਮਨ ਤੇ ਲੱਦਿਆ ਤਾਂ
ਹੋਲੀ ਹੋਲੀ ਹਲਕਾ ਹੁੰਦਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ
ਕੁਝ ਪਲ ਅੰਧਰਲੀਆਂ ਉਪਰ
ਲੀਆਂ ਮਾਰਡ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਸੀਂ ਵੀ
ਵਾਪਸ ਮੁੜ ਆਏ।

‘ਮੈਂ’ ਤਾਂ ਹੁਣ ਪੈਂਦਾ। ਕਿਤੇ ਨਾਂ
ਬਣੇ ਜਿਹੇ ਭਰਾਏ ਮੇਰਾ ਮੰਜਾ, ‘ਮੈਂ’ ਅੰਦਰ
ਵੜਦਿਆ ਉਸ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਸੀ।

PAUL'S
PLUMBING, ELECTRICAL
& HEATING SUPPLY

**OPEN 7 DAYS
A WEEK**

4578 Main St., Vancouver
PH. 872-3118, 872-7227

Plumbing & Bathroom
Fixtures & Supplies
Hot Water Tanks

Hot Water Heating
& Supplies
And Instalations

TRU FOODS DISTRIBUTORS LTD.

Specializing in Health Foods

■ Vitamins ■ Herbs and all East Indian Foods

PROPRITER Mander Brothers

Tele.(604) 584-7011

10705 — King George Hwy Surrey, B.C. V3T 2X6 ● 10053 — 136 A St. Surrey, B.C. V3T 4G1

Sunshine Paving Ltd.

FREE Estimates

Nick Dehal

Call Any Time

ਵਧੇਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਫੋਨ ਕਰੋ :

Langley 534-7762
 Abbotsford 850-1363
 Maple Ridge 463-9773

For all your real-estate needs

Experienced Realtor
 In Surrey
 Specialising in
 Custom-built
 New Houses

GARY PANGHERA

Office: 588-9955

Lakeview Realty Ltd.
 10732 King George Hwy. Surrey.

ਜਗਦੀਸ਼ ਸਿੰਘ ਬੀ. ਏ. ਐਲ. ਐਲ. ਬੀ. (ਪੰ. ਯੂ.)

ਨੋਟਰੀ ਪਬਲਿਕ

- * ਘਰ ਜਾਂ ਜ਼ਮੀਨ ਖਰੀਦਣ, ਵੇਚਣ ਲਈ ਜਾਂ ਮੋਡਰੇਜ਼ ਲੈਣ ਲਈ ਜਾਂ ਕੌਂਸਲ ਕਰਨਾ ਆਦਿ ਦੇ ਕਾਗਜ਼ਾਤ ਤਿਆਰ ਕਰਨਾ ਤੇ ਰਜਿਸਟਰੀ ਕਰਵਾਉਣ
- * ਡੈਕਲਾਰੇਸ਼ਨ, ਰਾਹਦਾਰੀ, ਐਗਰੀਮੈਂਟਸ, ਨਾਂ ਦੀ ਤਬਦੀਲੀ ਟਰਾਂਸਲੇਸ਼ਨ ਆਦਿ।

Ph.& 324-6727 Office
 324-4160 (Res.)

(ਦਫਤਰ ਬਨਿਚਰਵਾਰ ਵੀ ਖੁੱਲ੍ਹਦਾ ਹੈ)

ਜਗਦੀਸ਼ ਸਿੰਘ [B.A., L.L.B. (Pb. Uni.)]
 (ਸਾਬਕਾ ਐਡਵੋਕੇਟ ਪੰਜਾਬ ਹਾਈ ਕੋਰਟ)

ਇਮੀਗਰੇਸ਼ਨ ਸਲਾਹਕਾਰ

- * ਇਮੀਗਰੇਸ਼ਨ ਅਪੀਲ ਬੋਰਡ ਦੇ ਕੇਸ
- * Adoption - ਭਾਰਤ ਤੋਂ ਬੱਚੇ ਗੇਟ ਲੈਣਾ ਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਇਮੀਗਰੇਸ਼ਨ
- * ਇਮੀਗਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਆਮ ਮਸਲੇ
- * ਭਾਰਤੀ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਬਾਰੇ ਸਲਾਹ

* ਵਰਕਜ਼ ਕੰਪਨਸ਼ਨ ਕੇਸਾਂ ਬਾਰੇ
 ਦਫਤਰ ਦਾ ਐਡਰੈਸ

Suite 201-2001 E. 36 Ave.)

(At Victoria De.)

Vancouver, B.C. V5P 1C9.

ਸਮਾਂ 9 a.m. - 5 p.m.

ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਭਰਾ ਨੂੰ ਆਖ ਮੇਰਾ ਮੰਜਾ ਕੋਠੇ 'ਤੇ ਚੜ੍ਹਵਾਂ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਆਪ ਫੇਰ ਪਹਿਲੀ ਬਾਣੀ 'ਚ ਜਾ ਰਹਿਣਾ। ਛੱਤ ਤੇ ਪਿਆ ਮੈਂ ਕਾਫੀ ਰਾਤ ਕਈ ਬਕ ਉਠਾਂ ਦੇ ਹੱਸਣ ਦੀਆਂ ਅਵਾਜ਼ਾਂ ਸੁਣਦਾ ਰਿਹਾ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਆਵਾਜ਼ਾਂ ਦੇ ਰੋਲੇ 'ਚ ਘਿਰਿਆ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਇਕੱਲਾ ਇਕੱਲਾ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਕਦੇ ਕਦੇ ਮੈਨੂੰ ਲਗਦਾ, ਜਿਵੇਂ ਦੇਵ ਵੀ ਮੇਰੇ ਕੋਲੋਂ ਦੂਰ ਦੂਰ ਹੁੰਦਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇ ਪਰ ਜਦੋਂ ਬੀਬੇ (ਧਨ) ਦੀ ਯਾਦ ਮੇਰੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਅਗੇ ਘੁੰਮਦੀ ਤਾਂ ਮੈਨੂੰ ਆਪਣਾ ਸੋਚਿਆ ਹੀ ਬੁਠਾ ਬੁਠਾ ਲੱਗਣ ਲੱਗ ਪੈਂਦਾ।

'ਆਦਮੀ ਦੀਆਂ ਸੋ ਮਚਬਰੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਨੇ। ਉਸਨੇ ਆਪਣੇ ਨਿਬੰਧ-ਦਾਰਾਂ, ਸਭੇ-ਸਬੰਧੀਆਂ ਅਤੇ ਦੋਸਤਾਂ ਮਿੱਤਰਾਂ ਦਾ ਖਿਆਲ ਵੀ ਰੱਖਣਾ ਹੋਇਆ।

ਜਿਉਂ ਜਿਉਂ ਬੰਦੇ ਦੀ ਉਮਰ ਵਧਦੀ ਜਾਂਦੀ ਆ ਤਿਉਂ ਤਿਉਂ ਹੀ ਜ਼ਿੰਮੇ-ਵਾਰੀਆਂ ਦਾ ਬੋਝ ਉਹਦੇ ਸਿਰ ਤੇ ਲਈਂਦਾ ਚਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਇਕ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਕ ਖਿਆਲ ਮੇਰੇ ਦਿਮਾਗ 'ਚ ਆ ਜਾ ਰਹੇ ਸਨ।

ਦੂਸਰੇ ਦਿਨ ਸੰਤੋਹਾਂ ਹੀ ਉਹ ਗਤਬੀ 'ਚ ਚਾਹ ਲੈ ਕੇ ਛੱਤ ਉਪਰ ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਆ ਗਿਆ। ਚਾਹ ਅਸੀਂ ਉਥੇ ਬਿਥਣਿਆਂ ਨੇ ਹੀ ਪੀਤੀ। ਜੇ ਕੁਝ ਮੈਂ ਸਾਰੀ ਰਾਤ ਸੋਚਦਾ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਉਹਦੇ ਆਉਣ ਨਾਲ ਜਿਵੇਂ ਸਾਰੇ ਗਿੱਲੇ-ਭਿਕਵੇਂ ਇਕ ਦਮ ਹੀ ਧੋਤੇ ਗਏ ਹੋਣ।

'ਮੈਨੂੰ ਤਾਂ ਅੱਜ ਨਾਲ ਜਾਣਾ ਪੈਣਾ ਜੇਤਾ ਏ। ਮੈਂ ਬਥੇਰਾ ਰਿਹਾ ਪਰ ਚਾਚੇ ਹੋਗੇ ਮੰਨਦੇ ਹੀ ਨੀ', ਜਾਹ ਦਾ ਇਕ ਲੰਮਾ ਘੁੱਟ ਭਰਦਿਆਂ ਉਸਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ।

'ਫੇਰ ਕੀ ਆ, ਜਿਥੇ ਜਾਣਾ ਬਣਦਾ ਉਥੇ ਤਾਂ ਜਾਣਾ ਦੀ ਏ', ਮੈਂ ਉਸਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ 'ਚ ਝਾਕਦਿਆਂ ਕਿਹਾ।

'ਕੁਝ ਫੇਰ...?' ਉਸ ਦਾ ਉਪਰਾ ਰਿਹਾ ਬੋਲ ਮੈਨੂੰ ਇਕ ਦਮ ਹੀ ਠਿਥਾਲ ਜਿਹਾ ਕਰ ਗਿਆ।

ਮੈਂ ਤਾਂ ਅੱਜ ਹਸਪਤਾਲ 'ਚ ਇਕ ਥੋ ਟੈਸਟ ਜਿਹੇ ਕਰਵਾਏ ਨੇ। ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕਿਉਂ ਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋਏ ਵੀ ਮੇਰੇ ਮੂੰਹੋਂ ਇਹ ਬੋਲ ਠਿਕਣ ਹੀ ਗਏ।

ਕੁਝ ਪਲ ਉਹ ਠੀਕੀ ਪਾਈ ਬੈਠ ਜਾਣ ਲਈ ਇਥਰਾ ਕਰਦਿਆਂ ਬੈਠਾ ਰਿਹਾ ਜਿਵੇਂ ਪੁੱਛਣ ਦਸਣ ਲਈ ਕਿਹਾ। ਹੁਣ ਕੁਝ ਰਹਿ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਗਿਆ।

'ਆਬਣੇ?' ਉਸਨੇ ਭਾਂਡੇ ਕੁਝ 'ਜੇ ਤਾਂ ਕੰਮ ਨਿਬੰਧ ਗਿਆ ਫੇਰ ਚਲਿਆ ਗਿਆ।

ਤਾਂ ਨੀ ਅਉਂਦਾ ਪਰ ਜੇ ਕੋਈ ਅਕਿੱਤਾ ਹੀ ਆ ਪਿਆ ਤਾਂ ਕੋਹ ਨੀ ਸਬਦਾ।' ਕੁਝ ਪਲ ਉਥੇ ਬੈਠੇ ਰਹਿਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੈਂ ਹੋਲੀ ਹੋਲੀ ਕਦਮ ਪੁਟਦਾ ਕੇਹ ਨਾਲ ਲੱਗੀ ਪੌੜੀ-ਚੜ੍ਹ ਛੱਤ ਉਪਰ

ਮੇਰੀ ਕੱਤ ਸੁਣ ਉਹ ਕਾਹਲੀ-ਕਾਹਲੀ ਹੋਣਾ ਉਤਰ ਗਿਆ। ਕਿੰਨੇ ਹੀ ਟੈਸਟ ਜਿਹੇ ਕਰਵਾਉਂਦਾ

ਮੈਂ ਸਾਰਾ ਦਿਨ ਹਸਪਤਾਲ ਦੇ ਇਕ ਲੰਮੀਆਂ ਹੋਕਾਂ ਖੋਰੂ ਪਾਉਂਦੇ ਲ ਉਡ ਕਮਰੇ ਤੋਂ ਦੂਸਰੇ ਕਮਰੇ ਤੱਕ ਚੱਕਰ ਸਪੀਕਰ ਦੀਆਂ ਅਵਾਜ਼ਾਂ 'ਚ ਹੀ ਗੁਆਚ-ਲ ਉਂਦਾ ਰਿਹਾ। ਦੋ ਵਾਰ ਤਾਂ ਛਾਤੀ ਦਾ ਈਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਸਨ। ਮੈਂ ਉਪਰ ਮੰਜੇ ਅੰਤਸ-ਥੇ ਹੀ ਲੈਣਾ ਪਿਆ। ਅੰਤਸ-ਥੇ ਦੀ ਤੇ ਪਿਆ ਇਸ ਸਭ ਕਾਸੇ ਨੂੰ ਕੁਝ ਸਮਾਂ ਵਿਲਮ ਦੇ ਪੈਸੇ ਮੈਨੂੰ ਪੱਲਿਓਂ ਦੇਣੇ ਪਏ। ਤਾਂ ਸੁਣਦਾ ਰਿਹਾ ਪਰ ਬਹੁਤਾ ਚਿਰ ਮੇਰੇ ਜੋ ਪੰਜਾਹ ਸੱਤ ਜੋਬ 'ਚ ਸਨ, ਉਹ ਉਥੇ ਹੀ ਪੂਜੇ ਗਏ।

'ਚਲੋ ਦੇਵ ਤੋਂ ਫੜਕੇ ਸਵੇਰੇ ਪਿੰਡ ਅੱਪੜ ਜਾਵਾਂਗੇ', ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕਿਉਂ ਆਬਣੇ ਬਕਿਆ ਟੁਟਿਆ ਦੇਵ ਦੇ ਪਿੰਡ ਤੁਰਿਆ ਜਾਂਦਾ ਮੈਂ ਸੋਚ ਰਿਹਾ ਸੀ।

ਜਦੋਂ ਘੜ ਪਹੁੰਚਿਆ ਤਾਂ ਰਾਤ ਉਤਰ ਆਈ ਸੀ ਅਤੇ ਘੜਾਂ ਚੋਂ ਰੋਬ-ਨੀਆਂ ਬਾਹਰ ਝਾਕਣ ਲਗ ਪਈਆਂ ਸਨ। ਜੰਝ ਵਾਲੇ ਵਾਪਸ ਮੁੜ ਆਏ ਸਨ ਅਤੇ ਦੇਵ ਹੋਗੇ ਕਲ ਕਾਲੀ ਬੈਠਕ 'ਚ ਬੈਠੇ ਅਜ ਵੀ ਉਥੋਂ ਹੀ ਪੀ ਰਹੇ ਸਨ।

ਲੈ ਬਈ ਹੁਣ ਮੇਰੀ ਬੈਠਕ ਆਉਂਦੇ, ਦੇਵ ਲੋਹ 'ਚ ਹੀ ਆਇਆ ਹਵਾ ਵਿਚ ਨੂੰ ਉਂਗਲ ਘੁੰਮ ਉਂਦਾ ਆਖ ਰਿਹਾ ਸੀ।

ਮੈਂ ਅੰਦਰ ਵੜਦਾ ਵੜਦਾ ਉਸਦੀ ਉਪਰ ਨੂੰ ਉਠੀ ਹੋਈ ਉਂਗਲ ਵਲ ਦੇਖ ਦਰਾ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੀ ਖੜ ਗਿਆ।

'ਕਾਹਨੂੰ ਰੰਗ 'ਚ ਰੰਗ ਪਾਉਣੀ ਆ। ਕਰਨ ਦੇ ਅੱਧ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਸੋਚ ਮੈਂ ਦੇਖ ਪਲ ਉਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਗੱਲ ਸੁਣਦਾ ਰਿਹਾ।

'ਇਕ ਭਾਲ ਠੀ ਸਰਨਾ ਨੌਕਰਾਂ। ਅੰਡਾ ਵੱਡਾ ਅਵਸਰ ਲਗਿਆ ਏ', ਦੇ ਲਵਾਂਗੇ ਅਸੀਂ ਤਾਂ ਦੇ', ਇਕ ਕਿਰਪ-ਬਰਬੀ ਜਿਹੀ ਦਾੜੀ ਚਾਲਾ ਉਠ ਕੇ ਖੜਾ ਹੁੰਦਾ ਦੇਵ ਨੂੰ ਆਖ ਰਿਹਾ ਸੀ।

'ਉਥੇ ਤੋਂ ਪੁਰਾਹ ਕੀ ਕਰਨਾਂ। ਦਾਹੁ ਦੇ ਪਰਨ ਲੇ ਕੋਨਾਂ ਨਾ ਚਲਾ

ਕੁਝ ਪਲ ਉਥੇ ਬੈਠੇ ਰਹਿਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੈਂ ਹੋਲੀ ਹੋਲੀ ਕਦਮ ਪੁਟਦਾ ਕੇਹ ਨਾਲ ਲੱਗੀ ਪੌੜੀ-ਚੜ੍ਹ ਛੱਤ ਉਪਰ

ਬਾਅਦ ਮੈਂ ਹੋਲੀ ਹੋਲੀ ਕਦਮ ਪੁਟਦਾ ਕੇਹ ਨਾਲ ਲੱਗੀ ਪੌੜੀ-ਚੜ੍ਹ ਛੱਤ ਉਪਰ ਚਲਿਆ ਗਿਆ।

ਮੇਲਣਾ ਦੇ ਗੀਤਾਂ ਦੀਆਂ ਲੰਮੀਆਂ ਹੋਕਾਂ ਖੋਰੂ ਪਾਉਂਦੇ ਲ ਉਡ ਕਮਰੇ ਤੋਂ ਦੂਸਰੇ ਕਮਰੇ ਤੱਕ ਚੱਕਰ ਸਪੀਕਰ ਦੀਆਂ ਅਵਾਜ਼ਾਂ 'ਚ ਹੀ ਗੁਆਚ-ਲ ਉਂਦਾ ਰਿਹਾ। ਦੋ ਵਾਰ ਤਾਂ ਛਾਤੀ ਦਾ ਈਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਸਨ। ਮੈਂ ਉਪਰ ਮੰਜੇ ਅੰਤਸ-ਥੇ ਹੀ ਲੈਣਾ ਪਿਆ। ਅੰਤਸ-ਥੇ ਦੀ ਤੇ ਪਿਆ ਇਸ ਸਭ ਕਾਸੇ ਨੂੰ ਕੁਝ ਸਮਾਂ ਵਿਲਮ ਦੇ ਪੈਸੇ ਮੈਨੂੰ ਪੱਲਿਓਂ ਦੇਣੇ ਪਏ। ਤਾਂ ਸੁਣਦਾ ਰਿਹਾ ਪਰ ਬਹੁਤਾ ਚਿਰ ਮੇਰੇ ਜੋ ਪੰਜਾਹ ਸੱਤ ਜੋਬ 'ਚ ਸਨ, ਉਹ ਉਥੇ ਹੀ ਪੂਜੇ ਗਏ।

'ਚਲੋ ਦੇਵ ਤੋਂ ਫੜਕੇ ਸਵੇਰੇ ਪਿੰਡ ਅੱਪੜ ਜਾਵਾਂਗੇ', ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕਿਉਂ ਆਬਣੇ ਬਕਿਆ ਟੁਟਿਆ ਦੇਵ ਦੇ ਪਿੰਡ ਤੁਰਿਆ ਜਾਂਦਾ ਮੈਂ ਸੋਚ ਰਿਹਾ ਸੀ।

ਜਦੋਂ ਘੜ ਪਹੁੰਚਿਆ ਤਾਂ ਰਾਤ ਉਤਰ ਆਈ ਸੀ ਅਤੇ ਘੜਾਂ ਚੋਂ ਰੋਬ-ਨੀਆਂ ਬਾਹਰ ਝਾਕਣ ਲਗ ਪਈਆਂ ਸਨ। ਜੰਝ ਵਾਲੇ ਵਾਪਸ ਮੁੜ ਆਏ ਸਨ ਅਤੇ ਦੇਵ ਹੋਗੇ ਕਲ ਕਾਲੀ ਬੈਠਕ 'ਚ ਬੈਠੇ ਅਜ ਵੀ ਉਥੋਂ ਹੀ ਪੀ ਰਹੇ ਸਨ।

ਲੈ ਬਈ ਹੁਣ ਮੇਰੀ ਬੈਠਕ ਆਉਂਦੇ, ਦੇਵ ਲੋਹ 'ਚ ਹੀ ਆਇਆ ਹਵਾ ਵਿਚ ਨੂੰ ਉਂਗਲ ਘੁੰਮ ਉਂਦਾ ਆਖ ਰਿਹਾ ਸੀ।

ਮੈਂ ਅੰਦਰ ਵੜਦਾ ਵੜਦਾ ਉਸਦੀ ਉਪਰ ਨੂੰ ਉਠੀ ਹੋਈ ਉਂਗਲ ਵਲ ਦੇਖ ਦਰਾ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੀ ਖੜ ਗਿਆ।

'ਕਾਹਨੂੰ ਰੰਗ 'ਚ ਰੰਗ ਪਾਉਣੀ ਆ। ਕਰਨ ਦੇ ਅੱਧ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਸੋਚ ਮੈਂ ਦੇਖ ਪਲ ਉਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਗੱਲ ਸੁਣਦਾ ਰਿਹਾ।

'ਇਕ ਭਾਲ ਠੀ ਸਰਨਾ ਨੌਕਰਾਂ। ਅੰਡਾ ਵੱਡਾ ਅਵਸਰ ਲਗਿਆ ਏ', ਦੇ ਲਵਾਂਗੇ ਅਸੀਂ ਤਾਂ ਦੇ', ਇਕ ਕਿਰਪ-ਬਰਬੀ ਜਿਹੀ ਦਾੜੀ ਚਾਲਾ ਉਠ ਕੇ ਖੜਾ ਹੁੰਦਾ ਦੇਵ ਨੂੰ ਆਖ ਰਿਹਾ ਸੀ।

ਹੋਣ ਨੇ', ਘਰ ਦਾ ਫਿਕਰ ਅੰਦਰੋਂ ਅੰਦਰ ਹੀ ਕੁਤਰ ਰਿਹਾ। 'ਸਵੇਰੇ ਸਵੇਰੇ' ਹੀ ਏਵੇਂ ਪਵਾਂਗੇ', ਤੁਰਿਆ ਆਉਂਦਾ ਰਿਹਾ ਸੀ।

'ਹੁਣੇ ਈ ਦੇਵ ਕੋਲੋਂ' ਲੋਨਾਂ, ਸਵੇਰੇ ਜਿਥੇ ਪੁੱਛਦੇ ਬੈਠਕ ਲੱਗੇ ਆ ਕੇ ਮੈਂ ਟਿਹ ਗਿਆ।

ਕੁਝ ਪਲ ਮੈਂ ਖੜ੍ਹਾ ਪੀਂਦਿਆਂ ਦੇਖਦਾ ਰਿਹਾ। ਜਿਹਾ ਕਰਕੇ ਚੋਹਣੀਆਂ 'ਚ ਜਾ ਇਕ ਦਮ ਹੀ ਸਾਰੇ ਚੁੱਪ ਕ ਮੂੰਹ ਛਲ ਦੇਖਣ ਲਗ ਪਏ, ਜਿਥੇ ਆਉਂਦਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਚੰਗਾ ਨ ਹੋਵੇ।

'ਫੇਰ, ਇਕ ਮਿੰਟ ਗਲ ਮੈਂ ਇਥਾਰੇ ਨਾਲ ਦੇਵ ਨੂੰ ਬੁ ਆ ਗਿਆ।

ਮੇਰਾ ਬੋਲ ਸੁਣ ਪਲ ਦੇਵ ਨੇ ਮੌਝੇ ਵਲ ਘੂਰ ਕੇ ਫੇਰ ਖਿਝਿਆ ਜਿਹਾ ਉਠ ਗਿਆ।

'ਉਹ ਯਾਰ ਉਈ' ਨਸ਼ ਦਿਮਤਿਆ ਫਿਰਦੇ', ਹਾਸੇ ਦੇ ਬਰਾਬੀ ਅਵਾਜ਼ ਮੇਰੇ ਮੱਥੇ 'ਚ ਦੇਵ ਡਿਕਡੋਲੇ ਜਿਹੇ ਲਾਗੇ ਆ ਖੜਿਆ। ਉਸਨੂੰ ਦੇਖ ਮੈਨੂੰ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਗਲ ਕਿਥੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਾਂ।

'ਹਸਪਤਾਲ 'ਚ ਆਇਆ ਨੇ ਬਿਤਕਦੇ ਜਿਹੇ ਬੋਲੀ' ਮੇਰੇ 'ਹਾਂ', ਮੇਰੇ ਮੂੰਹੋਂ ਬਸ ਠਿਥਲ ਸਕਿਆ।

ਦੋ ਕੁ ਪਲ ਫੇਰ ਰਹੀ।

ਉਹ ਖਿਝਿਆ ਜਿਹਾ ਮੇਰੇ ਮੂੰਹ ਵਲ ਦੇਖੀ ਹੀ ਜਾ 'ਮੈਨੂੰ ਬੋਝੇ ਜਿਹੇ ਪੈਸੇ ਚ ਭਰੇ ਗਲੇ ਨਾਲ ਬੜੀ ਹੀ ਮੁਖ ਮੇਰੇ ਉਹ ਆਖ ਹੋਇਆ।

'ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਹੋਗੇ ਤਾਂ ਅੰਕਸਰੇ ਜਿਹੇ ਕਰੋਟੇ ਪੈਗੇ', ਮੈਂ ਨੀਕੀ ਪਾ ਲਈ।

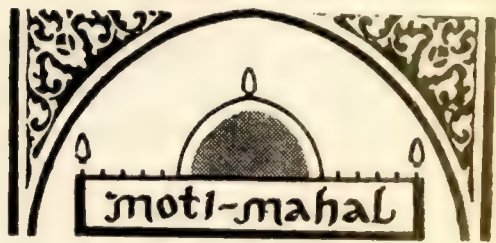
FOR WEDDING SWEETS AND YOUR CATERING NEEDS WE OFFER:

• BEST FOOD • BEST SERVICE • BEST PRICE

CALL BALWANT RAJA AT

325-5014

6450 MAIN STREET (at 49th., AVE)
VANCOUVER, B.C. CANADA V5W 2V4

PH. 321-3223

ਸਾਮਰਾਜੀ ਦੇਸ਼ ਨਾ ਕੇਵਲ ਆਪਣੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਅੰਦਰ ਹੀ ਖਾਣ-ਸੁਰ-ਨੀ ਸਮਰਥਕਾਂ ਦੀ ਪਿੱਠ ਪੂਰ ਰਹੇ ਹਨ ਸਗੋਂ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ-ਵੱਖਵਾਦੀ ਲਹਿਰ ਦੀ ਵੀ ਹਰ ਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਮਦਦ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ।

ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਅੰਦਰ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਤੌਰਾਂ ਨੂੰ ਟਰੇਨਿੰਗ ਦੇਣ ਤਕ ਜੇ ਕੁਝ ਵੀ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ ਉਹ ਸਾਰਾ ਕੁਝ ਅਮਰੀਕੀ-ਏਜੰਸੀਆਂ ਵਲੋਂ ਪਲਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਹ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ-ਵੱਖਵਾਦੀ ਲਹਿਰ ਦੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਅੰਦਰ ਸਥਾਪਤ।

ਬੈਂਦਰ ਨੂੰ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਅਗਵਾਈ ਦੇਣ ਦੀ ਚਲੀ ਆ ਰਹੀ ਹੈ। ਸੰਘੇਪ ਵਿਚ ਅਮਰੀਕਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਾਮਰਾਜੀ ਦੇਸ਼ ਵਲੋਂ ਭਾਰਤ ਦੀ ਏਕਤਾ ਨੂੰ ਟੋੜਨ ਲਈ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੀ ਧਰਤੀ ਨੂੰ ਇਕ ਪ੍ਰਕੁਲ ਵਜੋਂ ਵਰਤਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਸੋਵੀਅਤ ਅਖਬਾਰ ਨੇ ਸਾਮਰਾਜੀਆਂ ਦੀਆਂ ਭਾਰਤ-ਵਿਰੋਧੀ ਕੋਈ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿਚ ਜਿਹੜੇ ਤਾਜ਼ਾ ਤੱਥ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਹਨ ਉਹ ਉਹਨਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਖੋਲ੍ਹਣ ਲਈ ਕਾਫੀ

ਹਨ ਜਿਹੜੇ ਕਿ ਹਾਲੇ ਵੀ ਇਹ ਗਲ ਮੰਨਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਕਿ ਅਮਰੀਕਾ ਤੇ ਹੋਰ ਸਾਮਰਾਜੀ ਦੇਸ਼ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ-ਵੱਖਵਾਦੀ ਤੌਰਾਂ ਨੂੰ ਹਰ ਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਉਥਾਰ ਰਹੇ ਹਨ।

ਸੋਵੀਅਤ ਅਖਬਾਰ ਨੇ ਸਾਮਰਾਜੀ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਲੋਂ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ-ਵੱਖਵਾਦੀ ਲਹਿਰ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚਲੇ ਖਾਲਿਸਤਾਨੀ ਤੌਰਾਂ ਦੀ ਹਮਾਇਤ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿਚ ਜੋ ਕੁਝ ਕਿਹਾ ਹੈ ਉਹ ਇਸ ਪੱਧਰਾ ਹੈ :

ਸੋਵੀਅਤ ਦੈਨਿਕ ਸੋਵਿਤਸਕਾਇਆ ਰੋਸੀਆ ਨੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਅਮਰੀਕਾ, ਕੈਨੇਡਾ, ਪਛਮੀ ਜਰਮਨੀ ਤੇ ਬਰਤਾਨੀਆ ਦੀ ਇਸ ਗਲ ਲਈ ਤਿੱਖੀ ਨੁਕਤਾਚੀਨੀ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਸਿਖ ਦਹਿਸ਼ਤਗਰਦਾਂ ਨੂੰ ਪਠਾਹ ਦੇ ਰਹੇ ਹਨ ਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਦੁਖਾਂਤ ਦੇ ਸਹਿ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਬਣ ਗਏ ਹਨ।

ਉਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਤੇ ਪੱਛਮੀ ਸਰਪ੍ਰਸਤਾਂ ਦੀ ਬਹਿ ਹੀ ਹੈ ਜਿਹੜੀ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਨੂੰ ਹਿੰਦ ਦੀ ਅੰਦਰੂਨੀ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਵਿਗਾੜਨ ਵਾਲੀਆਂ ਸਰਗਰਮੀਆਂ ਜਾਰੀ ਰਖਣ ਵਿਚ ਮਦਦ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ।

ਵਿਚ ਕਾਮਰੰਡਾ ਦੇ ਗੋਲੀਆਂ ਕਿਉਂ ਵੱਜ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ? ਲੇਖ ਬਾਰ ਕੁਝ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨੇ ਅਤੇ ਵਿਸਥਾਰ ਸਹਿਤ ਗੱਲ ਕਰਨੀ ਹੈ। ਇਹ ਲੇਖ ਪੰਜਾਬੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨ ਵਿਚ ਭੀ ਛਪ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਇਹ ਲੇਖ ਬਹੁਤ ਪੇਤਲਾ, ਦਲੀਲ ਰਹਿਤ, ਬਿਨ ਸਿਰ ਪੈਰ ਤੋਂ ਤੁਹਮਤਾਂ ਭਰਿਆ ਇਕ ਪ੍ਰਾਪੇਗੰਡਾ ਹੈ ਜੋ ਵੱਖਵਾਦੀਆਂ, ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਅਤੇ ਅਮਰੀਕੀ ਸਾਮਰਾਜ ਤੇ ਉਸ ਦੀ ਸੀ. ਆਈ. ਏ. ਦੇ ਹੱਕ ਵਿਚ ਭੁਗਤਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਮਸਲੇ ਦੀ ਥਾਂ ਬਿਲਕੁਲ ਸਿੱਖ ਮਸਲਾ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਮਰੀਕਾ ਤੇ ਸੀ. ਆਈ. ਏ. ਦਾ ਹੱਥ ਨਹੀਂ ਜਾਪਦਾ (ਜਦੋਂ ਕਿ ਹੁਣ ਸਬੂਤ ਮੌਜੂਦ ਹਨ)। ਇਥੇ ਦੋ ਕਿਸਮ ਦੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ (1) ਇਹ ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜੀ ਇਹਨਾਂ ਪੱਖਾਂ ਦੇ ਗਿਆਨ ਤੋਂ ਅਣਜਾਣ ਤੇ ਕੋਰੇ ਹਨ। ਜਾਂ (2) ਇਹਨਾਂ ਨੇ ਜਾਣ ਬੁਝ ਕੇ ਉਲ ਜਲੂਲ ਦਾਗ

ਮਾਰਿਆ। ਮੇਰੇ ਖਿਆਲ ਵਿਚ ਦੂਜਾ ਪੱਖ ਹੈ। ਜਿਸ ਦੇਗ ਨਾਲ ਇਹੋ ਜਿਹਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਦੀ ਸੁਰ ਕਾਂਗਰਸ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਸਾਮਰਾਜੀ ਹਿਤਾਂ ਨਾਲ ਰਲਦੀ ਹੈ।

ਅਸੀਂ ਹਰ ਮਸਲੇ ਨੂੰ ਠੋਸ ਇਤਿਹਾਸਕ ਹਾਲਾਤ ਵਿਚ ਰੱਖ ਕੇ ਉਸ ਦੇ ਹਰ ਪੱਖ ਨੂੰ ਆਰਥਕ, ਸਿਆਸੀ, ਸਮਾਜਕ, ਸਭਿਆਚਾਰਕ, ਧਾਰਮਿਕ ਆਦਿ ਨੁਕਤਿਆਂ ਤੋਂ ਦੇਖਦੇ ਹਾਂ ਪਰ ਫੈਸਲਾਕੁਨ ਤੌਰ ਆਰਥਕ ਹੈ। ਇਕੋ ਧਰਮ ਜਾਂ ਜਾਤ ਜਾਂ ਰੰਗ ਆਦਿ ਦੇ ਹਾਕਮ ਅਤੇ ਮਾਲਕ ਦੀ ਮਹਿਕੂਮ ਤੇ ਮਜ਼ਦੂਰ ਦੀ ਕੋਈ ਸਾਂਝ ਨਹੀਂ। ਗੱਲ ਆਰਥਕ ਵੰਡ ਦੀ ਹੈ। ਪੈਦਾਵਾਰੀ ਰਿਸ਼ਤੇ ਕਿਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹਨ ? ਪੈਦਾਵਾਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸਾਧਨਾਂ ਦੇ ਮਾਲਕ ਨੇ ਮੁਨਾਫ਼ਾਖੋਰੀ ਤੇ ਲੁੱਟ ਕਰਨੀ ਹੈ। ਸੋ ਗਲ ਕਿਸੇ ਧਰਮ ਜਾਂ ਰੰਗ ਆਦਿ ਦੀ ਨਹੀਂ। ਇਸ ਲਈ ਗੱਲ ਸਮਾਜੀ ਤੇ ਆਰਥਿਕ ਵੰਡ ਭਾਵ ਜਮਾਤੀ ਵੰਡ ਦੀ ਹੈ। ਜਿੰਨੀ ਦੇਰ ਪੈਦਾਵਾਰੀ ਸਾਧਨਾਂ ਦੇ ਮਾਲਕ ਧਨੀ, ਰਾਜ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹੀ ਦੇਰੀ ਉਹ ਮਜ਼ਦੂਰ ਕਿਸਾਨ ਦੇ ਕਲਿਆਣ ਦੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਕਰਨਗੇ ਕਿਉਂਕਿ ਹੁਣ ਦੇ ਆਪਸੀ ਹਿਤਾਂ ਅਮਿਟ ਵਿਰੋਧ ਵਾਲੇ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਮਾਲਕ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰੇਗਾ ਕਿ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਨੂੰ ਕਮਜ਼ੋਰ ਰੱਖਣ ਲਈ, ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਵੰਡ ਕੇ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇ। ਅਤੇ ਵੰਡ ਪਾਉਣ ਵਾਲੇ ਕਾਰਨ ਧਰਮ, ਰੰਗ, ਇਲਾਕਾ, ਜਾਤ, ਕਬੀਲਾ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ ਆਦਿ ਵਰਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਰਾਜ ਸੱਤਾ ਵਿਚ ਰਹਿਣ ਮਜ਼ਦੂਰ ਵਿਰੋਧੀ ਹਾਕਮ ਜਮਾਤ, ਇਹੋ ਜਿਹੀਆਂ ਵੰਡਾਂ ਨੂੰ ਵਰਤਦੀ, ਪੈਦਾ ਕਰਦੀ ਅਤੇ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ (ਜਮਾਤਾਂ, ਜਮਾਤੀ ਵੰਡ ਅਤੇ ਵਿਚਾਰਧਾਰਕ ਚੇਤਨਤਾ ਬਾਰੇ ਅੱਗੇ ਜਾਕੇ)। ਕੌਮੀ ਹਿਤ ਜਮਾਤੀ ਹਿਤਾਂ ਤੋਂ ਵੱਖਰੇ ਨਹੀਂ। ਹਰ ਜਮਾਤ ਦਾ ਕੌਮੀ ਹਿਤਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਕੀ ਰਵੱਈਆ ਹੈ, ਇਹ ਉਸ ਜਮਾਤ ਦੇ ਆਪਣੇ ਲਾਭਾਂ ਅਤੇ ਸਮਾਜ ਵਿਚ ਉਸ ਦੇ ਸਥਾਨ ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਅਸੀਂ ਅੰਤਰ-ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਹੁੰਦੇ ਹੋਏ ਭੀ ਦੇਸ਼ ਭਗਤ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਅਖੰਡਤਾ, ਆਜ਼ਾਦੀ ਅਤੇ ਭਾਰਤੀ ਭਾਵ ਦੇ ਝੰਡਾ ਬਰਦਾਰ ਹਾਂ ਕਿਉਂਕਿ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਦੇ ਹਿਤ ਸਾਂਝੇ ਹਨ। ਪਰ ਅਸੀਂ ਇਕ ਦੂਜੇ ਦੇਸ਼ ਉਪਰ ਕਬਜ਼ੇ ਜਾਂ ਧਰਮ ਆਦਿ ਦੇ

ਸੱਜ ਪਿਛਾਖੜੀ ਫਿਰਕੂ ਸੋਚ ਲਈ ਭੁਗਤਦੇ 'ਸਿਧਾਂਤਕਾਰ' ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਮਸਲਾ

ਗੁਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਸੰਘੇੜਾ

ਇਥੇ ਅਸੀਂ ਸ਼੍ਰੀ ਹਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਬੈਂਸ ਦੇ ਲੇਖ, "ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਕਾਮਰੰਡਾ ਦੇ ਗੋਲੀਆਂ ਕਿਉਂ ਵੱਜ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ?" (ਦਸ ਜੂਨ 1988 ਦੇ ਇੰਡੋ-ਕਨੇਡੀਅਨ ਟਾਈਮਜ਼ ਦੇ ਪੰਜਾਬ ਪੱਤ੍ਰਕਾ ਸੈਕਸ਼ਨ ਵਿਚ), ਸ਼੍ਰੀ ਪਿਆਰਾ ਸਿੰਘ ਭੋਗਲ ਤੇ ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਕੰਵਲ ਦੇ ਖਾਲਿਸਤਾਨੀਆਂ (ਜਿਹਨਾਂ ਨੂੰ 'ਚਤੁਰਾਈ' ਨਾਲ "ਖਾੜਕੂ" ਆਖਦੇ ਹਨ) ਦੇ ਹੱਕ ਵਿਚ ਭੁਗਤਣ ਵਾਲੇ ਲੇਖਾਂ ਵਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕਰਨੀ ਹੈ। ਇਹ ਸਭ ਤੱਥ ਵਿਗਾੜ ਕੇ ਅਤੇ ਅਸਲੀ ਪ੍ਰਸੰਗ ਵਿਚੋਂ ਕੱਢ ਕੇ ਪੇਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕਮਿਊਨਿਸਟ ਲਹਿਰ ਵਿਰੋਧੀ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਹਨਾਂ ਦੀ ਲਿਖਤ ਅਤੇ ਦਲੀਲਾਂ ਦੇਸ਼ ਵਿਰੋਧੀ ਅਨਸਰਾਂ ਅਤੇ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਹੀ ਨਿਰਦੋਸ਼ੀਆਂ ਦੇ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕਾਤਲਾਂ ਅਤੇ ਫਿਰਕੂ ਕੱਟੜ ਪੰਥੀਆਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿਚ ਜਾ ਖੜ੍ਹਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਸਭ ਹੀ ਧਰਮ, ਧਾਰਮਿਕ ਅਸਥਾਨਾਂ ਦੀ ਪਵਿਤਰਤਾ, ਮਾਨਸਿਕਤਾ, ਅਗਾਂਹ ਵਧੂ ਸਿਧਾਂਤ, ਲੋਕ, ਕਾਂਗਰਸ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਮਸਲੇ ਸਬੰਧੀ ਸੀ ਪੀ ਐਮ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦੇ ਅਤੇ ਸੀ ਪੀ ਐਮ ਨੂੰ ਬਦਨਾਮ ਕਰਨ ਦਾ ਅਸਫਲ ਯਤਨ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਸੋ ਇਸ ਰੋਸ਼ਨੀ ਵਿਚ, ਮੁਦਲੀ ਭੂਮਿਕਾ ਦੇਣ ਦੇ ਪਿਛੋਂ ਇਹਨਾਂ ਸਭ ਦਾ ਹੀ ਬਰੋਡ ਚੌਖਟੇ ਵਿਚ ਸਾਂਝਾ ਜਵਾਬ।

ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਫਿਰਕੂ ਜਨੂੰਨੀਆਂ, ਵੱਖਵਾਦੀਆਂ, ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀਆਂ, ਖਾਲਿਸਤਾਨੀਆਂ ਹੱਥੋਂ ਮਾਰਕਸੀ ਲੈਨਿਨੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਵਾਲੇ ਸਾਥੀਆਂ ਦੀਆਂ ਸ਼ਹੀਦੀਆਂ ਨੂੰ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ ਭੇਂਟ ਕਰਦਾ ਹਾਂ। ਇਹ ਸ਼ਹੀਦ ਮਜ਼ਦੂਰ ਕਿਸਾਨ ਦੀ ਏਕਤਾ, ਭਾਰਤੀ ਸਦਭਾਵਨਾ ਅਤੇ ਭਾਰਤੀ ਅਖੰਡਤਾ ਲਈ ਲੜੇ ਅਤੇ ਅਗੋਂ ਤੋਂ ਇਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਕੁਰਬਾਨੀਆਂ ਅਤੇ ਸੀ. ਪੀ. ਐਮ. ਤੇ ਸੀ ਪੀ ਆਈ ਵਲੋਂ ਮੋਹਰਲੀ ਕਤਾਰ ਵਿਚ ਖੜਕੇ ਅਗਵਾਈ ਦੇਣ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਹੌਲੀ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਵਿਚ ਸਲਾਘਾਯੋਗ ਤੇ ਵੱਡੀ ਥਾਂ ਬਣਾਈ ਹੈ। ਇਸ ਹੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੋਰਾਂ ਸੂਬਿਆਂ ਵਿਚ। ਨਾਲ ਹੀ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਹੀ ਨਿਰਦੋਸ਼ੀਆਂ ਦੇ ਇਹਨਾਂ ਵਹਿਸ਼ੀ ਵੱਖਵਾਦੀਆਂ ਹੱਥੋਂ ਕਤਲਾਂ ਦਾ ਖੰਡਨ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਤੇ ਮਾਰੇ ਗਏ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨਾਲ ਦਿਲੀ ਦੁਖ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਕਰਦੇ ਹਾਂ।

ਹੁਣ ਇਸ ਲੇਖ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਸ਼੍ਰੀ ਹਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਬੈਂਸ ਦੇ 10 ਜੂਨ 1988 ਦੇ 'ਇੰਡੋ-ਕਨੇਡੀਅਨ ਟਾਈਮਜ਼' ਦੇ ਪੰਜਾਬੀ ਪੱਤ੍ਰਕਾ ਸੈਕਸ਼ਨ ਵਿਚ "ਪੰਜਾਬ

ਨਾਮ ਉਪਰ ਵੰਡੀਆਂ ਦੇ ਵਿਰੁਧ ਹਾਂ। ਧਰਮ ਤਾਂ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਅੰਦਰਲਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ (ਇਸ ਤੋਂ ਭੀ ਅਗਲੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿਚ ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰ) ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਸਿਆਸਤ ਨਾਲ ਕੋਈ ਸਬੰਧ ਨਹੀਂ। ਪਰ ਜਦੋਂ ਭੀ ਇਸ ਨੇ ਮੋਹਰਲੀ ਕਤਾਰ ਵਿਚ ਹੈ ਕੇ ਸਿਆਸਤ ਵਿਚ ਹਿੱਸਾ ਪਾਇਆ ਤੇ ਰਾਜ ਸੱਤਾ ਵਿਚ ਦਖਲ ਅੰਦਾਜ਼ੀ ਕੀਤੀ ਤਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਕਤਲੇਆਮ ਕਰਾਇਆ, ਦੱਬੇ ਕੁਚਲਿਆਂ ਨੂੰ ਦਬਾਉਣ ਵਿਚ ਸਮੇਂ ਦੇ ਹਾਕਮਾਂ ਤੇ ਬਦੇਸ਼ੀ ਸਾਮਰਾਜੀਆਂ ਦਾ ਹੱਥ ਠੋਕਾ ਭੀ ਬਣਿਆ। ਮਾਰਕਸਵਾਦ ਲੈਨਿਨਵਾਦ ਦੇ ਸਰਬ ਵਿਆਪਕ ਅਸੂਲ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਮਜ਼ਦੂਰ ਵਰਗ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਪਾਰਟੀ ਦਾ ਹਰਾਵਲ ਦਸਤੇ ਦਾ ਰੋਲ, ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਇਨਕਲਾਬੀ ਐਕਸ਼ਨ, ਲੋਟੂ ਜਮਾਤ ਦੀ ਸਟੇਟ ਮਸ਼ੀਨ ਨੂੰ ਤੋੜਨਾ, ਪੈਦਾਵਾਰੀ ਸਾਧਨਾਂ ਦਾ ਕੌਮੀਕਰਨ, ਅਮਨ, ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਕਦਰਾਂ ਕੀਮਤਾਂ ਅਤੇ ਹਰ ਇਕ ਨੂੰ ਕੁੱਲੀ, ਗੁੱਲੀ ਤੇ ਚੁੱਲੀ ਦੇਣਾ ਆਦਿ ਹਨ। ਲੈਨਿਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ “ਬੋਲਸ਼ਿਵਿਜ਼ਮ ਸਾਰਿਆਂ ਲਈ ਦਾਅ ਪੈਚਾਂ ਦਾ ਨਮੂਨਾ ਹੈ”। ਪਰ ਹਰ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਆਪਣੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੇ ਵਿਲੱਖਣ ਹਾਲਾਤ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਰੱਖਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਦੀ ਮਾਰਕਸੀ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪਾਲਸੀ ਬਿਆਨ ਵਿਚ ਇਉਂ ਲਿਖਿਆ ਹੈ,

“ਸਾਡੀ ਪਾਰਟੀ ਨਵੀਂ ਸਮਝ ਉਤੇ ਪੁੱਜੀ ਹੈ। ਜਿਸ ਰਾਹ ਨੂੰ ਅਸੀਂ ਨਾ ਰੂਸੀ ਤੇ ਨਾ ਚੀਨੀ ਨਾਮ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ ਤੇ ਨਾ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਇਹ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਉਹ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਮਾਰਕਸ, ਐਂਗਲਜ਼, ਲੈਨਿਨ ਤੇ ਸਟਾਲਿਨ ਦੀਆਂ ਸਿਖਿਆਵਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰੀ ਹੈ। ਅਤੇ ਜਿਹੜਾ ਇਤਿਹਾਸ ਦੇ ਸਾਰੇ ਸੰਗਰਾਮਾਂ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਰੂਸੀ ਤੇ ਚੀਨੀ ਇਨਕਲਾਬਾਂ ਦੇ ਸਬਕਾਂ ਤੋਂ ਲਾਭ ਉਠਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਰੂਸੀ ਇਸ ਕਰਕੇ ਕਿਉਂਕਿ ਸੰਸਾਰ ਦਾ ਇਹ ਪਹਿਲਾ ਸੋਸ਼ਲਿਸਟ ਇਨਕਲਾਬ ਸੀ ਜਿਹੜਾ ਮਜ਼ਦੂਰ ਜਮਾਤ ਨੇ ਲੈਨਿਨ ਤੇ ਸਟਾਲਿਨ ਦੀ ਕਮਿਊਨਿਸਟ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਇਕ ਸਰਮਾਏਦਾਰੀ ਤੇ ਸਾਮਰਾਜੀ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਸਿਰੇ ਚੜ੍ਹਾਇਆ ਤੇ ਚੀਨੀ ਇਸ ਕਰਕੇ ਕਿਉਂਕਿ ਨੀਮ ਗੁਲਾਮ ਤੇ ਅਧੀਨ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਇਹ ਪਹਿਲਾ ਲੋਕ ਜਮਹੂਰੀ ਇਨਕਲਾਬ ਸੀ ਜਿਹੜਾ ਕਮਿਊਨਿਸਟ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿਚ ਹੋਇਆ ਤੇ ਜਿਸ ਵਿਚ ਕੌਮੀ ਬੁਰਜੁਆਜ਼ੀ (ਸਰਮਾਏਦਾਰੀ) ਨੇ ਵੀ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ। ਨਾਲ ਹੀ ਇਹ ਯਾਦ ਰਖਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਹਰ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਆਪਣੇ ਉਚੇਚੇ ਕੁਦਰਤੀ ਤੇ ਸਮਾਜੀ ਖਾਸੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜਿਹੜੇ ਆਜ਼ਾਦੀ ਲਈ ਇਸ ਦੇ ਰਾਹ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਵਿਚ ਅਸਰ ਪਾਏ ਬਿਨਾਂ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਸਕਦੇ।”

ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਹਾਕਮ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਮੁੱਢ ਤੋਂ ਹੀ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਵਿਚ ਭਾਰਤੀਆਂ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਏਕਤਾ ਭਰਨ, ਘੱਟ ਗਿਣਤੀਆਂ ਦੀ ਪੂਰੀ ਰਾਖੀ ਕਰਨ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਲੁੱਟ ਖਸ਼ੋਟ ਖਤਮ ਕਰਨ ਤੋਂ ਅਸਮਰਥ ਰਹੀ ਅਤੇ ਸਗੋਂ ਗੱਦੀ ਤੇ ਰਹਿਣ ਲਈ ਧਰਮ, ਜਾਤ ਆਦਿ ਦੀਆਂ ਵੰਡਾਂ ਨੂੰ ਵਰਤਿਆ ਤੇ ਉਤਸ਼ਾਹਤ ਕੀਤਾ। ਪਰ ਇਹ “ਇਤਿਹਾਸਕ ਤਜਰਬਾ” ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਸਰਮਾਏਦਾਰੀ ਦੇ ਹੱਥ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਸੰਗਰਾਮ ਦੀ ਸਰਦਾਰੀ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਉਹ ਕੌਮੀ ਜਮਹੂਰੀ ਇਨਕਲਾਬ ਨੂੰ ਉਸ ਦੀ ਸੰਪੂਰਨਾ ਤਕ ਅਗੇ ਨਹੀਂ ਖੜ੍ਹਦੀ” (ਸੀ. ਪੀ. ਐ. ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ)। ਇਸ ਸ਼ੀਮਾਨ ਨੂੰ ਇਤਰਾਜ਼ ਹੈ ਕਿ ਖੱਬੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਕਾਂਗਰਸ ਨੂੰ ਨਿੰਦਦੀਆਂ ਭੀ ਹਨ ਪਰ ਕਈ ਵਾਰ ਉਸ ਦੀ ਵਕਤੀ ਮਦਦ ਕਰ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ ਸ਼ਾਇਦ ਸ਼ੀਮਾਨ ਜੀ ਨੂੰ ਰਾਜਨੀਤਕ ਸਾਇੰਸ ਤੇ ਸਮਾਜੀ ਵਿਗਿਆਨ ਦਾ ਗਿਆਨ ਨਹੀਂ। ਅਤੇ ਮਾਰਕਸੀ ਪਾਰਟੀ ਬਾਰੇ ਭੀ ਪਤਾ ਨਹੀਂ। ਜੇ ਮਹਾਂਰਾਜਿਆਂ ਦੇ ਭੱਤੇ ਕਾਂਗਰਸ ਬੰਦ ਕਰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਕੀ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ। ਜਦੋਂ ਇਦਰਾ ਗਾਂਧੀ ਨੇ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਲਾਈ ਤਾਂ ਮਾਰਕਸੀ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਡਟਵਾਂ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਤੇ ਸਾਲਾਂ ਬੰਧੀ ਜੇਲ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਰਹੇ। ਪਰ ਹੁਣ ਜੇ ਪਿਛੇ ਖਿਝੂ, ਲੋਕ ਦੁਸ਼ਮਣ ਤੇ ਫਿਰਕੂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਕਾਬਜ਼ ਹੋਣਾ ਚਾਹੁਣ ਤਾਂ ਉਸ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਨਾ ਬਣਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਤਿਹਾਸ ਦਾ ਪਹੀਆ ਪਿਛੇ ਨਹੀਂ ਮੁੜਨ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਹ ਖੱਬੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਹੀ ਹਨ ਜੋ ਹੁਣ ਰਾਜੀਵ ਨੂੰ ਗੱਦੀ ਤੋਂ ਲਾਹੇ ਦੀ ਮੁਹਿੰਮ ਚਲਾ ਰਹੀਆਂ ਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਹੋਰ ਜਨਤਕ ਮੁਹਿੰਮਾਂ ਵਿਚ ਸਰਗਰਮ ਹਨ। ਸਿਆਸੀ

ਮੁਹਿੰਮਾਂ ਲੱਭਦੇ ਚੌਖਟੇ ਵਿਚ ਹੀ ਚਲਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਖੱਬੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਹੀ ਹਨ ਜੋ ਦੇਸ਼ ਭਰ ਵਿਚ ਆਵਾਜ਼ ਉਠਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਕਾਂਗਰਸ ਸਰਕਾਰ ਵੱਖਵਾਦੀਆਂ ਤੇ ਫਿਰਕੂਆਂ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਗੱਦੀ ਤੋਂ ਲਾਹ ਕੇ ਖੱਬਾ ਜਮਹੂਰੀ ਫਰੰਟ ਅਗੇ ਆਵੇ ਤਾਂਕਿ ਫਿਰਕੂ ਵੰਡੀਆਂ ਖਤਮ ਹੋਣ, ਬਦੇਸ਼ੀ ਦਖਲ ਅੰਦਾਜ਼ੀ ਨੂੰ ਭਾਂਜ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਪੂਰੀ ਰਾਖੀ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਸਹੀ ਅਰਥਾਂ ਵਿਚ ਧਰਮ ਨਿਰਪੇਖਤਾ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇ ਪਰ ਜੋ ਮੁਹਿੰਮਾਂ ਤੇ ਕਤਲੋਗਾਰਤ ਫਿਰਕੂ ਜਨੂੰਨੀ ਤੇ ਵੱਖਵਾਦੀ ਅਨਸਰ (ਤਰੀਪੁਰਾ ਤੋਂ ਪੰਜਾਬ ਤੱਕ) ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਉਹ ਹਰਕਤਾਂ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿਚ ਭੁਗਤ ਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਸਾਮਰਾਜੀਆਂ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਦੇ ਟੋਟੇ ਤੇ ਅਸਥਿਰ ਕਰਨ ਲਈ ਸਹਾਈ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਕਾਂਗਰਸ ਨੂੰ ਖੱਬੀ ਜਮਹੂਰੀ ਲਹਿਰ ਤੇ ਲੋਕ ਏਕਤਾ ਨਾਲ ਲਾਹਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਸਮਝਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਕਾਂਗਰਸ ਮੁਖ ਤੌਰ ਤੇ ਚੁੱਮੇਵਾਰ ਹੈ ਪਰ ਫਿਰਕੂ ਜਨੂੰਨੀ, ਖਾਲਿਸਤਾਨੀ ਤੇ ਅਤਿਵਾਦੀ ਤਾਂ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਤੇ ਅਖੰਡਤਾ ਲਈ ਫੇਰੀ ਤੁਰੰਤ ਖਤਰੇ ਬਣੇ ਹੋਏ ਹਨ ਜਿਸ ਲਈ ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਭਾਂਜ ਦੇਣੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਜਿਸ ਬਾਰੇ ਸ਼੍ਰੀ ਬੈਂਸ ਜੀ ਚੁੱਪ ਹਨ। ਇਹਨਾਂ ਹੱਥਾਂ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਹੀ ਨਿਰਦੋਸ਼ਿਆਂ ਦੇ ਕਤਲ, ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਤੋਂ ਅੱਠ ਟਰੇਨਿੰਗ ਕੈਂਪਾਂ ਵਿਚ ਖਾਲਿਸਤਾਨੀਆਂ ਨੂੰ ਟਰੇਨਿੰਗ ਅਤੇ ਅਮਰੀਕਨ ਸੀ ਆਈ ਏ (ਇਸ ਬਾਰੇ ਵਿਸਥਾਰ ਪੂਰਬਕ ਤੀਜੇ ਲੇਖ ਵਿਚ) ਵਾਰੇ ਚੁਪ ਜਾਂ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿਚ ਆਵਾਜ਼ ਉਠਾਈ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਖੰਡਨ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਜਿਹੜਾ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਅਖੰਡਤਾ ਬੁੱਧੀਜੀਵੀ ਫਿਰਕਾਪ੍ਰਸਤੀ ਅਤੇ ਵੱਖਵਾਦ ਨੂੰ ਠੱਕੇ ਭੰਡਾ ਨਹੀਂ, ਉਹ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਹਤੈਸ਼ੀ ਨਹੀਂ। ਅਜ ਦੂਹਰੀ ਖੇਡ ਖੇਡਣ ਵਾਲਿਆਂ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਬੁਧੂ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਨੰਗੇ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਪਾਲ ਨਿਜ਼ਾਨ, ਲੈਨਿਨ ਦੇ ਇਹਨਾਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹੈ ਕਿ “ਰਾਜਨੀਤੀ ਵਿਚ ਬੇ-ਰੁਖੀ ਦਾ ਭਾਵ ਹੈ, ਤਸੱਲੀ — (ਜਿਸ ਦਾ ਭਾਵ ਲੋਕ ਦੁਸ਼ਮਣ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹੈ) ਸਰਮਾਏਦਾਰ ਸਮਾਜ ਵਿਚ ਨਿਰਪੇਖਤਾ ਤਾਂ ਪਰਦਾ ਪੋਸ਼ੀ, ਫਰੇਬੀ ਤੇ ਚੁਪਕੇ ਜਿਹੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਸੰਬੰਧਤ ਵਿਅਕਤੀ ਕਿਸੇ ਰੱਜੀ ਪੁੱਜੀ, ਖਾਂਦੀ ਪੀਂਦੀ, ਲੋਟੂ ਤੇ ਹਾਕਮ ਪਾਰਟੀ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧ ਰਖਦਾ ਹੈ।”

ਮਾਰਕਸੀ ਪਾਰਟੀ ਨੇ 1970 ਵਿਚ ਸੂਬਿਆਂ ਲਈ ਵੱਧ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦਾ ਚਿੰਨ੍ਹ ਤਿਆਰ ਕਰਕੇ ਸਾਰੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਤੇ ਸੂਬਿਆਂ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ। ਪੰਜਾਬ ਮਸਲੇ ਦੇ ਹੱਲ ਲਈ ਮਾਰਕਸੀ ਪਾਰਟੀ ਤੇ ਸੀ ਪੀ ਆਈ ਨੇ ਹੋਰਾਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਤੇ ਅਕਾਲੀ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਨਾਲ ਲੈ ਕੇ 1983-84 ਵਿਚ ਸਠੀ ਨਗਰ ਅਤੇ ਕਲਕੱਤਾ ਤੇ ਦਿੱਲੀ ਵਿਚ ਤਿੰਨ ਵੱਡੀਆਂ ਮੀਟਿੰਗਾਂ ਕਰਕੇ ਸੁਝਾਉ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਫਿਰ ਕਾਂਗਰਸ ਮੰਨਕੇ ਮੁਕਰਦੀ ਰਹੀ ਅਤੇ ਆਖਰ ਰਾਜੀਵ ਤੇ ਸੰਤ ਲੌਂਗੋਵਾਲ ਸਮਝੌਤਾ ਭੀ ਉਹ ਹੀ ਸੀ ਜੋ ਇਹ ਸਭ ਪਾਰਟੀਆਂ ਆਖ ਰਹੀਆਂ ਸਨ। ਕਮਿਊਨਿਸਟਾਂ ਦੀ ਰਾਜਨੀਤੀ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਅਖੰਡਤਾ ਤੇ ਆਜ਼ਾਦੀ ਅਤੇ ਲੋਕ ਭਾਰਤੀ ਭਾਵ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਦੀ ਅਤੇ ਲੁੱਟ ਖਸ਼ੋਟ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦੀ ਹੈ। ਪਰ ਵੱਖਵਾਦੀ ਇਸ ਦੇ ਵਿਰੋਧ ਵਿਚ ਹਨ। ਸੋ ਜ਼ਰੂਰੀ ਬਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਧਰੋਹੀਆਂ ਨੂੰ ਨਿਬੇੜਿਆ ਜਾਵੇ ਤੇ ਭਾਂਜ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਅਮਰੀਕਨ ਸਾਮਰਾਜ ਦੀਆਂ ਅਸਥਿਰ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਚਾਲਾਂ ਨੂੰ ਫੇਲ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਅਸੀਂ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਿਆਸੀ ਮਸਲੇ ਨੂੰ ਧਰਮ ਨਾਲ ਰਲਗੱਡ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕਾਂਗਰਸ ਨੂੰ ਗੱਦੀ ਤੋਂ ਲਾਹੁਣ ਲਈ ਵੱਖਵਾਦੀਆਂ ਤੇ ਅਤਿਵਾਦੀਆਂ ਨਾਲ ਕੋਈ ਸਮਝੌਤਾ ਦੇਸ਼ ਤੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਗੱਦਾਰੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਸੋ ਖੱਬੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਦੋਵਾਂ ਫਰੰਟਾਂ ਤੇ ਲੜਾਈ ਦੇਣੀ ਹੈ। ਤੁਹਾਡਾ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਰਾਜੀਵ ਨੂੰ ਗੱਦੀ ਤੋਂ ਲਾਹੁਣਾ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਕਾਇਮ ਰਖਣ ਵਿਚ ਨਿਕਲਦਾ ਹੈ।

ਮਾਰਕਸੀ ਪਾਰਟੀ ਦਾ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਤਾਂ ਕਾਂਗਰਸ ਨੂੰ ਗੱਦੀ ਤੋਂ ਲਾਹੁਣ ਦਾ ਹੈ “ਇਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਸਾਮਰਾਜੀ ਅਜਾਰੇਦਾਰ ਸਰਮਾਏ ਨੂੰ ਜੜ੍ਹੇ ਪੁੱਟਣ ਅਤੇ ਸਾਡੀ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਉਪਰੋਂ ਜਗੀਰੂ, ਅਰਧ ਜਗੀਰੂ ਬੰਧਨਾਂ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦਾ ਬੁਨਿਆਦੀ ਕਾਰਜ ਦੀ ਵੱਡੀ ਸਰਮਾਏਦਾਰੀ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠਲੀ ਇਸ

ਸਰਮਾਏਦਾਰ ਜਾਗੀਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਗੱਦੀਓਂ ਲਾਹੇ ਬਗੈਰ ਨੇਪਰੇ ਨਹੀਂ ਚਾੜ੍ਹਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ।”

ਅੱਗੇ ਜਾ ਕੇ ਪੈਰਾ 101 ਵਿਚ ਲਿਖਿਆ ਹੈ, “ਲੋਕ ਜਮਹੂਰੀ ਮੁਹਾਜ਼ਰਾ ਦਾ ਧੁਰਾ ਤੇ ਆਧਾਰ ਮਜ਼ਦੂਰ ਜਮਾਤ ਤੇ ਕਿਸਾਨੀ ਦਾ ਦ੍ਰਿੜ੍ਹ ਏਕਾ ਹੈ। ਇਹ ਏਕਾ ਹੀ ਕੌਮੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੀ ਰਾਖ ਕਰਨ, ਦੂਰ ਰਸ ਜਮਹੂਰੀ ਪ੍ਰੀਵਰਤਨਾਂ ਨੂੰ ਨੇਪਰੇ ਚਾੜ੍ਹਨ ਅਤੇ ਸਰਬ ਪੱਖੀ ਸਮਾਜਕ ਪ੍ਰਗਤੀ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ।” ਸੋ ਖੋਬੋ ਪੱਖੀ ਲੋਕ ਕਾਂਗਰਸ ਵਿਰੁਧ ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਗਦਾਰਾਂ ਤੇ ਵੱਖਵਾਦੀਆਂ ਵਿਰੁਧ ਲੜਾਈ ਦੇ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਸ ਹੀ ਕਰਕੇ ਹਾਕਮ ਕਾਂਗਰਸ ਅਤੇ ਵੱਖਵਾਦੀ ਤੇ ਫਿਰਕੂ ਜਨੂੰਨੀਆਂ ਦਾ ਮੁਖ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਕਮਿਊਨਿਸਟ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਭਾਰਤੀ ਅਖੰਡਤਾ ਤੇ ਭਰਾਤਰੀ ਸਦ ਭਾਵਨਾ ਲਈ ਖੜ੍ਹਦੇ ਹਨ। ਅਜ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਵੱਖਵਾਦੀ ਤੇ ਫਿਰਕੂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਤੇ ਬਦੇਸ਼ੀ ਚਾਲਾਂ ਤੋਂ ਹੈ।

ਚਾਨਣ ਦਾ ਦਰਿਆ

ਪਿਆਰਾ ਸਿੰਘ ਸਹਿਰਾਈ

ਧਰਤੀ ਕੁੱਖੋਂ ਸੂਰਜ ਜੰਮੇ
ਇਕ ਨਹੀਂ ਅੱਜ ਲੱਖਾਂ।
ਚਾਨਣ ਦਾ ਦਰਿਆ ਪਿਆ ਵਗਦਾ
ਹਰ ਪਾਸੇ ਮੈਂ ਤੱਕਾਂ।

ਗਗਨ ਅਸਾਡੇ ਚਾਨਣ ਚਾਨਣ
ਜੱਗ ਮੱਗ ਕਰਨ ਸਿਤਾਰੇ।
ਲਾਲ ਰੰਗ ਵਡਭਾਗੇ ਨੇ ਹਨ
ਰੰਗੇ ਰੰਗ-ਦੁਆਰੇ।

ਸੀਸ ਸਹੇਸਰ ਆਣ ਸੁੜੇ ਨੇ,
ਹੱਥ ਸਹੇਸਰ ਉੱਠੇ।

ਸੂਰਜ ਬਲੇ ਸਹੇਸਰ ਨੰਦੀ
ਅੱਜ ਮੈਂ ਅੱਖੀਂ ਡਿੱਠੇ।

ਘੁਪ ਹਨ੍ਹੇਰੇ ਵਿਚ ਜਗ ਪੈਂਦੇ
ਜਿੰਦਾਂ ਲੱਖਾਂ ਦੀਵੇ।
ਉਗ ਸਹੇਸਰ ਫੁੱਲ ਕਰ ਦੇਂਦੇ
ਵੀਰਾਨਾਂ ਨੂੰ ਖੀਵੇ।

ਕਰਦਾ ਵਕਤ ਸਲਾਮਾਂ ਖੁਕ ਕੇ
ਅਜ ਕਰਾਂਤੀ ਵਿਹੜੇ।
ਸਤਰੰਗੀਆਂ ਧਰਤੀ 'ਤੇ ਲੱਥੀਆਂ,
ਵਾਹ ਰੰਗਾਂ ਦੇ ਖੇੜੇ!

ਰੂਪ ਵਰਾਟ ਧਾਰਿਆ ਸ਼ਕਤੀ
ਅਖੁਟ, ਅਵੰਡ ਲੋਕਾਈ।
ਇਸ ਸ਼ਕਤੀ ਨੇ ਪੱਲੇ ਬੰਨ੍ਹੇ
ਹਕ, ਇਨਸਾਫ, ਸਚਾਈ।

ਸੂਰਜ ਕਦੋਂ ਰੁੱਕਦਾ ਹੈ?

-ਅਮਰਦੀਪ ਗਿੱਲ

“ਸਲੀਬਾਂ ਨੂੰ ਖੁਦ ਮੋੜਿਆਂ 'ਤੇ ਟੰਗ ਤੁਰੇ ਹਾਂ।
ਪਰਥਮਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਲਹੂ ਨਾਲ ਰੰਗ ਤੁਰੇ ਹਾਂ।
ਹਨ੍ਹੇਰਿਆਂ ਨੇ ਬਹੁਤ ਰਾਹ ਰੱਕਿਆ ਹੈ ਸਾਡਾ
ਅਸੀਂ ਜਦ ਵੀ ਚਾਨਣ ਦੇ ਸੰਗ ਤੁਰੇ ਹਾਂ।”

—ਸੂਰਜ ਕਦੋਂ ਰੁੱਕਦਾ ਹੈ ਚੜ੍ਹਨੇਂ ?
ਹੋ ਕੇ ਰਹੇਗਾ ਯਾਰੋ ਸਵੇਰਾ
ਇਹ ਹਾਲਾਤ ਤਾਂ ਪਰਖਦੇ ਨੇ
ਸਿਰਫ ਸਾਡੇ ਚਿਰਾਗਾਂ ਦਾ ਜੋਰਾ !

—ਅਸੀਂ ਜਦ ਤੁਰੇ ਹਾਂ ਸਾਥੀ !
ਮੰਜਿਲ 'ਤੇ ਵੀ ਪਹੁੰਚਾਂਗੇ ਜਰੂਰ,
ਕੁੱਲੀਆਂ 'ਚੋਂ ਜੋ ਉੱਠਣਗੇ ਕਾਫਲੇ
ਉਹੀ ਤੋੜਨਗੇ ਮਹਿਲਾਂ ਦਾ ਗਰੂਰ,
ਸਾਡੇ ਵੀ ਹੋਸਲੇ ਬੁਲੰਦ ਨੇ
ਭਾਵੇਂ ਹੋਵੇ ਰਾਹਾਂ ਵਿੱਚ ਹਨ੍ਹੇਰਾ,
ਸੂਰਜ ਕਦੋਂ ਰੁੱਕਦਾ ਹੈ.....?

—ਅਸੀਂ “ਗੁਰਨਾਮ” ਦੇ ਹਾਂ ਵਾਰਿਸ
ਅਸੀਂ ਹਾਂ “ਦੀਪਕ” ਦੇ ਚਿਜਾਲੇ,
ਉਹ ਨੇ ਸਾਡਾ ਮਾਣ ਸਾਥੀਓਂ !

ਜਿੰਨਾਂ ਪੀੜੇ ਸ਼ਹਾਦਤ ਦੇ ਪਿਆਲੇ,
ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਦੇ ਖੂਨ ਨਾਲ ਰੰਗਿਆ
ਝੁੱਲੇਗਾ ਹੋਰ ਉੱਚਾ ਲਾਲ ਫਰੇਰਾ,
ਸੂਰਜ ਕਦੋਂ ਰੁੱਕਦਾ ਹੈ..... ?

—ਅਸੀਂ ਜਵਾਨੀ ਦੇ ਅਸਲੀ ਅਰਥ
ਅਸੀਂ ਗਰਮ ਖੂਨ ਦੀ ਪਛਾਣ,
ਅਸੀਂ ਦੇਸ਼-ਭਗਤੀ ਦਾ ਜਚਬਾ
ਅਸੀਂ ਬਣਾਂਗੇ ਭਵਿੱਖ ਲਈ ਮਾਣ,
ਤਵਾਰੀਖ ਬੰਨ੍ਹੇਗੀ ਸਾਡੇ ਸਿਰ ਹੀ
ਦੇਸ਼ ਦੀ ਰਾਖੀ ਦਾ ਸਿਹਰਾ,
ਸੂਰਜ ਕਦੋਂ ਰੁੱਕਦਾ ਹੈ.....?

—ਧਰਮਾਂ-ਜਾਤਾਂ ਦੇ ਨਾਅ 'ਤੇ
ਭਰਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡ ਪਵਾਉਣ ਵਾਲਿਆ !
ਤ੍ਰਿਸੂਲ-ਤਲਵਾਰਾਂ ਵੰਡ-ਵੰਡ ਕੇ
ਮਨੁੱਖਤਾ ਦਾ ਖੂਨ ਕਰਵਾਉਣ ਵਾਲਿਆ !
ਮਿਟਾ ਦੇਵੇਗੀ ਲੋਕ-ਚੇਤਨਾ ਤੇਨੂੰ
ਨਾਮੋ-ਨਿਸ਼ਾ ਨਹੀਂ ਰਹਿਣਾ ਤੇਰਾ,
ਸੂਰਜ ਕਦੋਂ ਰੁੱਕਦਾ ਹੈ ਚੜ੍ਹਨੇਂ ?
ਹੋ ਕੇ ਰਹੇਗਾ ਯਾਰੋ ਸਵੇਰਾ !

ਸਿੰਘ ਫੂਡਜ਼

ਵਿਆਹ ਸ਼ਾਦੀ, ਅਖੰਡ ਪਾਠਾਂ ਆਦਿ ਲਈ ਗਰੰਸਰੀ ਖਰੀਦਣ ਤੇ
ਸਪੈਸ਼ਲ ਡਿਸਕਾਉਂਟ ਹੋਵੇਗਾ

SINGH FOODS

6684 MAIN ST., (AT 51st AVE.) VANCOUVER, B.C.

PH. 327-4911

ਚੋਣ ਸੁਧਾਰਾਂ ਦੀ ਫੇਰ ਗੱਲ ਚੱਲੀ

ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਰਾਜੀਵ ਗਾਂਧੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਦੇ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸੈਸ਼ਨ ਵਿਚ ਚੋਣ ਸੁਧਾਰਾਂ ਬਾਰੇ ਇਕ ਬਿਲ ਪੇਸ਼ ਕਰੇਗੀ। ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਅਪ੍ਰੈਲੀਅਰ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨਾਲ ਵੀ ਗੱਲਬਾਤ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕਾਂਗਰਸ ਆਈ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟੀ ਪਾਰਟੀ ਵੀ ਇਸ ਬਿਲ ਦੇ ਖਰੜੇ ਉੱਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰ ਚੁੱਕੀ ਹੈ।

ਚੋਣ ਸੁਧਾਰਾਂ ਬਾਰੇ ਇਸ ਬਿਲ ਦਾ ਖਤਰਾ ਕੀ ਹੈ ਅਤੇ ਰਾਜੀਵ ਗਾਂਧੀ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਚੋਣ ਸੁਧਾਰ ਪਿੱਛੇ ਠਿਸ਼ਾਨਾ ਕੀ ਹੈ ਇਹ ਗੱਲ ਤਾਂ ਬਿਲ ਦਾ ਖਰੜਾ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਵਿਚ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਸਮੇਂ ਸਾਹਮਣੇ ਆ ਜਾਵੇਗੀ ਪਰ ਇਕ ਗੱਲ ਬੜੀ ਸਪਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਅੰਦਰ ਜਮਹੂਰੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੇ ਚਾਰ ਚਰਚਿਆਂ ਦੇ ਸਫਰ ਦੌਰਾਨ ਸਾਡੀ ਚੋਣ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਵਿਚ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਘਾਟਾਂ ਅਤੇ ਨੁਕਸ ਸਾਹਮਣੇ ਆਏ ਹਨ ਜਿਹੜੇ ਕਿ ਦੂਰ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ।

ਇਹ ਘਾਟਾਂ ਅਤੇ ਨੁਕਸ ਕੀ ਹਨ ਆਉਂਦੇ ਇਹਨਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਵੱਖ ਵੱਖ ਪਹਿਲੂਆਂ ਨੂੰ ਲਈਏ।

ਸਾਡੀ ਚੋਣ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਵਿਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਨੁਕਸ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਵਿਚ ਤਾਕਤ ਵਿਚ ਆਉਣ ਵਾਲੀ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਵੋਟਾਂ ਦਾ ਬਹੁਮਤ ਕਦੇ ਵੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ, ਅਥਵਾ ਕੇਂਦਰ ਵਿਚ ਹਕੂਮਤ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਕਦੇ ਵੀ 50 ਫੀਸਦੀ ਵੋਟਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀਆਂ। ਵੱਖ ਵੱਖ ਚੋਣਾਂ ਸਮੇਂ ਇਹ 35 ਫੀਸਦੀ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ 47 ਫੀਸਦੀ ਤਕ ਵੋਟਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦੀ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਗੱਲੀ ਤੇ ਕਾਬਜ਼ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਪਹਿਲੂ ਤੋਂ ਇਸ ਨੁਕਸ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨਾ ਬਹੁਤ ਹੀ ਚੁਰਚੀ ਹੈ। ਇਹ ਤਾਂ ਹੀ ਦੂਰ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੇ ਕਰ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸਭਨਾਂ ਹੀ ਮਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਪੋਲ ਹੋਈਆਂ ਕੁਲ ਵੋਟਾਂ ਦੇ ਤਨਾਸਬ ਦੇ ਅਧਾਰ ਉੱਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਲਏ ਜਾਣ। ਅਥਵਾ ਤਨਾਸਬੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਦਾ ਸਿਸਟਮ ਚਾਲੂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

● ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਅੰਦਰ 21 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਤੋਂ ਘੱਟ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਵੋਟਰ ਨਹੀਂ ਬਣ ਸਕਦਾ। ਇਸ ਦਾ ਅਰਥ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਵੋਟ ਦਾ ਹੱਕ ਰਖਦੇ ਨੌਜਵਾਨ ਵੋਟ ਨਹੀਂ ਪਾ ਸਕਦੇ। ਦੇਸ਼ ਦੀਆਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਨੌਜਵਾਨ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਇਹ ਮੰਗ ਕਰਦੀਆਂ ਚਲੀਆਂ ਆ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਵੋਟਰ ਦੀ ਉਮਰ 21 ਸਾਲ ਤੋਂ ਘਟਾਕੇ 18 ਸਾਲ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ। ਬੜਾ ਸਾਧਾਰਨ ਜੇਹਾ ਸੁਆਲ ਹੈ ਕਿ ਜੇ 18 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਵਾਲਾ ਵਿਅਕਤੀ ਬਾਲਗ ਗਿਣਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜਾਇਦਾਦ ਆਦਿ ਸੰਭਾਲ ਦੇ ਯੋਗ

ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਫੇਰ ਉਸ ਨੂੰ ਵੋਟ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਹੈ?

ਜਦੋਂ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਚੋਣ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਬਹਿਸ ਹੋਣ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਗਵਰਨਰਾਂ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਵੀ ਇਸ ਨਾਲ ਜੁੜ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਆਮ ਹੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਵਧੇਰੇ ਗਵਰਨਰ ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਜਿਹੜੇ ਕਿ ਹਾਕਮ ਪਾਰਟੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸਿਆਸਤਦਾਨ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਕੋਈ ਵੀ ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਗਵਰਨਰ ਨਹੀਂ ਬਣਦਾ ਜਿਹੜਾ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਵਿਚ ਹਕੂਮਤ ਕਰਦੀ ਪਾਰਟੀ ਦਾ ਹੱਥ ਠੱਥਾ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗਵਰਨਰ ਕਈ ਅਹਿਮ ਮੌਕਿਆਂ ਉੱਤੇ ਹਾਕਮ ਪਾਰਟੀ ਦੀਆਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਵਿਚ ਮਦਦ ਕਰਦੇ ਹਨ (ਉਸ ਹਾਲਤ ਵਿਚ ਜਦੋਂ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚ ਗਿਣਤੀ ਪੱਖੋਂ ਬਹੁਤਾ ਜੇਹਾ ਫਰਕ ਹੋਵੇ।

ਏਹੋ ਹੀ ਨਹੀਂ ਗਵਰਨਰ ਕਈ ਵਾਰ ਮਾੜੀ ਮੋਟੀ ਗੜਬੜ ਦਾ ਬਹਾਨਾ ਬਣ ਕੇ ਕੇਂਦਰ ਵਿਚ ਹਕੂਮਤ ਕਰ ਰਹੀ ਪਾਰਟੀ ਦੀਆਂ ਵਿਰੋਧੀ ਸਰਕਾਰਾਂ ਤੱਤ ਦੇ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬ, ਹਰਿਆਣਾ, ਕੇਰਲਾ, ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ, ਆਂਧਰਾ ਆਦਿ ਰਾਜਾਂ ਦੀਆਂ ਬੜੀਆਂ ਹੀ ਉਘੀਆਂ ਮਿਸਾਲਾਂ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਹਨ।

ਅਧਰਾ ਦੀ ਰਾਮਾ ਰਾਓ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਭਾਰੀ-ਬਹੁਤ ਵਿਚ ਸੀ ਪਰ ਇਸ ਗੱਲ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਕੇਂਦਰ ਦੇ ਇਸ਼ਾਰੇ ਉੱਤੇ ਉਥੇ ਦੇ ਗਵਰਨਰ ਰਾਮ ਲਾਲ ਨੇ ਉਹ ਸਰਕਾਰ ਭੰਗ ਕਰ ਦਿੱਤੀ। ਇਸ ਧੱਕੇ-ਸ਼ਾਹੀ ਵਿਰੁੱਧ ਦੇਸ਼ ਭਰ ਵਿਚ ਕਾਫੀ ਰੋਲਾ ਪਿਆ। ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਰਾਮਾ ਰਾਓ ਦੀ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਆਪਣੀ ਬਹੁ-ਸੰਮਤੀ ਦੀ ਗਵਰਨਰ ਅੱਗੇ ਪੇਸ਼ ਕਰਵਾਈ। ਸਾਰੀਆਂ ਹੀ ਸਿਆਸੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਅਤੇ ਸਮੁੱਚੇ ਕੌਮੀ ਪ੍ਰੇਸ ਨੇ ਇਸ ਧੱਕੇਸ਼ਾਹੀ ਵਿਰੁੱਧ ਵਿਸ਼ਾਲ ਰੋਸ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤਾ। ਕੇਂਦਰ ਦੇ ਇਸ ਧਕੜ-ਸ਼ਾਹ ਬਦਮ ਵਿਰੁੱਧ ਰੋਸ ਦੀ ਵਿਸ਼ਾਲ ਲਹਿਰ ਉਠੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਰਖਦਿਆਂ ਕੇਂਦਰ ਨੇ ਆਪਣਾ ਫੈਲਾ ਵਾਪਿਸ ਲੈ ਲਿਆ।

ਕਿਉਂ ਜੋ ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਗਵਰਨਰ ਆਮ ਹੀ ਹਰ ਭਰਾਂ ਦੀਆਂ ਧੱਕੇਸ਼ਾਹੀਆਂ ਕਰਦੇ ਜਹਿੰਦੇ ਹਨ ਇਸ ਲਈ ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਜਮਹੂਰੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਤਹਿਤ ਗਵਰਨਰਾਂ ਦਾ ਅਹੁਦਾ ਬੜੀ ਚਰਚਾ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਬਣਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਸ ਕਿਸਮ ਦੇ ਸੁਝਾਅ ਵੀ ਕਈ ਹਲਕਿਆਂ ਵਲੋਂ ਆ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਜਦੋਂ ਆਮ ਚੋਣਾਂ ਹੋਣ ਤਾਂ ਗਵਰਨਰ ਦੀ ਵੀ ਨਾਲ ਹੀ ਬਾਕਾਇਦਾ

■ ਸਪੈਸ਼ਲ GABA TRAVELS (1982) LTD. ■ ਸਪੈਸ਼ਲ ■

(6612 MAIN ST., VANCOUVER, B.C. V5X 3H2)

Tel. (604) 324-3336

AUTHORIZED AGENTS FOR AIR INDIA
AND NOW WE ARE AUTHORISED

K.L.M. (ROYAL DUTCH AIRLINES)

SPECIAL FARE TO: Delhi, Karachi, Colombo, Singapore, London, Amsterdam
ਦਿੱਲੀ, ਕਰਾਚੀ, ਕੋਲੰਬੋ, ਸਿੰਗਾਪੁਰ, ਲੰਡਨ ਤੇ Amsterdam ਲਈ ਸਪੈਸ਼ਲ ਕਿਰਾਏ

ASSOCIATED OFFICES IN INDIA:

GABA TRAVELS
(Opposit Friends Theatre)
JALLANDHAR CITY
TEL. 74597

GABA TRAVELS
V.P.O. NURMAHAL
JALLANDHAR
TEL. 49

GABA TRAVELS
NEW DELHI

ਤੁਹਾਡੀ ਸਹੂਲਤ ਵਾਸਤੇ ਹੁਣ ਮੇਰੇ ਵੀ
ਦਵਤਰ ਖੋਲ੍ਹ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਟਰੇਵਲ
ਨਿਊ ਸੇਬੀ ਨਗਰ, ਮੋਗਾ,
ਫੋਨ 2161, 35 32

TOLL FREE NO.
B. C. & ALBERTA
1-800 663 6696

ਚੋਣ ਹਵਾ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਕੋਈ ਯੋਗ ਵਿਧੀ ਤਿਆਰ ਕਰ ਲਈ ਜਾਵੇ।

ਇਹ ਮੰਗ ਵੀ ਉਠਾਈ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿ ਗਵਰਨਰ ਦਾ ਅਹੁਦਾ ਹੀ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਰਾਜਾਂ ਤੇ ਕੇਂਦਰ ਵਿਚਕਾਰ ਤਾਲ-ਮੇਲ ਲਈ ਕੋਈ ਹੋਰ ਵਿਧੀ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ।

ਗਵਰਨਰ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਦੇ ਹਾਕਮ ਪਾਰਟੀ ਵਲੋਂ ਦੁਰਉਪਯੋਗ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਇਹ ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਖਜ਼ਾਨੇ ਉੱਤੇ ਵੀ ਵੱਡਾ ਭਾਰ ਹੈ। ਇਸ ਪਹਿਲੂ ਤੋਂ ਵੀ ਇਸ ਅਹੁਦੇ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਸੋਚਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਚੋਣ ਸੁਧਾਰਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਸਬੰਧੀ ਹੀ ਇਕ ਹੋਰ ਪਹਿਲੂ ਇਹ ਵੀ ਹੈ ਕਿ ਜਿਹੜਾ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਬਣਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਉਹ ਨਿਰੋਲ ਹਾਕਮ ਪਾਰਟੀ ਦਾ ਹੱਥ-ਨੌੜਾ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਯੋਗ ਵਿਅਕਤੀ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਰਿਟਾਇਰ ਹੋਏ ਜੱਜਾਂ ਵਿਚੋਂ ਲਏ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਮੁੱਖ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਕੇਵਲ ਇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਇਸ ਵਿਚ ਪੰਜ ਮੈਂਬਰ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਫੇਸਲਾ ਬਹੁ-ਮਤ ਰਾਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਚੋਣ ਸੁਧਾਰਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਧੰਨ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਵੀ ਬੜਾ ਉਭਰਵਾਂ ਹੈ। ਇਹ ਆਮ ਹੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹਾਕਮ ਪਾਰਟੀ ਵੋਟਰਾਂ ਨੂੰ ਖਰੀਦਣ ਲਈ ਜਾਂ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੇਠ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਇਕ ਤਾਂ ਪੈਸੇ ਚਾੜ੍ਹਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਦੂਸਰੇ ਚੋਣਾਂ ਤੋਂ ਕੁਝ ਮਹੀਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹਾਕਮ ਪਾਰਟੀ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਰਿਆਇਤਾਂ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਹਰਿਆਣੇ ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਸਮੇਂ ਇਹ ਗੱਲ ਵੇਰੀ ਗਈ ਕਿ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਬੇ-ਬਹਾ ਰਿਆਇਤਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ।

ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਰਵਿਰਤੀ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਇਹ ਗੱਲ ਚਰਚਾ ਹੈ ਕਿ ਚੋਣਾਂ ਤੋਂ ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਇਕ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਕੋਈ ਵੀ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਜਾਂ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਜਾਂ ਸਰਕਾਰੀ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਵੱਡੀ ਰਾਹਤ ਨਾ ਦੇਵੇ।

ਚੋਣ ਸੁਧਾਰਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਵੀ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਕਿ ਚੋਣਾਂ ਸਮੇਂ ਹਾਕਮ ਪਾਰਟੀ ਸਰਕਾਰੀ ਗਡੀਆਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਰਕਾਰੀ ਵਸੀਲਿਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਾ ਕਰ ਸਕੇ।

ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਚੋਣਾਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਰੱਖਦਿਆਂ ਉਮੀਦਵਾਰ ਭਾਰੀ ਖਰਚੇ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਭਾਵੇਂ ਚੋਣ ਨੇਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਖਰਚਿਆਂ ਦੀ ਹੱਦ ਨਿਯਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਪਰ ਇਹ ਸਾਰਾ ਕੁਝ ਅੰਦਰੋਂ ਛਲਾਵਾ ਜੋਹਾ ਹੀ ਹੈ।

ਇਸ ਪੱਖ ਤੋਂ ਇਕ ਤਾਂ ਇਸ ਸੋਧ ਵਿਚ ਕੋਈ ਰੋਕ ਲਗਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਕਿ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਧੰਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਾ ਹੋਵੇ ਤੇ ਦੂਸਰੇ ਚੋਣਾਂ ਦੇ ਲੜੀਏ ਖਰਚੇ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਦੇਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ।

ਚੋਣਾਂ ਦੇ ਮੌਕੇ ਉੱਤੇ ਸਭਨਾਂ ਹੀ ਸਿਆਸੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਰੋਡੀਓ ਅਤੇ ਟੀ. ਵੀ. ਤੋਂ ਆਪੋ ਆਪਣਾ ਪੱਖ ਵੇਟਰਾਂ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਬਰਾਬਰ ਦੇ ਮੌਕੇ ਮਿਲਨੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਚੋਣ ਰੈਲੀਆਂ ਆਦਿ ਦੀਆਂ ਖਬਰਾਂ ਦੇਣ ਸਮੇਂ ਵੀ ਸਭਨਾਂ ਹੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਨੂੰ ਇਕੋ ਜੇਹਾ ਵਕਫਾ ਮਿਲਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਚੋਣ ਸੁਧਾਰਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਕੋਈ ਵੀ ਖਰੜਾ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਲਈ ਇਕ ਸਰਬ ਪਾਰਟੀ ਕਮੇਟੀ ਬਣਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਸਮੇਂ ਸਮੇਂ ਵੱਖ ਵੱਖ ਸਿਆਸੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਵਲੋਂ ਚੋਣ ਸੁਧਾਰਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸੁਝਾਵਾਂ ਉੱਤੇ ਗੌਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਸੰਖੇਪ ਵਿਚ ਸਾਡੀ ਮੌਜੂਦਾ ਚੋਣ ਪਰਣਾਲੀ ਵਿਚ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਨੁਕਸ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹ ਦੂਰ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕੁਝ ਹੋਰ ਵਾਧੇ ਵੀ ਕਰਨੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਇਹ

ਸਾਰੀਆਂ ਸੁਧਾਰਾਂ ਇਸ ਸੋਧ ਵਿਚ ਹੋਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਇਕ ਤਾਂ ਵੋਟਰ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਡਰ-ਫੁੱਕਰ ਦੇ ਆਪਣੀ ਇੱਛਾ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਕਰ ਸਕਣ ਅਤੇ ਦੂਸਰੇ ਕੋਈ ਵੀ ਪਾਰਟੀ ਘਟ-ਸੰਮਤੀ ਵੋਟਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਕੇ ਰਾਜ ਭਾਗ ਨਾ ਸੰਭਾਲ ਸਕੇ।

ਜਦੋਂ ਚੋਣ ਸੁਧਾਰਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਦੇਸ਼ ਉੱਤੇ ਹਕੂਮਤ ਕਰ ਰਹੀ ਪਾਰਟੀ ਵਲੋਂ ਭੁੱਲੀ ਹੈ ਤਾਂ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਭਾਰੀ ਖਤਰਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਮੌਜੂਦਾ ਚੋਣ ਪਰਣਾਲੀ ਨੂੰ ਇਸ ਦੇਗ ਨਾਲ ਸੋਧੇਗੀ ਕਿ ਇਸ ਦੀ ਜੜ੍ਹ ਹੋਰ ਪੱਤੀ ਹੋਵੇ। ਦੇਸ਼ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਛੇਤੀ ਹੀ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਅਇਆ ਹਕੀਕੀ ਚੋਣ ਸੁਧਾਰ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ ਜਾਂ ਰਹਿੰਦੀ ਕਸਰ ਵੀ ਕੱਢ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਸਵਾਲਾਂ ਦੀਆਂ ਪੈੜਾਂ

ਰਾਜਵਿੰਦਰ ਸਿੱਧੂ

ਇਹ ਕੋਹ ਵੇਲਾ ਆ ਗਿਆ ਯਾਰੋ !

ਕਿ ਰਾਤਾਂ ਇਨੇ ਛਤਲ ਹੋਏ ਪਠਾਂ ਦਾ ਹਿਸਾਬ ਲਕੌਕੇ

ਸੋਚ ਦਾ ਮੂੰਹ ਚਿੜਾਉਂਦੀਆਂ ਹੋਈਆਂ,

ਹਰ ਸਵੇਰ ਕੰਧਾਂ ਤੇ ਇਸਤਿਹਾਰ ਬਣ ਜਾਂਦੀਆਂ ਨੇ

ਇਹ ਕੋਹ ਵਕਤ ਹੈ ਯਾਰੋ ਕਿ ਘਰ ਪਰਤਦਿਆਂ ਦੇ

ਮਾਵਾਂ ਸਿਰ ਟੋਹ-ਟੋਹ ਵੇਖਦੀਆਂ ਨੇ—

ਕਿ ਸਹੀ ਸਲਾਮਤ ਨੇ, ਅਤੇ ਘਰੋਂ ਨਿਕਲਦਿਆਂ ਨੂੰ

ਛੇਤੀ ਮੁੜਨ ਲਈ ਕਹਿੰਦੀਆਂ ਨੇ, ਉਥੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ—

ਠਢਰਾਂ 'ਚ ਮੱਚਦੇ ਸੰਸਿਆ ਦਾ ਸੋੜ, ਅਕਸਰ

ਸਾਡੀ ਕੰਡ ਨੂੰ ਲੱਗਦਾ ਹੈ।

ਇਸ ਜਰਖੇਜ ਮਿੱਟੀ 'ਚ ਖੋਪੜੀਆਂ ਬੀਜ ਕੇ—

ਆਬਣ ਵੇਲੇ ਖੂਹਾਂ ਖੁੰਢਾਂ ਤੇ ਬੈਠੇ ਲੋਕ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਤੋਂ—

ਪੁੱਛਦੇ ਨੇ ਕਿ ਅੱਜ ਮਨੁੱਖਤਾ ਦਾ ਖੂਨ

ਕਿਸ ਦੇ ਖੇਤ 'ਚ ਟੁੱਟ ਗਿਆ ?

ਇਹ ਕੇਸੀ ਜਵਾਨੀ ਹੈ ਜੋ ਦਿਮਾਗ 'ਚ ਜ਼ੋਰ

ਜਿਹਨ 'ਚ ਚਨ੍ਹਨੀ ਸਫ਼ਿਆਦ ਲਈ, ਸਿਰਾਂ ਦੀ ਥਾਂ

ਪੱਗਾਂ ਤਲੀ ਤੇ ਧਰਕੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵੱਲ ਪਿੱਠ ਕਰਕੇ

ਚੱਲਣ ਦੇ ਯਤਨ ਕਰਦੀ ਹੈ

ਇਹ ਕਿਹੜੀ ਸਾਹਿਬਾਂ ਦੀ ਦੁਆ

ਕਿਹੜੇ ਖੂਦਾ ਨੇ ਬਬੂਲ ਲਈ ਯਾਰੋ।

ਕਿ ਗਲੀਆਂ ਸੁੰਨੀਆਂ-ਸੁੰਨੀਆਂ ਹੋ ਗਈਆਂ

ਪਰ ਵਿਚ ਮਿਰਜੇ ਦੀ ਥਾਂ ਸੀ. ਆਰ. ਪੀ ਦੀਆਂ

ਗਾਰਦਾਂ ਘੁੰਮਦੀਆਂ ਨੇ,

ਇਹ ਕੋਹ ਵਕਤ ਹੈ ਯਾਰੋ

ਕਿ ਜਿੰਦਗੀ ਮੌਤ ਨੂੰ ਅਤੇ ਮੌਤ ਜਿੰਦਗੀ ਨੂੰ ਟਿੱਚਰਾਂ ਕਰਦੀ ਹੈ।

ਭਾਰਤ ਵਿਰੁੱਧ ਸਾਮਰਾਜੀ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ਾਂ

ਜੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਭੇਂ ਪਿਛੋਂ ਹੁਣ ਰਕ ਦੇ ਇਤਿ-ਹਾਸ ਉੱਤੇ ਝਾਤ ਪਾਈ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਇਹ ਗਲ ਨੱਟ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਨਹੀਂ ਰਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਅਮਰੀਕਾ, ਬਰਤਾਨੀਆ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਾਮਰਾਜੀ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦਾ ਰੋਲ ਲਗਾਤਾਰ ਭਾਰਤ ਵਿਰੋਧੀ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਦੇਸ਼ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਭੇਂ ਇਕ ਸਾਲ ਪਿਛੋਂ ਕਬਜ਼ੀਰ ਵਿਚ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਨੇ ਹਮਲਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਇਹ ਰੋੜ੍ਹਾ ਕਾਫੀ ਲੰਮਾ ਹੋ ਗਿਆ। ਭਾਰਤ ਨੇ ਵੀ ਮੌਜੂਦਾ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ। ਅੰਤ ਇਤਿਹਾਸੀ ਸਭਾ ਨੇ ਦਖਲ-ਅੰਦਾਜ਼ੀ ਕਰਕੇ ਜੰਗ-ਬੰਦੀ ਕਰਵਾ ਦਿੱਤੀ।

ਅਮਰੀਕਾ ਤੇ ਬਰਤਾਨੀਆ ਦੀ ਇਹ ਕੋਥਿਬ ਭਰੀ ਕਿ ਕਬਜ਼ੀਰ ਦੇ ਸੁਆਲ 'ਤੇ ਦੋਵੇਂ ਦੇਸ਼ ਬਗ਼ਤ ਦੇ ਰਹਿਣ ਅਤੇ ਸਿਹਨਾਂ ਵਿਚ ਜੰਗ ਫਿੜੇ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕਬਜ਼ੀਰ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਸਾਰੇ ਹੀ ਪੱਛਮੀ ਦੇਸ਼ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੀਆਂ ਪੁਚੀਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਪੱਖ ਪੂਰਦੇ ਰਹੇ ਅਤੇ ਹੁਣ ਵੀ ਪੂਰ ਰਹੇ ਹਨ।

ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਸੋਵੀਅਤ ਯੂਨੀਅਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸੋਸ਼ਲਿਸਟ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੇ ਸਦਾ ਹੀ ਕਬਜ਼ੀਰ ਦੇ ਸੁਆਲ ਉੱਤੇ ਅਸਲੀ ਪਹੁੰਚ ਲਈਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹ ਗਲ ਡਟਕੇ ਆਖੀ ਹੈ ਕਿ ਕਬਜ਼ੀਰ ਭਾਰਤ ਦਾ ਅਨਿਖੜਵਾਂ ਅੰਗ ਹੈ।

ਜਦੋਂ ਪਕਿਸਤਾਨ ਵਿਚ 1958 ਵਿਚ ਮਾੜੀ ਮੋਟੀ ਜਮਹੂਰੀਅਤ ਦਾ ਵੀ ਭੇਗ ਪੈ ਗਿਆ ਅਤੇ ਫੋਜੀ ਡਿਕਟੇਟਰ ਅਯੂਬ ਨੇ ਤਾਕਤ ਸੰਭਾਲ ਲਈ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੀ ਗੱਦੀ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਕਬਜ਼ੀਰ ਦੇ ਸੁਆਲ ਨੂੰ ਚੋਰਦਾਰ ਦੇਗ ਨਾਲ ਉਠਾਇਆ। ਇਹ ਦੁਹਾਈ ਉਚੀ ਕੀਤੀ ਰਖੀ ਕਿ ਕਬਜ਼ੀਰ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਨੇ ਇਸ ਖੇਤਰ ਉੱਤੇ ਜਬਰੀ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰ ਰਖਿਆ ਹੈ।

ਅੰਤ ਉਸ ਨੇ 1965 ਵਿਚ ਪਹਿਲਾਂ ਕਬਜ਼ੀਰ ਵਿਚ ਘੁਸ-ਪੇਂਟੀਏ ਭੇਜ ਦਿੱਤੇ ਅਤੇ ਫੇਰ ਵੱਡਾ ਹਮਲਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਹਮਲੇ ਨੂੰ ਪਿਛਾਤਨ ਲਈ ਭਾਰਤ ਨੇ ਜ਼ਖ਼ਾਬੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ ਦੋਹਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਵੱਡੀ ਜੰਗ ਫਿੜ ਗਈ।

ਅਮਰੀਕਾ, ਬਰਤਾਨੀਆ ਅਤੇ ਹੋਰ ਪੱਛਮੀ ਦੇਸ਼ ਇਸ ਪਾਲਸੀ ਤਹਿਤ ਚਾਲਾਂ ਚਲ ਰਹੇ ਸਨ ਕਿ ਲੜਾਈ ਜਾਰੀ ਰਹੇ ਤਾਂ ਜੋ ਦੋਵੇਂ ਨਵ-ਆਜ਼ਾਦ ਦੇਸ਼ ਭਬਾਹ ਹੋ ਜਾਣ ਅਤੇ ਫੇਰ ਸਾਮਰਾਜੀ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਇਹਨਾਂ ਅੰਦਰ ਦਖਲ-ਅੰਦਾਜ਼ੀ ਕਰਨੇ, ਇਹਨਾਂ ਉੱਤੇ ਕਾਨੀ ਪਾਉਣ ਦਾ ਚੰਗਾ ਮੌਕਾ ਮਿਲੇ।

ਦੂਜੇ ਬੰਨੇ ਸੋਵੀਅਤ ਯੂਨੀਅਨ ਸਾਮਰਾਜੀ ਦੇਸ਼ਾਂ-ਅਮਰੀਕਾ ਅਤੇ ਬਰਤਾਨੀਆ ਆਦਿ—ਦੀਆਂ ਚਾਲਾਂ ਨੂੰ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਮਝਦਾ ਸੀ। ਉਸਨੇ ਦੋਹਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਚਲ ਰਹੀ ਲੜਾਈ ਦੌਰਾਨ ਆਪਣੀਆਂ ਸਿਫਾਰਸ਼ੀ ਸਰਕਾਰਾਂ ਰਾਹੀਂ

ਦੋਹਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਜੰਗ ਨਾ ਕਰਨ ਲਈ ਮਨਾ ਲਿਆ। ਜਦੋਂ ਦੋਹਾਂ ਹੀ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਨੇਤਾਵਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਤਾਬਕੇਦ ਵਿਖੇ ਜੰਗਬੰਦੀ ਸੰਧੀ ਦਾ ਔਲਾਨ ਹੋ ਗਿਆ ਤਾਂ ਇਸ ਨਾਲ ਸਾਮਰਾਜੀ ਹਲਕਿਆਂ ਵਿਚ ਮਾੜਮ ਛਾ ਗਿਆ। ਉਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਸੱਭੇ ਹੀ ਸਕੀਮਾਂ ਧਰੀਆਂ ਧਰਾਈਆਂ ਰਹਿ ਗਈਆਂ।

ਇਸ ਤੋਂ ਪਿਛੋਂ ਹੋਰ ਕਈ ਅਜਿਹੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਹੋਈਆਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਅਮਰੀਕਾ ਤੇ ਹੋਰ ਸਾਮਰਾਜੀ ਦੇਸ਼ ਭਾਰਤ ਦੀ ਵਿਰੋਧਤਾ ਕਰਦੇ ਰਹੇ।

ਬੰਗਲਾ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਆਜ਼ਾਦੀ ਸੰਗਰਾਮ ਸਮੇਂ ਭਾਅਮ-ਗੀਕਾ ਨੇ ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਸਬਕ ਸਿਖਾਉਣ ਲਈ ਆਪਣਾ ਸੱਤਵਾਂ ਬੇੜਾ ਬੰਗਾਲ ਦੀ ਖਾੜੀ ਵੱਲ ਨੱਲ੍ਹ ਦਿਤਾ ਸੀ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਅਮਰੀਕਾ ਵਲੋਂ ਉਤਪੰਨ ਹੋਈ ਧਮਕੀ ਨੂੰ ਮੁਖ ਰਖਦਿਆਂ ਸੋਵੀਅਤ ਯੂਨੀਅਨ ਭਾਰਤ ਦੀ ਡਬਕੇ ਮਦਦ ਲਈ ਬਹੁਤਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਧਮਕੀ ਦੇ ਪਿਛੋਕੜ ਵਿਚ ਹੀ ਭਾਰਤ ਅਤੇ ਸੋਵੀਅਤ ਯੂਨੀਅਨ ਵਿਚਕਾਰ 'ਅਮਨ, ਦੋਸਤੀ ਅਤੇ ਮਿਲਵਰਤੋ' ਦੀ ਇਤਿਹਾਸਕ ਸੰਧੀ ਹੋਈ ਸੀ।

ਅਮਰੀਕੀ ਸਾਮਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਾਮਰਾਜੀ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਭਾਰਤ ਵਿਰੋਧੀ ਰੋਲ ਦੀਆਂ ਹੋਰ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਮਿਸਾਲਾਂ ਦਿਤੀਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ।

ਜਦੋਂ ਪੰਜਾਬ ਅੰਦਰ 1981 ਵਿਚ ਲਗੇ ਅਕਾਲੀ ਮੋਰਚੇ ਸਮੇਂ ਅਮਰੀਕੀ ਸਾਮਰਾਜ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਏਜੰਸੀਆਂ ਰਾਹੀਂ ਪੰਜਾਬ ਅੰਦਰ ਦਖਲ ਅੰਦਾਜ਼ੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ ਸੂਬੇ ਅੰਦਰ ਭਿੰਡਰਾਂਵਾਲਾ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿਚ ਅੱਤਵਾਦੀ ਲਹਿਰ ਅਰੰਭ ਹੋ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਇਸ ਲਹਿਰ ਦਾ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਨਾਲ ਵੀ ਸੰਪਰਕ ਸਥਾਪਤ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ ਤਾਂ ਉਸ ਸਮੇਂ ਹੀ ਸੋਵੀਅਤ ਯੂਨੀਅਨ ਦੇ ਪ੍ਰੈਸ ਵਿਚ ਇਹ ਖਬਰਾਂ ਛਪੀਆਂ ਸਨ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਅੱਤਵਾਦੀ ਅਤੇ ਬੁਨਿਆਦ ਪ੍ਰਸਤ ਦੀ ਲਹਿਰ ਨੂੰ ਅਮਰੀਕੀ ਏਜੰਸੀ ਸੀ.ਆਈ.ਏ. ਅਗਵਾਈ ਦੇ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਮੰਤਵ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਲਈ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਨੂੰ ਇਕ ਪਹੁੰਚ ਵਜੋਂ ਵਰਤਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਉਦੋਂ ਭਾਵੇਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਹਲਕੇ ਸੋਵੀਅਤ ਯੂਨੀਅਨ ਦੇ ਇਸ ਇਕਸ਼ਾਫ ਉੱਤੇ ਯਕੀਨ ਨਹੀਂ ਸਨ ਕਰ ਰਹੇ ਪਰ ਹੁਣ ਜਿਹੜੇ ਵੀ ਤੱਥ ਅਮਰੀਕਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਾਮਰਾਜੀ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਲੋਂ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਅੱਤਵਾਦੀ-ਵੱਖਵਾਦੀ ਲਹਿਰ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਸਾਹਮਣੇ ਆਏ ਹਨ ਉਹ ਇਸ ਗਲ ਦੀ ਹੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਜੋ ਕੁਝ ਸੋਵੀਅਤ ਯੂਨੀਅਨ ਨੇ ਛੇ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿਹਾ ਸੀ ਉਹ ਦਰੁਸਤ ਸਿੱਧ ਹੋਇਆ ਹੈ।

ਹਿੰਦ ਸਰਕਾਰ ਕੋਲ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਅਜਿਹੇ ਸਬੂਤ ਮੌਜੂਦ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਇਸ ਗਲ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕਿ

River View Roofing

ਵਧੇਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਫੋਨ ਕਰੋ :

ਬਿੱਲ (Bill) : 591-8700

ਪੇਜਰ : 645-2603

River View Roofing

6716 — King George HWY. SURREY, B.C.

2nd class Mail Reg. No. 6794
Monthly Magazine

The

Lokta

P.O.Box 67534 STN. 'O'
VANCOUVER, B.C. V5W 3T9

**SHAN
SAREES &
DRAPERY LTD.**

ਪੰਜਾਬੀ ਮਾਰਕੀਟ
ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਸਮੇਂ
ਹੋਰ ਛਾਂਗੀਆਂ
ਗਈਆਂ ਕੀਮਤਾਂ
ਤੇ ਨਵੇਂ ਪੁੱਜੇ ਮਾਲ
ਨੂੰ ਦੇਖੋ ਬਰੀਰ ਨਾ
ਜਾਓ!!!

ਪੰਜਾਬੀ ਮਾਰਕੀਟ ਵਿੱਚ
ਸੂਟ - ਸਾੜੀਆਂ ਅਤੇ ਵਧੀਆ ਪਰਦੇ ਬਣਵਾਉਣ ਲਈ ਇਕ ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਸਟੋਰ

ਪਰਦਿਆਂ ਅਤੇ ਡਰੇਪਰੀ ਟਰੈਕ ਦੇ ਲਗਵਾਣ ਦੇ ਮੁਫਤ ਐਸਟੀਮੇਟ ਲਈ ਅਸੀਂ
ਹਮੇਸ਼ਾ ਹਾਜ਼ਰ ਹਾਂ

ਪਰਦਿਆਂ ਦੇ ਕੱਪੜਿਆਂ 'ਤੇ ਹਮੇਸ਼ਾ ਹੀ ਕੁਝ ਨਾ ਕੁਝ
ਜ਼ਰੂਰ **OFF** ਮਿਲਦਾ ਹੈ।

ਕੋਈ ਵੀ ਚੀਜ਼ ਖ਼ੀਦਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਾਡੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ ਨੂੰ ਚੈਕ ਜ਼ਰੂਰ ਕਰੋ
ਤੁਹਾਨੂੰ ਜੀ ਆਇਆਂ ਅਤੇ ਚੰਗੀ ਸਰਵਿਸ ਦੇਣ ਲਈ ਸਾਡਾ ਸਟਾਫ਼ ਹਮੇਸ਼ਾ
ਖ਼ਬੀ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰੇਗਾ।

ਸ਼ਾਨ ਸਾੜੀਜ਼ ਐਂਡ ਡਰੇਪਰੀ ਲਿਮਿ:

6543 MAIN ST. [BETWEEN 49TH. & 50TH.]
VANCOUVER, PH: 321-1955. 321-0847